Amigoe

GUUS SCHWEIGMAN
...feestelijk...

Vandaag

98STE JAARGANG – No.: 226 VRIJDAG 2 OCTOBER 1981

EGYPTE KRIJGT EENVOUDIGER VERKENNINGSVLIEGTUIGEN

Leveringsvoorwaarden aan Saoedi Arabie gewijzigd

Reagan acht levering Awacs een landsbelang

WASHINGTON – President Ronald Reagan van de Verenigde Staten heeft het congres gevraagd "in het belang van de VS" de door zijn regering voorgenomen levering van vijf vliegende radarstations (Awacs) aan Saoedi Arabie goed te keuren. De president deed dit aan het begin van een door de tv uitgezonden persconferentie, de vierde sinds hij aan de macht kwam. Hij zei dat de transactie geen enkel gevaar betekent voor de huidige of toekomstige veiligheid van Israel. Amerika heeft ondertussen ook het sein op groen gezet voor de levering van een aantal Hawkeye-verkenningsvliegtuigen aan Egypte. Dit is een vereenvoudigde versie van de Awacs. Israel heeft inmiddels laten weten dat het zich het recht voorbehoudt kritiek te leveren op een Amerikaans besluit om Awacs te leveren aan Saoedi Arabie.

Een paar uur voor de toespraak door Reagan had Minister van Buitenlandse zaken Alexander Haig de senaatscommissie voor Buitenlandse zaken, die inmiddels bijeen is gekomen om over de omstreden transactie te beraadslagen, een aantal veranderingen in de leveringsvoorwaarden overhandigd. Deze behelzen onder meer de bepaling dat de vijf radarvliegtuigen uitsluitend bediend en onderhouden zullen worden door zorgvuldig geselecteerd Amerikaans en Saoediarabisch personeel. Doordat Saoedi-Arabie niet of nauwelijks over deze specialisten beschikt staat nu al vast dat de Awacs-toestellen zeker tot in 1990 onder directe Amerikaanse controle zullen blijven. Verder was met Saoedi-Arabie overeengekomen dat de door deze vliegtuigen verzamelde inlichtingen niet aan derde landen mogen worden doorgegeven en zullen de Awacs ook niet buiten het luchtruim van Saoedi-Arabie mogen opereren. De eerste Awacs-toestellen zouden in 1985 geleverd kunnen worden. Met de verklaring dat de VS in Saoedi-Arabie geen tweede Iran zullen toestaan reageerde president Reagan op uitlatingen dat de Awacs-toestellen wel eens in verkeerde handen zouden kunnen vallen. Men denkt in dit verband aan Iran, waar na de val van de sjah veel Amerikaans materieel in het bezit kwam van het revolutionaire bewind van Chomeini.

Israel behoudt zich het recht voor kritiek te blijven uitoefenen op de levering aan Saoedi-Arabie van Awacs en beschouwt dit niet als een inmenging in de buitenlandse politiek van de VS. Met deze verklaring reageerde een hoge Israelische regeringsfunctionaris vrijdag in Jeruzalem op de opmerking van de Amerikaanse president dat geen enkel land het recht heeft de buitenlandse politiek van de VS te bepalen. Deze opmerking wordt beschouwd als een indirecte terechtwijzing aan het adres van Israel. De VS hebben toestemming gegeven voor de levering van 'Hawkeye-verkenningsvliegtuigen aan Egypte. Dit heeft de Egyptische minister van Defensie, generaal Abdel Halim Abu Ghazala, donderdag meegedeeld.

Ghazala zei niet hoeveel toestellen Egypte koopt. Eerdere berichten spraken van vier tot acht stuks. De minister zei verder dat zijn land plannen op stapel heeft staan voor bescherming van al zijn grenzen.

Aanslag in Spanje op oorlogsschip

MADRID – In de Noord-spaanse haven Santander is vrijdagochtend een bomaanslag gepleegd op de Spaanse onderzeebootjager, Marques de la Ensenada. Naar een woordvoerder van de marine bekendmaakte, sloeg om vijf uur een aan de buitenkant van de scheepswand aangebrachte bom een gat van twee meter in de romp. Daardoor ontstond een groot lek dat echter spoedig kon worden gedicht. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor. Volgens de woordvoerder zijn aansprakelijk terroristen, vermoedelijk leden van de Baskische afscheidingsbeweging (ETA). Donderdagnacht werd een bomaanslag gepleegd op het gebouw van het bestuur van de Baskische provincie Guipozcoa. Van het gebouw sneuvelden de ruiten. Voorts werden enige auto's, een aangrenzende school en een politiepost ernstig beschadigd.

Kinderbijslag

BRUSSEL – Als Andre Sabbe, een Belg uit Zeebrugge, zijn zin krijgt, wordt hij zonder enige twijfel de grootste klant van het Belgische kinderbijslagfonds. Sabbe heeft de Belgische staat namelijk aangesproken voor een bedrag van 1,5 miljard franken (ruim honderd miljoen gulden) aan kinderbijslag. Hij meent daar recht op te hebben, niet omdat hij zelf vijf kinderen heeft, maar omdat hij naar zijn zeggen in Somalia (waar hij sinds vorig jaar werkt) 30.903 kinderen heeft geadopteerd. Die kinderen verblijven nog in kampen in Somalia, maar Sabbe heeft er een stuk grond gekocht waar hij een "kinderstad" wil bouwen. Alleen al voor het realiseren van die stad heeft Sabbe de honderd miljoen gulden kinderbijslag broodnodig. Voor het ontwerp van die stad wil hij in Belgie een prijsvraag uitschrijven onder Belgische architecten.

WASHINGTON – Het Democratisch revolutionaire front (FDR) van de verzamelde oppositie in El Salvador wil onderhandelen met de junta van José Napoleon Duarte over een politieke oplossing van de situatie in het land mits deze geen voorwaarden vooraf stelt.

Meesterspion Guillaume geruild

BONN – De Oostduitse meesterspion Guenter Guillaume is donderdag na een verblijf van zeveneneenhalf jaar in Westduitse gevangenschap vrijgelaten en naar Oost-Duitsland vertrokken. De vrijlating van Guillaume is onderdeel van een grootscheepse internationale spionnenruil, maar bijzonderheden hierover zijn nog niet bekend. Het echtpaar Guillaume was, zoals veel Oostduitse agenten, als Oostduitse vluchtelingen afzonderlijk naar West-Duitsland gekomen. Beiden werden lid van de Sociaal-democratische partij (SPD) van Willy Brandt, verwierven zich talrijke vrienden en maakten een bliksemcarriere in de politiek. De vrouw van Guillaume had op het moment van haar arrestatie een vertrouwenspositie bij de regering van de deelstaat Hessen. Dit spionage-schandaal bracht indertijd Willy Brandt ten val, Guenter Guillaume was zijn naaste medewerker.

Haig: Awacs getuige van aanval Iran op Koeweit

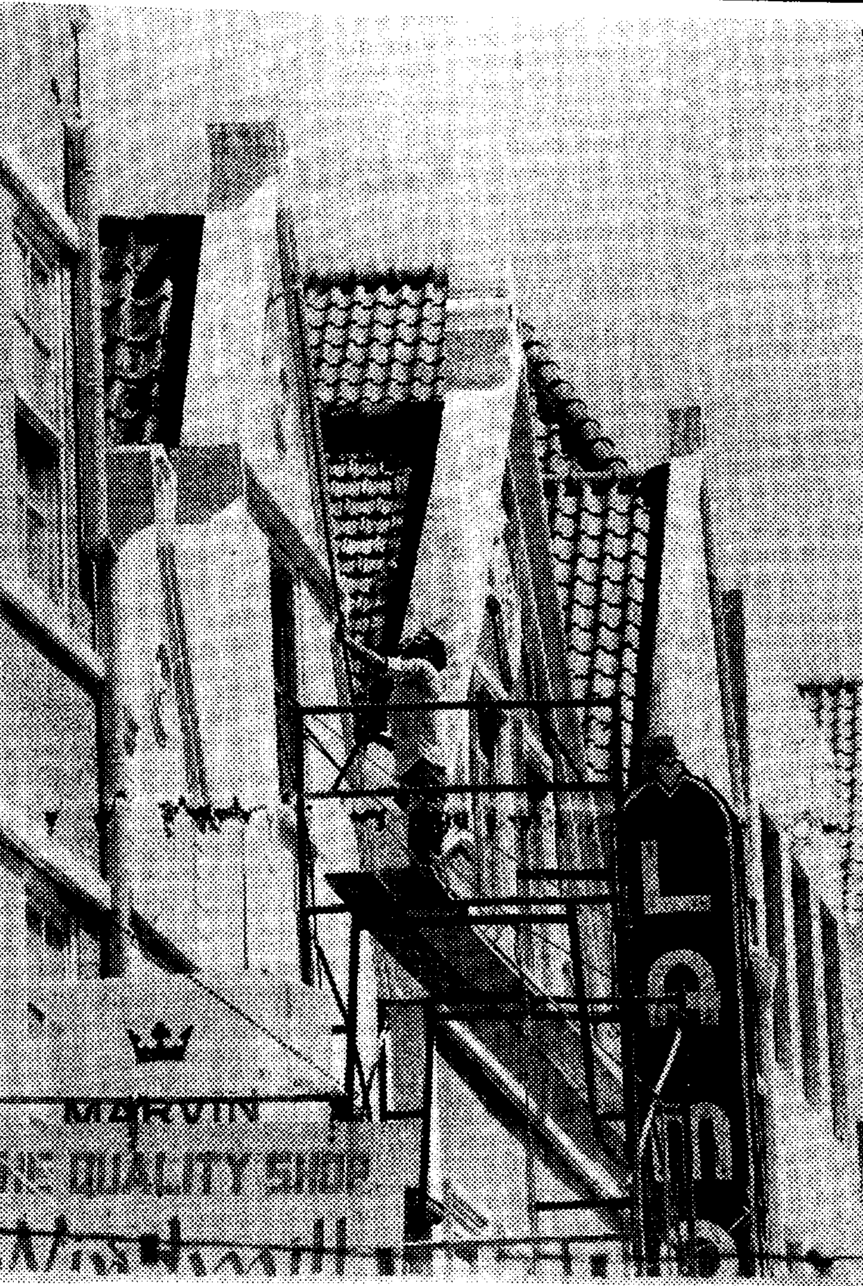
WASHINGTON/KOEWEIT – Iran viel donderdag volgens de Amerikaanse Awacs-radarvliegtuigen in Saoedie-Arabie Koeweit aan, zo heeft de Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken, Alexander Haig, in Washington verklaard tegenover de senaatscommissie voor de buitenlandse betrekkingen. De Amerikaanse waarnemers zagen volgens Haig Iraanse straalvliegtuigen naar Koeweit vliegen voor een bomaanval.

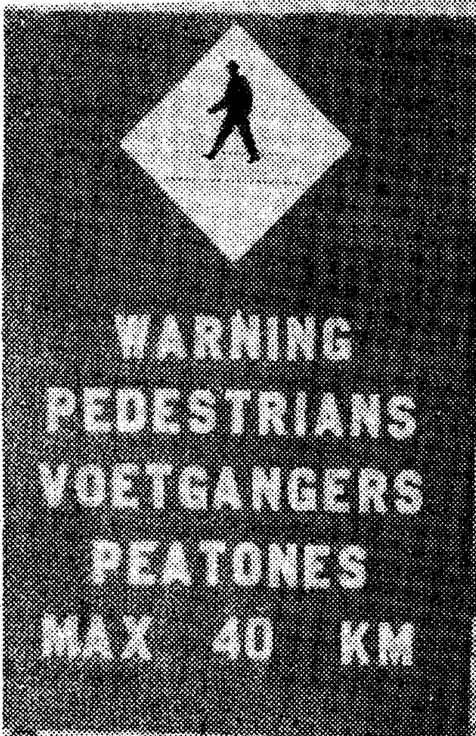
Iran riep intussen berichten om waarin functionarissen van het Iraanse ministerie van Buitenlandse zaken Irak beschuldigden van de aanval. Irak ontkende de aanval te hebben uitgevoerd. Volgens Koeweit, dat Iran ervan beschuldigde, vloog door de aanval even ten noorden van de ook Koeweit hetende stad een olieverzamelinstallatie bij Um Aleish, 40 kilometer ten zuiden van de Iraakse grens, in brand.

Bij deze oorlog heeft het risico van aanvallen op olie-installaties in het gebied sterk vergroot en Saoedi Arabie vroeg Washington al in de eerste maanden ervan om Awacs-vliegtuigen te stationeren om zijn eigen olievelden te beschermen. Er gaan veel goederen via Koeweit naar Irak, waarvan vele havens als gevolg van de oorlog zijn gesloten.

Irak had woensdag bekendgemaakt, dat zijn vliegtuigen Iraanse oliepompinstallaties even ten noordoosten van Koeweit hadden aangevallen. De strijd in dit gebied heeft zich sinds het afgelopen weekeinde verhevigd nadat Iraanse troepen het Iraakse beleg van de Iraanse olieraffinagestad Abadan doorbraken.

WILLEMSTAD – Een goede opknapbeurt en een nieuw likje verf kreeg dezer dagen het pand waarin de zaak Devid's gevestigd is aan de Handelskade. Een probleem voor de schilder was wel dat zijn stelling niet helemaal tot boven aan de dakmuur reikte. Hij gebruikte daarom een lange steel en bevestigdeaan het eind daarvan zijn kwast. Dit trok natuurlijk de nodige aandacht van de voorbijgangers op de begane grond. Onder hen was een (uiteraard nieuwsgierige) Amigoe-fotograaf.

ORANJESTAD – Bij wijze van proef zijn in Oranjestad en omgeving enige nieuwe verkeersborden verschenen. Op de L.G.Smithboulevard ter hoogte van de oude gezaghebberswoning staat een bord (zie foto) dat erop wijst dat de autobestuurder in een val kan lopen vanwege de snelheidscontrole met radar. Ter hoogte van Caribeclub staat een bord waarbij de autobestuurder verzocht wordt 40 km te rijden in verband met overstekende mensen (zie foto). Vooral dit laatste bord is dringend nodig aangezien het merendeel van de bestuurders voor het Talk of the Town hotel een onverantwoorde snelheid aanhouden. Vorige week vielen ter plaatse in korte tijd negentig processenverbaal voor overschrijden van de maximum snelheid.

Luchtmacht bombardeert Irak

Bij verkiezingen Iran veel veiligheidsmaatregelen

TEHERAN – Rond de verkiezingen van vandaag voor een nieuwe president zijn in Iran strikte veiligheidsmaatregelen getroffen. Het is in de grotere steden verboden, zich met een motorfiets op straat te begeven. De laatste maanden leende dit vervoermiddel zich uitstekend voor het plegen van aanslagen. Bij veel kieslokalen staan gewapende leden van de Revolutionaire garde op wacht, terwijl straten waar zich kieslokalen bevinden, voor doorgaand verkeer gesloten zijn.

De officiele kandidaat voor de opvolging van wijlen Ali Radjai is hodjatoleslam Ali Chamenei, de voorzitter van de oppermachtige Partij van de Islamitische republiek (IPR). Naast hem staan nog drie personen kandidaat om "in de frontlinie aanwezig te zijn". Zij hebben de Iraniers opgeroepen, op Chamenei te stemmen omdat zij hem het bekwaamst achten voor de taak.

De vorige president Radjai, die op 24 juli was gekozen tot opvolger van de eerste president van de Islamitische republiek, Abolhassan Bani-Sadr die een maand tevoren was afgezet wegens "politieke onbekwaamheid", kwam om het leven bij een aanslag op 30 augustus. Daarbij vond ook de kort tevoren aangetreden premier Mohammad Djavad Bahonar de dood.

In Iran was eerder de kiesgerechtigde leeftijd verlaagd van zestien tot vijftien jaar. Hierdoor kunnen er nu veel meer mensen aan verkiezingen deelnemen. De Iraanse luchtmacht heeft inmiddels vanochtend vier electrische centrales in verschillende delen van Irak gebombardeerd en gedeeltelijk verwoest. Volgens Radio-Teheran die dit bekendmaakte, vormt deze actie een represaille voor een Iraakse luchtaanval op dinsdag op "de onschuldige bevolking van Abadan" en een industriele installatie elders in Iran.

Libie verlaagt olieprijs

NEW YORK – Libie heeft zijn grootste afnemer, de Amerikaanse oliemaatschappij Occidental, laten weten de samenstelling van zijn olie te veranderen. Deskundigen zien hierin een vorm van prijsverlaging. Een woordvoerder van Occidental verklaarde dat de hoge prijs - veertig dollar per vat - die Libie vraagt voor veel afnemers problemen oplevert. Libie heeft zijn afzet dan ook sterk zien verminderen en produceert op het ogenblik ongeveer 650.000 vaten per dag tegen normaal 1,2 miljoen per dag.

Tegenkandidaten voor Walesa in Solidariteit

GDANSK – De leider van Polens onafhankelijke vakbeweging Solidariteit, Lech Walesa, heeft donderdagavond het congres dat in Gdansk bijeen is, gewaarschuwd voor het gevaar van onderschatting van Polens communistische autoriteiten. Hij deed dit in zijn verkiezingstoespraak. Drie andere kandidaten voor het voorzitterschap hielden eveneens toespraken van tien minuten.

De leider van Solidariteit in Bydgosczc, Jan Rulewski, stelde in zijn toespraak het Sovjet-imperialisme aan de kaak. Rulewski geldt als de radicaalste van de kandidaten voor het voorzitterschap. Hij herinnerde het congres eraan dat de akkoorden van Helsinki uit 1975 het mogelijk maken voor de ondertekenaars hun bondgenootschappen te wijzigen.

Marian Jurczyk, leider van de afdeling Szczecin en ook bekend staand als radicaal, zei dat de enige manier waarop Polen zijn problemen kon oplossen het uitschrijven van vrije algemene verkiezingen was. De derde opponent van Welesa, ondervoorzitter Andrzej Gwiazda hield een opvallend gematigde toespraak, maar hij verklaarde wel dat de vakbond in het afgelopen jaar achteruit was gegaan.

Waarnemers in Gdansk geloven dat Walesa zonder al te veel problemen wordt herkozen, maar ze menen ook dat de leider van de zomerstakingen van vorig jaar prestigeverlies leed op het congres. Walesa werd er de afgelopen dagen herhaaldelijk van beschuldigd autoritaire neigingen te hebben.

In Polen is inmiddels donderdag de nieuwe censuurwet van kracht geworden, de liberaalste van het Oostblok. De wet, een compromis tussen een strenger wetsontwerp van de regering en een vrijer voorstel dat werd gesteund door de vakbond Solidariteit, beperkt de censuur tot zaken als staatsgeheim en pornografie. Auteurs kunnen bij een rechtbank in beroep gaan tegen beslissingen van de censuur.

Figueiredo uit ziekenhuis

RIO DE JANEIRO – De Braziliaanse president, Joao Figueiredo, heeft donderdag in Rio de Janeiro het ziekenhuis kunnen verlaten, waar hij op 18 september werd opgenomen na een hartaanval. Het Braziliaanse staatshoofd moet van zijn artsen nog zeker acht weken totale rust houden. Vicepresident Aureliano Chaves neemt nu het presidentschap waar. Hij is de eerste burgerpresident in Brazilie sinds de militairen in 1963 de macht grepen.

LONDEN – De Britse The times en het zusterblad Sunday Times gaan weer verschijnen nadat donderdag een arbeidsconflict tussen eigenaar Rupert Murdoch en 101 technici van de Sunday Times onder druk van de bonden was bijgelegd in het voordeel van Murdoch. Hij had de eisen van meer loon en salaris en meer personeel afgewezen en de technici die met een staking dreigden, geschorst samen met al het overige personeel.

Labour bij zege meteen uit EG

BRIGHTON – Een nieuwe Labour-regering moet direct na haar aantreden het Britse lidmaatschap van de Europese gemeenschap (EG) opzeggen en daarover geen referendum houden. Dit heeft het congres van de Labour-partij in Brighton donderdag met overweldigende meerderheid besloten. Het dagelijks bestuur van Labour had de 1200 afgevaardigden voorgesteld dat zodra de partij weer aan de macht is zij onderhandelingen begint voor beeindiging van het EG-lidmaatschap. Die onderhandelingen moeten binnen twaalf maanden worden afgerond. Tweederde van de aanwezigen stemde voor het voorstel wat betekent dat het automatisch wordt opgenomen in het politiek programma van de partij voor de komende verkiezingen in 1984.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V,
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directie: Mayra van der Dijs.
Redactie-raad:
Goretti Salsbach,
Frans Heiligers en
Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Maayer, Jannie Naaldijk
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag **tussen 7.30-16.00 uur** worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag **vóór 12** uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, J. A. Abrahamblvd z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 3040; huis: tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: E. Leonora Piers, tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis); fotografe: Eline Drieze.

ST. EUSTATIUS:
Correspondente: **Anna Hofstee**, tel.: 2222; fotografe: **Olga Schats**, tel.: 2222.

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen.
tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curaçao,
Districo n.v.
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222
Losse nummers 50 cent.
Abonnementen op Antillen twaalf gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand).
Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 80.15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

NACHTDIENST eilandsgeneeskundige v.w.b. het derde distrikt gelieve tel.: 641658 op te bellen en dan het antwoord van het antwoordapparaat af te wachten (dit geldt uitsluitend voor gouvernementspatienten van Bandabao).

★★★

Weekeindedienst eilandsgeneeskundigen van 2 oktober 1981 t/m 5 oktober 1981.

3 okt. 1981 om 08.00 uur t/m 5 okt. 1981 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter J. Rauchbaar, Landhuis Rust en Vrede, Sta. Rosaweg 34, tel.: 35849; spreekuren: 10.00-11.00/16.00-17.00 uur; spoedgevallen, tel.: 35849.

2 oktober 1981 om 18.00 uur t/m 5 okt. 1981 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter I. Nivillac, spreekkamer Bethancourtstraat z/n, Brievengat, tel.: 76280-76281; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 37828.

2 oktober 1981 om 18.00 uur t/m 5 okt. 1981 om 06.00 uur:
Derde distrikt Banda Abao: dokter R. Vonhogen, spreekkamer Barber, tel.: 641658; spreekuren: 10.00-12.00/16.00-18.00.

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Martis neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 613563; de wacht heeft zuster Nahar, tel.: 672363; ook te bereiken op pageboy 027-585.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.30-12.30/13.30-17.00 uur kantoor Santa Maria 17, tel.: 80222.

KLEUTERBUREAU: maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrabanda: del Pueblo, tel.: 25333;
Punda: Bolivar, tel.: 613929.

VERLOF BEGRAFENIS
3 okt.: de heer E.F. de Camps, Mahoemaweg 35.
4 okt.: de heer F.H. Colinet, Kaya Kokolishi 94.

DIVERSEN
FESSKA
20.00-22.00 uur Cursus over filosofie van Plato - aula Universiteit a/d Jan Noorduynweg.

ZATERDAG
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK (Centrale Bibliotheek, Johan v. Walbeeckplein 13, Afd. Volwassenen): dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zat. van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00.

DOCUMENTATIECENTRUM VOLKSKUNST ZINKINZA: geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur, Roodeweg 7A.

DE TEMPEL: dagelijks geopend van 09.00-23.00 uur; zondag van 10.00-23.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

CHRISTOFFEL PARK 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

EMMAKERK 16.00-24.00 uur fancy fair-tgv. 50 jarig bestaan.
CUR.POSTZEGELVERENIGING:
15.00-18.00 uur ruilmiddag-jeugdhuis De Tamarijn, Mahaai.

TENTOONSTELLING CURAÇAOS MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand) Momenteel tent. Saida Hernandez).

ALLIANCE FRANCAISE (bibliotheek, Fokkerweg 7); elke zaterdagmiddag van 14.00-18.00 uur gelegenheid tot lenen van Franse boeken.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Sabor a sangre* (met Antonio Aguilar, Mexicaanse muziek, aktie, in het Spaans, leeft. 18 jr., entree fl.5,-); 24.00 uur *When a stranger calls* (suspense, thriller, Engels, 18jr., entree fl.5,-)

CINELANDIA
19.00-21.00 uur *Five tough guys* (18 jr., Chinese film, entre fl. 3,75 en fl. 2,75); 24.00 uur *Naked came the stranger* (leeft. 18 jr., sexfilm, entree fl. 3,75 en fl. 2,75).

THEATER DE TEMPEL
19.00-21.00 uur *The main event* (met Ryan O'Neal en Barbara Streisand, alle leeft., entree fl.5,-); Zat. om 12.15 uur *Beyond the Poseidon adventure* (alle leeft.).

★★★

TELECURACAO: 17.00 little house on the prairie; 17.52 cartoons; 18.10 aghusa; 18.52 telenovela: Amor Prohibido; 19.15 deporte tele-8; 19.30 resumen di luna; 20.00 notisiero tele-8/VIS nieuws; 20.30 Benson; 21.00 Hillstreet blues station; 22.00 show di Job; 23.00 sluiting.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur.

Radio-museum RNWO na afspraak tel.: 8472.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag) aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: woensdagavond Hotel Bonaire om 19.30 uur. Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire. Round Table: elke tweede maandag Hotel Bonaire om 20.00 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 uur en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks ook zondag 19.30 uur.

Heer Bommel en de aamnaak

0972 – Heer Bommel en Tom Poes keken verbaasd naar de vreemde gedaante, maar Hieper viel met een gesmoorde kreet op de knieen. "Wees niet boos, swami," riep hij uit. "Vroeger was ik onder de invloed van slechte vrienden. Maar door uw wijsheid ben ik een beter iemand geworden; heus! Geef me nog een kans." "Die kans heb je steeds al," zei de heer Rebus mild. "Ik ben grootmoedig. Ga aan je werk." Hiep snelde heen, en nu wendde de wijze zich tot zijn bezoekers. "En jij, broeder?" vroeg hij. "Heb jij het licht ook al gezien?" "N-nee," stamelde heer Ollie. Ik bedoel eh...." "Je komt je beklagen over mijn almanak," hernam de swami,. "Je hebt lef, broeder. Jij zoekt naar de Zuivere Eenvoud, terwijl je in overvloed in een kasteel woont! Bah! Ik zou lachen als het niet zo droevig was."
Heer Bommel was een ogenblik sprakeloos en zijn gastheer maakte daarvan gebruik door hem met krachtige hand naar buiten te geleiden. "Ik weet alles," riep hij met zware stem. "Het abonnement op de Eeuwige Almanak is door jezelf getekend, sukkel. En wat geschreven staat, staat geschreven. Ga heen en verdiep je in mijn geschriften. Je lot is bepaald en wordt maandelijks thuis bezorgd" Heer Ollie beklom haastig het stoepje, terwijl hij vergeefs naar zijn toorn zocht – en Tom Poes volgde hem.

KRALENDIJK – De Lionsclub Bonaire heeft aan de brigadiers van de Dominicusschool nieuwe uniformen aangeboden. Op de foto de inspecteur van politie Nicolaas en Lions-voorzitter Boy Chatlein.

Zakenvaria

BONAIRE DAT in het verleden nauwelijks kon bogen op een verscheidenheid van eetgelegenheden komt de laatste tijd behoorlijk bij. Niet alleen kan men nu een keus maken uit de diverse eetgelegenheden, maar enige exclusiviteit in de gerechten valt niet meer te ontkennen.
Zaterdag opent de voor het eiland nieuwe vorm van eetgelegenheid, namelijk een bistro. Het wordt de op Franse leest geschoeide bistro Des Amis, un petit restaurant et lounge aan de Kerkweg naast theater Carib. De officiele opening is zaterdagavond van 7 tot 9 uur . De zaak wordt gedreven door Jan en Lucille van Tilborg-Martijn.

Bevoegdheden maatschappijleer nog niet vastgelegd

Behandeling klacht Swartjes voortgezet

KRALENDIJK — Donderdagmiddag opende rechter mr H.H.C.V. Breithbarth het geschorste kort geding, dat de maatschappijleraar Swartjes had aangespannen tegen het eilandgebied en de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) onder wat merkwaardige omstandigheden, daar bij de zitting die precies om twee uur geopend werd, wel de gedaagden en mr Sjiem Fat aanwezig waren, maar er geen spoor was van eiser Swartjes, noch diens advocaat mr Maduro.
Rechter mr Breithbarth die het geding aanmerkelijk strakker leidde dan de eerste maal, legde uit, dat hij in Nederland had laten nagaan welke wettelijke bepalingen aldaar bestaan die voor maatschappijleer een soort van bevoegdheid aangeven. Dit bleek volgens rechter Breithbarth een hele rits te zijn, die hun bevoegdheid zouden verliezen op het moment, dat er een wettelijke lerarenopleiding zou komen waaronder ook het vak maatschappijleer viel. Dit besluit bleek in eerste instantie verlengd te zijn tot 1 augustus 1980, terwijl volgens een beschikking van 23 juni 1980 deze termijn nogmaals verlengd werd tot 1 augustus 1981.
Volgens de rechter was er dus voor dit jaar nog geen uitsluitsel, of de vroegere geaccepteerde bevoegdheden maatschappijleer, waaronder ook die van een rooms-katholieke priester bevond nu eigenlijk vervallen waren. Afgezien daarvan echter stelde mr G.T. Bouwman die optrad voor het eilandgebied, dat klager Swartjes ondanks de opdracht van de rechter zijn papieren nog niet ter verificatie had aangeboden ofschoon het eilandgebied zelf pogingen in die richting gedaan had. Tijdens de repliek van mr Maduro vroeg deze of de voorzitter van de Simabo Norwin Willem naar voren mocht komen en ofschoon er weinig enthousiasme te bespeuren was daarvoor bij mr Sjiem Fat, gaf de rechter toch alle gelegenheid aan de heer Willem om het werk van mr Maduro te doen.
Tot slot stelde de advocaat van het eilandgebied, dat hij het beschamend achtte, dat men het eilandgebied en het bestuur van de SGB van represailles verdacht ten aanzien van de heer Swartjes, terwijl deze mensen dit werk vrijwillig en belangeloos doen. Er was geen enkele wens, aldus mr Sjiem Fat om de heer Swartjes tekort te doen. Men liet de heer Swartjes zelfs de keuze om in volledige dienst te treden als concierge, of om twaalf uur maatschappijleer te onderwijzen en dat ook betaald te krijgen. Men kon in dit stadium echter geen uitspraken doen of het contract dat de heer Swartjes heeft en dan per maart 1982 afloopt, verlengd zou worden.
Ofschoon van de zijde van de Simabo bestreden werd, dat er niet genoeg uren maatschappijleer voor de heer Swartjes zouden zijn, stelde mr Sjiem Fat, dat de overheid in de wet ook het vak Duits noemde, maar dat geen enkele school verplicht was, om daarvoor het volle aantal uren op het rooster te zetten. De SGB bleek geenszins bereid, aldus de advocaat, om roosters te gaan omgooien of uren bij andere leerkrachten weg te halen, omdat het conciergewerk de heer Swartjes niet beviel. Bovendien werd klager in 1975 voor het grootste deel van zijn tijd benoemd als concierge, omdat hij nergens anders werk kon krijgen, hetgeen de heer Swartjes bestreed.
Rechter mr H.H.C.V. Breithbarth zal donderdag 8 oktober uitspraak doen.

Staking bij Nahar

KRALENDIJK — De werknemers van Nahar, die momenteel werkzaam zijn op de terminal van Bopec voor het aanleggen van pijpleidingen zijn in actie gegaan, toen bleek, dat de directie niet aan tafel wilde gaan met de vakbond van de werknemers, Algemene Federatie van Bonaireaanse werknemers AFBW. De AFBW riep daarop een staking uit en de werknemers vertrokken naar Casa Sindical, het vakbondsgebouw van de AFBW. Inmiddels, zo heeft de Amigoe vernomen, is contact opgenomen met landsbemiddelaar mr. Elko Karel, die echter donderdag problemen had om Bonaire te bereiken. Donderdagavond werd wederom door de AFBW vergaderd met de leden in Casa Sindical.

BC condoleert bij dood Betancourt

KRALENDIJK – Het Bestuurscollege van het eilandgebied heeft aan de consul van Venezuela te Bonaire Frederico Martinez Isturiz een telegram gezonden, waarbij de overheid de gevoelens van diep medeleven uitdrukt bij het verscheiden van de ex-president van Venezuela de heer Romulo Betancourt. Het BC verzoekt de consul deze gevoelens bij de Venezolaanse regering over te brengen.

Morgen feestelijke start

Citro Bonaire: met BC een nauwe samenwerking

KRALENDIJK — Tijdens een persconferentie waar aan door de plaatselijke correspondenten weinig gehoor werd gegeven, heeft voorzitter van de Citro Guus Schweigmann enige mededelingen gedaan over de komende activiteiten op zaterdag die het officiele bestaan van de Citizen Rescue Organisation (CITRO) afdeling Bonaire inluidden. De bestuursleden waren niet gelukkig met de te vlotte activiteiten van de Curacao-Citro-voorzitter die ongevraagd, nadat hij een vergadering op Bonaire bijwoonde, een perscommunique liet uitgaan naar alle dagbladen, ofschoon de afdeling Bonaire nog niet eens het eilandsbestuur benaderd had. Dit viel bij geen der betrokkenen in goede aarde.
Volgens Schweigmann zijn de afdelingen van Curacao en Bonaire volkomen los van elkaar staande organisaties, die wel dezelfde intentie hebben, maar waarbij Bonaire een veel grotere samenwerking heeft met het eilandgebied, zodat men ook mag beschikken over de reddingsboot, die hier trouwens zijn weerga niet kent.
Zaterdag aldus Schweigmann, zal de vrijwillige reddingsorganisatie van start gaan, en dat gebeurt enigszins feestelijk om tegelijk enige bekendheid te geven aan de Citro. Die bekendheid kon nog niet gegeven worden, omdat de vereniging niet operationeel was. Nu echter, aldus Schweigmann beschikken wij niet alleen over een boot die in één uur de oostkust en in twee uur Curacao kan bereiken, maar we beschikken ook over twee vliegtuigen, die in feite 80 procent uitmaken van ons speuringswerk. Citro beschikt op het eiland over het vliegtuig van de Bopec met twee piloten, terwijl met ingang van donderdag ook de jonge onderwijzer Eric Huizinga, die eigenaar is van een eigen vliegtuig, een Cesna 172, dat bij reddingsactie laat inzetten. Wel stelt voorzitter Schweigmann, dat men specifiek gericht is op het redden van mensen en niet op het bergen van vaartuigen.
Zaterdag zal de op 21 augustus 1981 opgerichte vereniging een aantal demonstraties geven waaraan onder meer de brandweer van de luchthaven zal deelnemen maar vermoedelijk ook de Marine luchtvaart dienst (MLD) die wat acrobatische toeren met een vliegtuig van de MLD zal uithalen. De show begint om 10.00 uur 's morgens op het terrein van de oude luchthaven. In de avonduren zal er dan in de aula van de SGB een film gedraaid worden over het reddingswezen. De eerste vergadering met de pers had als sponsor Mona Lisa, die daarvoor een speciale wrakkenbar had ingericht.

Gestolen brandkast terecht

KRALENDIJK – De brandkast van Flamingo Paradise die eergisteren uit het kantoor van de Venezolaanse firma werd weggehaald is teruggevonden in de omgeving van Lac. De brandkast die overigens weinig geld bevatte werd door de voordeur van het kantoor van Flamingo Paradise naar buiten gebracht, nadat de inbrekers zich door de achterdeur toegang hadden verschaft. In een gesprek met de heer Faustino Maneiro bleek, dat de geldschade zeer gering was, maar een veel groter probleem voor de firma is het verdwijnen van een groot aantal belangrijke documenten die betrekking hebben op het project dat Flamingo Paradise momenteel uitvoert naast de luchthaven van Bonaire. Inmiddels heeft de maatschappij reeds een beloning in het vooruitzicht gesteld voor degenen die inlichtingen kunnen verschaffen die tot terugbrenging zullen leiden van de genoemde documenten.

Simaboblad open voor kritiek

KRALENDIJK – Het vakblad van Sindicato di Maestronan Boneriano Simabo heeft laten weten, dat dit blad Nos Opinion voor iedere schrijver openstaat. Ook voor degenen, zo luidt het, citaat in de vakbondsmededelingen, die anoniem wil schrijven . Het bestuur juicht dat weliswaar niet toe en behoudt zich het recht om artikelen die niet door de beugel kunnen te weigeren. De vakbond vraagt vooral om kritische geluiden met betrekking tot het onderwijsbeleid in het algemeen, het beleid van de schoolbesturen, het beleid van de vakbond of ervaringen in een of andere zaak. Copij kan ingeleverd worden bij de heer Alois Lammers die ook deel uit maakt van het bestuur van de Simabo.

Zondag open house Landhuis Asension

WILLEMSTAD — In het Landhuis Asension wordt zondag 4 october weer een open house gehouden. Om tien uur 's morgens is er eerst een kerkdienst in de kapel gevolgd om kwart voor elf door het optreden van de Grupo Folkloriko Nos Korsou en een uitleg van het landhuis, dat als bezinningshuis dienst doet.

Chin Behilia en Harold Arends bij Radio Hoyer

WILLEMSTAD — Morgenochtend ontvangt Anneke van Arkel Chin Behilia in haar programma Wat zegt hij ervan. Chin Behilia is een van de Antilliaanse televisie producenten. Zijn programma bestaat nu 5 jaar. Verder is Chin zanger, componist. Jac Visser zal de muziek in dit programma verzorgen. Uiteraard muziek gezongen of geschreven door Chin Behilia. Verder in zaterdagmorgen Goedemorgen 3 korte causerieen van RNWO.
Aan de vooravond van het topoverleg tussen de Koninkrijksregering en de Centrale regering, heeft men het weer herhaaldelijk over de geopolitieke situatie in het Caribisch gebied. Morgenochtend om 09.15 is drs Harold Arends te gast in het wekelijkse radiotijdschrift Bondia Korsou, waar de geopolitieke situatie onderwerp van gesprek zal zijn. De langzamerhand zeer populair geworden Odjin - trouwe medewerkster van Bondia Korsou, heeft deze week een briefje uit Bonaire gestuurd, waar zij alvast vertoeft om vooral niets van de komende Regatta te missen. Dit programma van Bernadette Halabi is te beluisteren op Radio Hoyer 1.

ROBERT COLE ADVISEUR VAN ANTILLEN

Delegatie naar Washington

Belasting-overleg hervat zonder voorkennis VS-politiek

WILLEMSTAD — Zonder de beloofde hoofdpunten in het belastingbeleid van de nieuwe Amerikaanse regering te kennen, start maandag in Washington het overleg tussen de Antillen en de Verenigde Staten over een aanpassing van het bestaande belastingverdrag tussen beide landen. Wel is het de Antilliaanse regering gelukt om een voormalige Amerikaanse belasting-directeur in de arm te nemen als adviseur bij de onderhandelingen.

De Antilliaanse delegatie in Washington wordt aangevoerd door minister drs Marco de Castro van Financien, die vanmiddag naar de VS is vertrokken. Verder zitten er in deze delegatie mr Oscar (Papa) Steenbaar, directeur der Belastingen, mr Oswald Seferina, hoofd-inspecteur der Belastingen, mr Johnny Chong, hoofd belastingen op Aruba en mr Damian Leo, als vertegenwoordiger van de off shore-sector op Curaçao. Deze delegatie krijgt in Washington gezelschap van gevolmachtigd minister Harold Henriquez, belasting-adviseur Ulrico Reale en de nieuwe adviseur Robert Cole.

CONSULENT

Deze laatste is tot ongeveer zes jaar geleden directeur geweest van "Treasury", afdeling belastingen van de Amerikaanse regering. Hij heeft momenteel een eigen kantoor en is als consulent ingehuurd voor deze onderhandelingen door de Antilliaanse regering vanwege zijn grote kennis van zaken in Amerikaanse belasting-aangelegenheden.

De Antilliaanse delegatie wordt verder bijgestaan op de achtergrond door een commissie van vertegenwoordigers van de off shore-wereld op Curaçao. Deze commissie heeft ook de regering op de Antillen van advies gediend over deze kwestie. In Washington zal hij de commissie ook van advies blijven dienen en contact onderhouden met de off shore-sector op Curaçao voor bepaalde nodige informatie.

In juni 1979 lieten de Amerikanen weten een wijziging te willen zien in het van kracht zijnde belastingverdrag met de Antillen. Dat verdrag is in feite aangegaan in 1948 met het Koninkrijk der Nederlanden en tot de Antillen uitgebreid in 1955. In 1963 zijn er lichte wijzigingen in aangebracht en alleen van toepassing geworden op de Antillen.

De eerste belasting-besprekingen vonden plaats in februari vorig jaar in Washington en in juni verleden jaar op Bonaire. Maandag begint de derde gespreksronde, die wordt beschouwd als de finale-ronde. Tot nu toe is ongeveer tachtig procent van het belastingverdrag doorgenomen door de twee lands-delegaties. In principe is over de nieuwe redactie van dat deel van het verdrag al een akkoord bereikt tussen de Amerikanen en de Antillianen.

PROLONGATIE

Vorig jaar januari reisde premier Don Martina met een delegatie naar de Verenigde Staten om over deze zaak te praten met Amerikaanse congres-leden. Hij benadrukte daarbij het belang van prolongatie van dit verdrag voor de Antilliaanse economie en de stabiliteit in het land. Dat was onder de regering van president Jimmy Carter. De bedoeling van deze goodwill-reis was om onder de congresleden begrip te kweken voor behoud zoveel mogelijk van dit verdrag ten gunste van de Antillen. De regering-Carter wilde echter grondige wijzigingen aanbrengen in de redactie van het verdrag, daartoe onder druk gezet door een groep machtige kapitaal-krachtige groepen. Er werd geantwoord dat de steun aan de Antillen kan worden verleend in de vorm van ontwikkelingshulp. Premier Martina bepleitte dat het beter is dat de Antillen hun eigen boontjes doppen dan ontwikkelingshulp aan te vragen van de VS.

Het beleid onder de nieuwe regering van president Ronald Reagan daarentegen is ten opzichte van het Caribisch gebied anders. Die heeft tot nu toe verkondigd in grote lijnen die Caribische landen zoveel mogelijk in staat te stellen zijn eigen zaken af te handelen en waar nodig bijstand te verlenen. In juli dit jaar is de Antilliaanse premier opnieuw naar Washington getogen om onder de nieuwe congresleden dezelfde boodschap over te brengen als een jaar eerder. Daarna hebben afgevaardigden van de Antillen getracht het vuurtje warm te houden, vooral nadat ontdekt was dat het begrip van de Amerikaanse congresleden voor de motivering van de Antillen groot was.

RAPPEL-BRIEVEN

De Amerikaanse onderhandelaars van het departement van Belastingzaken (Treasury) hadden beloofd om de Antillen vóór hervatting van de besprekingen de hoofdlijnen aan te geven van de nieuwe belasting-politiek ten aanzien van ondermeer de Antillen. Ondanks diverse rappelbrieven en ook verontschuldigende brieven en nieuwe beloftes van Amerikaanse zijde is de Antilliaanse delegatie zonder die kennis naar de VS vertrokken.

Niet uitgesloten wordt geacht dat de Amerikanen het te druk hebben gehad de laatste maanden met de belasting-beloften van president Reagan om te zetten in daden. Op dit moment bevindt de Amerikaanse president zich in grote problemen om de Amerikaanse begroting voor volgend jaar op dit punt sluitend te krijgen. Mogelijk zelfs dat de Amerikaanse onderhandelaars het daardoor ook te druk hebben om zich ter dege bezig te houden met de Amerikaans-Antilliaanse onderhandelingen. Een uitstel van de besprekingen is niet geheel uitgesloten, hoewel daar vooralsnog niet op gerekend wordt. Uitstel zou de Antillen in principe wel goed uitkomen, omdat elke verandering in het belastingverdrag als een verslechtering wordt gezien.

De boodschap van premier Martina aan de Amerikanen is geweest om de Antillen in staat te stellen profijt te trekken van de financiele sector op de eilanden om zo hun eigen problemen op te lossen en niet te hoeven aankloppen bij andere mogendheden voor steun. Als de off shore-sector zou wegvallen, zou dat een geweldige klap betekenen voor de Antilliaanse economie.

OPBRENGSTEN

De off shore is op de eerste plaats van belang als bron van inkomsten voor de Antilliaanse regering. Die bedragen bestrijken de laatste jaren tussen de 25 en 30 procent van de begroting van het Land. Bovendien worden in deze sector de nodige arbeidsplaatsen gecreeerd, wat vooral onder een situatie met een werkloosheidspercentage van bijna 20 procent erg belangrijk is. Ook is het van belang voor het creeren van buitenlandse deviezen en trekt het andere dienstverlenende instanties aan. Vervanging van de off shore-sector is zeker op de korte termijn een onmogelijkheid, benadrukte de premier in Washington.

Bovendien zouden de Antillen als financieel centrum geschaad kunnen worden als het verdrag op grote punten gewijzigd zou worden. De laatste jaren is een toename van de opbrengsten uit de off shore op de Antillen genoteerd van jaarlijks ongeveer tien procent tot een totaal bedrag van ongeveer 100 miljoen gulden.

Premier Martina hamerde er ook op dat geen steun van de VS wordt gevraagd maar de mogelijkheid om de sociale en politieke stabiliteit, vooral in het licht van de onderhandelingen over wijzigingen in de staatkundige structuur, te kunnen garanderen. Dat zou ook ten goede komen van de rust in het Caribisch gebied zoals de VS voorstaan. Bovendien zou behoud van het belasting-verdrag zoals hij nu is compleet passen in de Amerikaanse politiek ten aanzien van het Caribisch gebied. De Antillen kunnen zo ook hun concurrentie-positie op eigen wijze proberen te versterken tegenover de financiele sectoren in andere landen en een gezonde basis scheppen voor een eventuele toekomstige onafhankelijke status die nog in de pen is.

Controleurs voor openbaar vervoer beedigd

WILLEMSTAD — In handen van gezaghebber mr O. Martina hebben drie controleurs voor het openbaar vervoer hun eed afgelegd als buitengewoon agent van politie. Zij werden enige tijd geleden als zodanig benoemd en hebben als taak er op toe te zien dat het openbaar vervoer zich aan de regels houdt welke in deze sector gelden. De heren Ibert Rosalia, Egon Pieter en Efbert van der Hanst moeten onder meer controleren of de autobussen zich houden aan de routes. Ook zullen zij moeten kijken of de bus of de taxie-chauffeurs niet meer vragen dan zij mogen voor de betrokken route. De drie controleurs hebben de nodige voorbereiding gehad op hun verbaliserende taak.

KAE vraagt om begrip bij mogelijke stroomstoring

WILLEMSTAD — Op zaterdag en zondag, zal het 'B' Station van de KAE buiten bedrijf gesteld worden voor het uitvoeren van reparatie werkzaamheden welke tot de verhoging van de bedrijfszekerheid van de machine zullen bijdragen. Alhoewel er geen specifieke problemen verwacht worden, dient op genoemde dagen wel rekening gehouden te worden met eventuele onderbreking in de stroomvoorziening, van langere duur dan normaal. Dit vanwege onvoldoende reserve van de productie-capaciteit gedurende de "shut-down" van het 'B' Station. Aldus een KAE-communique. KAE zal echter al het mogelijke doen om eventuele onderbrekingen tot het minimum te beperken en vertrouwt erop dat begrip opgebracht zal worden voor het eventuele ongerief. Tot zover KAE.

Brandweer zorgt voor afkoeling bij KAE

WILLEMSTAD — De Brandweer is gisterenavond ingeschakeld bij de waterfabriek KAE te Mundo Nobo toen bij het uitschakelen van de Ketel no. 1 de temperatuur van de zogenaamde "air heater" zo hoog bleek te zijn opgelopen dat voorzorgsmaatregelen getroffen moesten worden. Om te voorkomen dat er brand zou uitbreken is de brandweer verzocht om de air heater van die ketel nat te spuiten en het zo te laten afkoelen. Dat vertelde desgevraagd de pr-functionaris van de KAE, Ludwig Muyden.

HAVEZATHE NV (1977, Curacao) heeft als doel beleggingsactiviteiten. Het kapitaal bedraagt elf miljoen gulden (Ned. crt), verdeeld in aandelen van één mille, waarvan er meteen 2250 werden geplaatst. Oprichters waren de nv's Curacao en Netherlands Antilles corporation company, welke elk 1125 aandelen voor hun rekening namen. Met de directie werd belast de Curacao corp co nv.

WILLEMSTAD — In de vergaderzaal van de Raad van Ministers vond gisteren de oprichtingsvergadering plaats van de Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen nv. De vergadering werd voorgezeten door minister van Financien drs Marco de Castro die namens het Land de oprichtingsakte tekende. Bij de plechtigheid waren onder meer aanwezig de gezaghebbers van de eilandgebieden Curaçao en Bonaire, terwijl ook de Bovenwinden waren vertegenwoordigd, alsmede de particuliere bankinstellingen die in de Ontwikkelingsbank participeren. De foto geeft een overzicht van de oprichtingsvergadering van gisterenmorgen in het Fort Amsterdam.

Na beeindiging contract hoofd PZ

CBV vreest massaal ontslag bij ziekenhuis

WILLEMSTAD — De hospitaalbond CBV heeft vandaag aan de voorzitter van het hospitaalbestuur drs L. v.d. Veen om een gesprek verzocht over de beeindiging van het contract met het hoofd van de afdeling Personeelszaken A. Jones.

De bond gaf eerder deze week een communique uit waarin wordt gewezen op de brief van het hospitaalbestuur aan de heer Jones waarin hem wordt meegedeeld dat aan de rechter is verzocht zijn contract te ontbinden om gewichtige redenen. De bond is daarover ernstig bezorgd omdat niemand schijnt te weten welke argumenten hebben geleid tot de beslissing van het hospitaalbestuur. Daarom vraagt de CBV zich in het communique af of alle hospitaal functionarissen die vóór maart 1979 bij het ziekenhuis werkten, in de tijd van Servage, zullen worden weggewerkt door het huidig hospitaalbestuur.

Bovendien vreest de bond dat de beeindiging van het contract met het hoofd PZ het begin betekent van een reeds lange tijd hangende dreiging van massaal ontslag bij het hospitaal. Door het hoofd PZ te verwijderen zouden het hospitaalbestuur en de directie de handen vrij hebben om die ontslagen uit te voeren, denkt de CBV.

Ivy Felipa, de nieuwe voorzitter van de CBV vertelde aan de Amigoe dat de heer Jones bondslid is en als zodanig in bescherming zal worden genomen door de bond. Op de eerste plaats zal daarom duidelijkheid moeten komen in de achterliggende motieven voor het ontslag. Daartoe heeft de bond vanmorgen een gesprek aangevraagd met de voorzitter van het ziekenhuisbestuur. Zij verwachtte nog in de loop van vandaag uitsluitsel te krijgen van het bestuur.

De bondsvoorzitter kon niet vertellen of de bond zich zal verzetten tegen het ontslag van het hoofd PZ."Dat hangt af van het gesprek met het bestuur en van de rechterlijke uitspraak", zei ze.

Zoals de Amigoe gisteren al publiceerde wordt er nogal geheimzinnig gedaan over de redenen, die ertoe leidden dat het hospitaalbestuur op beeindiging van het contract verzocht aan de rechter.

Wel is bekend dat het al lang niet boterde tussen de huidige directie van het Elisabeth Hospitaal en het hoofd van de afdeling Personeelszaken. Toen de vorige algemeen directeur van het ziekenhuis drs V. Servage uit zijn functie werd ontheven door het hospitaalbestuur bleek hij op de valreep nog een salarisherziening te hebben geregeld voor de heer Jones. Daarvan probeerde de hospitaalleiding later tevergeefs af te komen. Jones won een rechtszaak over deze kwestie.

De hospitaaldirectie zou het verder niet kunnen verkroppen dat het personeel van het ziekenhuis vaak op de hoogte bleek te zijn van interne aangelegenheden van het hospitaal. Zo deden onlangs geruchten de ronde dat er geen geld zou zijn om het personeel te betalen. Vermoed werd dat die informatie afkomstig zou zijn van de afdeling PZ.

De heer Jones heeft inmiddels een advokatenkantoor opdracht gegeven de kwestie te bestuderen.

SAD-tv over Skenina Foprafe

WILLEMSTAD — In het programma van Tele-enfasis voor TeleCuraçao morgen (zaterdag)avond om acht uur besteedt de Schooladviesdienst (SAD) aandacht aan Skenina Foprafe, hetgeen een (wat monsterlijke - RED) afkorting is voor Skol pa enseñansa individual avansá i formashon praktiko femenino oftewel een school voor voortgezet individueel onderwijs en practische vorming voor meisjes.

Het weer

WILLEMSTAD — De weersverwachting, geldig tot zaterdagmiddag twaalf uur: Licht tot half bewolkt, geen neerslag van betekenis. Overwegend matige oostelijke wind. Het overzicht:

In het Caribisch gebied bevinden zich momenteel geen storingen die van betekenis zijn voor het weer op de Benedenwindse eilanden.

De tropische depressie die gisteren ten zuiden van de Bovenwindse eilanden is langsgetrokken bevond zich om 06.00 uur plaatselijke tijd nabij 16.5 graden Noord en 67.5 graden West ofwel 480 km noord van Bonaire. Het systeem beweegt zich in westelijke richting met een voorwaartse snelheid van 25-30 km/uur terwijl de sterkste winden nabij het centrum onveranderd 55 km/uur bedragen.

Premier Martina praat met pres. Herrera Campins

WILLEMSTAD — Premier Don Martina zal dit weekeinde een onderhoud hebben met de Venezolaanse president Luis Herrera Campins. Daar heeft het Venezolaanse staatshoofd om gevraagd. Het onderwerp van gesprek is niet bekend gemaakt. Niet uitgesloten moet worden geacht dat over de recente politieke ontwikkelingen binnen de Antillen zal worden gesproken.

Premier Martina is gisteravond aan het hoofd van een regeringsdelegatie naar Caracas vertrokken ter bijwoning van de staats-begrafenis van oud-president Romulo Betancourt vanmiddag. Premier Martina wordt vergezeld van minister mr Lesley Navarro van Cultuur en Economische zaken, mr Richard Lopez-Ramirez, secretaris van de raad van ministers, en de heer Roy Sinerger, hoofd van de afdeling Protocol van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen. Diverse autoriteiten uit de regio zullen de begrafenis bijwonen onder wie vice-president George Bush van de Verenigde Staten en president Cesar Turbay Ayala van Colombia.

Coordinator voedingsproject George Juliana:

Gebruik van junkfood neemt steeds meer toe

WILLEMSTAD — "Er is een tendens bij jonge mensen en ook bij ouderen om steeds meer junkfood te gaan eten". Aldus stelt drs George Juliana vast in een rapport dat hij heeft opgesteld voor het Bestuurscollege voor een project voor een meer gebalanceerde voeding.

Over het algemeen kan gezegd worden dat op Curaçao sprake is van een niet goed gebalanceerd dieet. Er is sprake van slechte voeding en niet van ondervoeding. De gevolgen van slechte voeding zijn van dien aard dat aandacht voor dat probleem geboden is. Omdat steeds meer mensen hun toevlucht nemen tot "junkfood" is een gedegen voorlichting geboden. Onder "junkfood" worden bijvoorbeeld begrepen limonade en andere kunstmatige dranken, snoepgoed en allerlei snacks. Die hebben geen of weinig voedingswaarde, maar zetten wel aan.

De bevolking zal ervan doordrongen moeten worden dat overgewicht nadelige gevolgen heeft voor de gezondheid. De sterfte-kans stijgt ook naarmate mensen zwaarder is, terwijl de kans op tal van ziekten als suikerziekte of hersenbloeding eveneens toeneemt.

Volgens drs Juliana worden bepaalde kleurstoffen en conserveringsmiddelen op Curaçao klakkeloos gebruikt, maar die zijn niet allemaal even onschuldig als wel gedacht wordt. In het buitenland zijn lijsten samengesteld van dit soort middelen die een gevaar voor de gezondheid kunnen opleveren. Net zo goed kunnen ook bepaalde verpakkingen giftige stoffen afscheiden die in het voedsel terecht komen. Van belang is het ook om de tuinders te wijzen op een verantwoorde wijze van spuiten van gewassen, omdat die bestrijdingsmiddelen in de regel gevaarlijk zijn voor de mens. Net zo gaat dat op voor bepaalde hormonen die gebruikt worden om vee vet te mesten.

Hij constateert voorts dat het zogenaamde "geraffineerde voedsel" (witbrood en witte rijst) steeds meer geconsumeerd wordt, terwijl die juist tot verstoppingen in het lichaam kunnen leiden. Daarom is het beter om meer bladgroente, fruit en bruinbrood te eten, waardoor de darmen in werking blijven.

STOBA'S

Door de grote mate van snoepgebruik worden gebitten aangetast. Dat leidt tot slecht kauwen van het voedsel en dat heeft weer tot gevolg dat het eten slecht verteerd wordt. Langdurig smoren van voedsel, bijvoorbeeld bij stoba's leidt ook tot bepaalde ziekteverwekkende stoffen en het vitaminegehalte in het voedsel gaat zo ook achteruit. In bepaald voedsel zit een soort gif (zoals bij spinazie en koolsoorten) dat bij een normaal gebruik geen schadelijke gevolgen heeft voor de mensen. Maar bij veelvuldig tot zich nemen van deze voedingsmiddelen neemt ook de mate van gifstoffen toe.

De heer Juliana stelt ook dat juist in de armere huishoudens er een slechte verdeling van de pot valt op te merken. "Juist kinderen die in de groei zijn, krijgen vaak een klein stukje vlees of soms alleen maar saus, terwijl vader een groot stuk krijgt. Fathers gets the lion's share", schrijft hij. Om op al deze aspecten te wijzen, breekt hij een lans voor een gedegen voorlichtingscampagne die tot de bevolking doordringt op tal van aspecten verbonden aan de voedingsgewoonten.

PEUTERS

Om dit allemaal op gedegen wijze op te zetten en een voedingsbeleid uit te stippelen voor de overheid denkt hij aan de opzet van een "voedings-instituut". Drs. Juliana is sinds 1 september dit jaar formeel aangesteld als coordinator voor een betere voedingspromotie. De bedoeling van het Bestuurscollege is om langs die weg de kans op ziekten te verkleinen. Drs Juliana gaat begin volgend jaar naar Washington waar hij een cursus in voeding van babies en peuters krijgt en vervolgens aan de Landbouw Hogeschool in Nijmegen heeft hij de medewerking toegezegd gekregen van prof. J.G.A.Hautvast. Hij gaat zich ook orienteren bij het Caribbean Food and Nutrition Institute (CFNI) in Jamaica.

In zijn voorlopige rapport concludeert drs Juliana dat de bevolking van Curaçao ondanks zijn overige opmerkingen "relatief gezond" is, zeer zeker vergeleken bij bevolkingen van andere landen in de regio. Hiermee wordt bedoeld dat er relatief weinig ziekten voorkomen. Dat neemt niet weg dat er nog werk aan de winkel is op het preventieve vlak. Daarbij wordt meer inbreng van de kant van de artsen verwacht, die al dan niet met medewerking van dietisten patienten voorlichting kunnen geven over verantwoorde voedingswijzen. Ook andere werkers in de gezondheidszorgen als maatschappelijk werkers, wijkverpleegsters en dergelijke kunnen hun bijdragen leveren. "Wat vandaag een enorme boom is, was jaren her een niet veelzeggend blaadje. Dat het ook zo moge gaan met dit project", is de hoopvolle slotzin van de project-coordinator.

KUIDA BO SALÚ

KOME BALANSÁ

1. Perkura di kome berdura, fruta, piska, bonchi, karni, i lechi.
- Hakantidat limitá, kome aros, funchi, batata, pan (un tiki pe).
- Bebe lechi i produktonan di lechi manera yogert i kalmèki.
- Bebe hopi awa.
- Varia loke bo ta kome mas tantu posibel.

2. No huma.
3. No laga bebementu di alkohòl bira un kustumber.
4. No uza remedi sin ordu di dòkter.
5. Kurpa di hende mester di moveshon tur dia.
6. Trata di biba ku trankilidat.
7. Evita peliger pa bo mes i pa otro hende.

WORLD FOOD DAY

16 di oktober 1981

DIA INTERNASHONAL DI ALIMENTASHON

** In het kader van de wereldvoedseldag op 16 october zijn posters (zie boven) uitgegeven om een verantwoorde voeding aan te prijzen. Daarmee worden enkele handige tips daarvoor aan de hand gedaan. Dit past overigens ook prima in de plannen voor een voorlichtingscampagne van het eilandgebied voor een verantwoord voedingspatroon.*

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer f. 0,50
UITSLUITEND
À CONTANT

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

SURFPLANKEN VOOR volwassenen en kinderen S.S.C., tel.: 54510 (na 1.00 uur).

VOOR LAGE prijs, moterisch goed, en redelijk goed uitziende VW 1600 TL, bouwjaar 1975, Polkastr. 8, tel.: 614312.

1 BABY-BOXBED nooit in gebruik [illegible]

HUIS [illegible] 35, naast Gateside [illegible] [illegible] tel.: 76900, [illegible] 611401.

[illegible] zeil, nieuwe aluminium Mistral giek, nieuwe Powerjoint mastvoet, inclusief imperiaal met snelsluitbanden en trapeze. Totale prijs NAfl. 2.000,-, tel.: 37857.

INBOEDEL, Bragasdushiweg 4, Montagne Rey, tel.: 67[illegible].

SAILFISH IN goede staat, typewriter, gitaar, nieuwe porche-stoelzittingen, boeken, lampen etc., etc., [illegible] 23, tel.: 82418.

ANTIEK DRESSOIR met opstand. Inl.: tel.: 84976.

PORTABLE STEREO cassette AM/FM-SW1/SW2, Sharp, fl. 400,-, tel.: 86747.

Z.G.A.N. RENAULT 5TS, tel.: [illegible] na 8 [illegible]

PRACHTIG HOUTEN barmeubel fl. 750,-, tel.: 612524.

EEN HORNET 1974, tel.: 81706.

TOYOTA CELICA '75, tape, radio AM/FM, blower, macriem 7", den bon condicion, tel.: 54740.

DISTRUMENTEN, tel.: 77897.

DATSUN CL '81, met airco, F.D. [illegible] 277A.

CATAMARAN HOBIE Cat 16 compleet met alle toebehoren, 1 1/2 jaar oud, kinderledikant met matras, tel.: 787[illegible], [illegible], Cas Cora.

2 KAS [illegible] biendario di St. Helena, informacion, tel.: 44943.

RENAULT 4, bouwj. 1973, vraagprijs fl. 900,-, tel.: 671[illegible].

SIMCA 1308 GT, 5 jaar oud, [illegible]

TOYOTA [illegible]

WINDSURFER, Z.G.A.N. [illegible]

[illegible]

FORMICA EETTAFEL [illegible]

[illegible] HONDA 750K [illegible] Kaya Amador [illegible]

[illegible]

YAMAHA [illegible]

[illegible]

grasmaaimachine, planten, een auto Dodge Aspen Special Edition, full equipped, model '79, tel.: 35552.

FIBERGLASS BOOT 12 voet fl. 800,-, 9.9 hp Mercury outboard fl. 1.100,-, tel.: 83533, Parallelweg 21.

ZITKAMERAMEUBLEMENT FL. 800,-, Cas Coraweg 94, tel.: 78392.

SPLINTERNIEUWE KLEINE ijskast Avanti, fl. 550,-. Inf.: Kaya Henny Eman 1.

GMC PICK-UP 1977, macwheel, 5 nieuwe banden LT12 en nog meer, goede conditie, tel.: 55685 or 9-2812, Nijmegenstr. 76.

KAPTAFELSPIEGEL 55x1.30, freezer tafelmodel, voordeur + slot fl. 120,-, glas[illegible] alle maten, loafers alle maten, tel.: 35625, Rigelweg 1.

1 TIENER-SLAAPKAMER (compleet) zwart/groen fl. 875,-; 1 [illegible] zw/wit fl. 290,-, 1 poef, 1 spiegel, 1 borstelgarnituur (alles van kalfshuid) fl. 200,-, schuifdeuren (3-delig) 4.50 mtr. fl. 500,-, vitrage voor [illegible], nylon beige/wit Brabants bont, Dwarsweg 7, tel.: 84884.

NIEUWE AUTOHOEZEN voorstoelen beige, à fl. 125,-, sun shade à fl. 185,-, safety belts à fl. 60,- voor Toyota Liftback, zwarte formica met grove structuur, ideaal voor het maken van een [illegible], was fl. 75,-, nu fl. 60,- per stuk. Bellen, tel.: 83[illegible]8 na 7 uur.

FORD ESCORT 1976, 2 barkrukken, eetkamerameublement, commode, boekenkast met secretaire, Mariniersweg 18, tel.: 44[illegible].

LANCER 1979, 2 drs., 27.000 km, fl. 5.700,- Blenchiweg 11.

MAHOKBOOMPJES FL. 5,-, fl. 7,50 en fl. 10,-, Steenkoolweg 3, Goede Hoop.

1 KIDDYCOUP, 1 kinderzeetsteel, z.g.a.n., Navajoweg 12A.

ANTIEK SLAAPKAMER-AMEUBLEMENT, eventueel [illegible], [illegible] 7, Suffisant, na 7 uur tel.: 4[illegible]4.

COMPLETE COLLECTIE Delftsblauwborden, Monumentenzorg in serie en garantie. Overname vervolg 7 stuks tot nu toe voor minimaal fl. 7.000,- of hoogste bieder. Losse stukken fl. 1.500,- elk. Alleen schriftelijke aanbiedingen aan Holder, Postbus 226, San Nicolas, Aruba.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

HOUSE TO let, fully furnished, from October to middle December 1981, tel.: 674634.

PAS AFGEBOUWDE appartementen, compleet gemeubileerd. Inlichtingen Anasaweg 17.

GEM. KAMER met eigen ingang, bad, toilet, keuken, inclusief licht en water, tel.: 55548.

DIENSTEN CURACAO

ARTSENECHTPAAR ZONDER kinderen zoekt oppashuis, na 6 uur 671989.

BOD GEVRAAGD Monumentenzorg Delfts blauwe borden no.1+2, tel.: 673471.

OPPASHUIS GEZOCHT voor hoogleraar UNA, periode 29 nov. t/m 4 jan., ook gedeelten, tel.: 43744 na 5 uur.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

TA BUSKA un hende muhe pa hasi trabow di kas. Informashon: Kaya Muizenberg 120.

KRIA PA djaluna, djarason, djabierne. Fabor pasa na Alablancaweg 47 diasabra mainta entre shet'or i och'or.

TE KOOP GEVRAAGD BONAIRE

VERSNELLINGSBAK RENAULT 6TL, vanaf bj. 1976, Somers, Abrahamblvd., Bonaire.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

VW KEVER en Oldsmobile Toronado, Moko 17, tel.: 23676.

GOED GELEGEN woonhuis te Isaac Wagemakerstr. 6, San Nicolas. Voor meer informatie bel nr.: 24677/45745/45541/45368.

GARAGE SALE on October 3, Bungalow 324, Seroe Colorado, tel.: 9-2824.

CONEW, PIEDRA Plat 141A, fam. Blom.

SPOTGOEDKOOP ZEILPLANK Sailrider II, 6.3 m2 zeil, z.g.a.n., Boliviastraat 16, tel.: 21036, Morris.

SUNFISH + TRAILER, i.z.g.st. + reserve onderdelen, Kam.. Onnestr. 19, tel.: 22286.

IJSKAST, EETHOEK, stoof, zitkamerkast, stereoset, keuken-artikelen, Juana Mortoste. 7 tussen 5-7.

GARAGE SALE o.a. ijskast, bedden, meubels etc., algehele inboedel, zaterdag 2-6, zondag 10-6, Columbusstr. 3.

DATSUN 120Y 1980, fl. 6.500,-, tel.: 22951/22965, Dadelstr. 39.

DIENSTVERLENING MET EEN PERSOONLIJK KARAKTER
VASCA
Uw garantie voor ZEKERHEID
BEATRIXSTR. 34 - TEL. 22720

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

EEN SUNFISH (met of zonder trailer), tel.: 23089, Mrs. Brown, na 6 uur 's avonds.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

FURNISHED HOUSE, 4 bedroom, 2 rooms airco, AlaBlancastr. 3, Simeon Antonio.

GEM. HUIS met 4 slaapkamers en meidenkamer, tel.: 23048/21354.

WOONHUIS PER 1 oktober, Columbusstr. 3 (t.o. Wongco). Voor inlichtingen: Frank Booi, Victor Hugostr. 14A.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

WOONHUIS, 2 à 3 slaapk., cont.: tel.: 28100.

BETROUWBAAR ECHTPAAR zoekt oppashuis voor okt., nov., en dec., tel.: 24116.

Profiteer nu van onze grote uitverkoop met 40% korting
DUMBO
Zuikertuintjeweg
tel.: 87686

RODEO RANCH
SALOON - STEAK HOUSE
SALOON
STEAK HOUSE
"Jos aint nein better!"
for reservations call:
37785-37786 after 4.00 p.m.
Open: Saloon 5.00 p.m. till ...
Dining 6.30 p.m. till
11.00 p.m.
Closed on Monday.
Schout bij nacht van Staverenweg 6.

Kom bij ons langs!
waar U van harte welkom bent!
Grote collectie: DAMESKLEDING, TEENER, BABY- en KINDERKLEDING!
[illegible] naar de laatste mode.
Jurken, pantalons, blouses, jeans, etc.
Ook DAMESSCHOENEN in verschillende kleuren en modellen.
Alles tegen zeer redelijke prijzen.
[illegible]

Sunday - Matinee
Airport Hotel
BIANCA
[illegible]

TRUDY'S DOG SHOPPE
Sta Rosaweg 64
Tel. 36833
OP VAKANTIE?
Laat Uw hond of kat verzorgd achter in ons DIERENPENSION!
Ook hebben we HONDENVOER, VITAMINES, etc.

TE KOOP
ZEILJACHT
„CANDELA"
zeer zeewaardig
onzinkbaar
vele extra's:
PRIJS AFL. 13000,—
tel.: 612883 (overdag)
35061 ('s avonds)

Voor dit weekend hebben we
MANILLA PALMEN
1 meter hoog
voor fl. 4,50
Zolang de voorraad strekt.
Plantique Ixora
Bramendiweg 29

SPECIALE AANBIEDING
Stevige Tuinkruiwagen
was f. 95,—
Special nu f. 65,—
Elektrische Strijkijzer Lightweight
was f. 39,50
Special nu f. 23,50
bij Cash aankoop
Curacao Hardware
Fergusonweg

Kurso – Informatika – Korsow
K-I-K
AANVANG (op 27 oktober 1981)
NIEUWE CURSUSSEN:
1. BASISKENNIS COMPUTERS (THEORIE + PRAKTIJK)
2. PROGRAMMEUR (THEORIE + PRAKTIJK)
3. PROGRAMMEUR RPG II (THEORIE + PRAKTIJK)
4. PRIVE CURSUSSEN OP ZATERDAGEN "BASIC PROGRAMMING" VOOR MANAGERS.
Praktische lessen mogelijk van af 8.00 t/m 24.00
VOOR INSCHRIJVING BEL: 80100 (KANTOORUREN)

1 APPARTEMENT
te huur
voor een persoon
Barbouquet 24
tel.: 671645

WEGENS VERTREK MET SPOED TE KOOP AANGEBODEN in JULIANADORP
MOOI HUIS
met 2 slaapkamers, met deepwell op eigendomsgrond ± 2000 m2
Voor inlichtingen: tel. 81940

cowboyhoeden
kniebroek sets
rok en bijpassende blouse
LA INDIANA
Hendrikplein 11

TE HUUR GEVRAAGD
Ongemeubileerd
HUIS
met min. 3 slaapkamers
Bellen tel. 55638

ADAPTATIE CURSUS ENGELS
als voorbereiding op Engels L.O. en M.O.-A
AANVANG: donderdag 22 oktober (5.15 — 9.00 p.m.)
DUUR: 8 maanden
PLAATS: Albert Schweitzer Mavo
INSCHR.: Op de eerste cursusdag
VOOROPLEIDING: hbo; mms; gymn; mulo; vwo; havo; p.a. GEEN: mavo; lts; huishoudschool etc.
Verdere inlichtingen: tel.: 44985 — 671744
673806 — 76472

TE KOOP
UNIEK WOONHUIS
in het hartje van Mahaai
grote woonkamer/porch, volledig uitgeruste moderne keuken, 3 slaapkamers, 2 luxueuze badkamers, Guesthouse: slaapkamer/badkamer, meidenkamer/badkamer, ruime wasgelegenheid, barghok, volledig gemeubileerd,
± 1000 mtr.2 eigendomsgrond, deepwell, tuinhuisje etc. etc.
PRIJS AFL. 295000,— k.k. oplevering in overleg.
Tel. 612883 (overdag) 35061 ('s avonds)

Surf School Curacao
Spaanse Water
tel. 54510
WINDSURF CURSUS
voor beginners
Ook op zaterdag
Ook voor kinderen

Attention
Are you on pension and would you like to earn an
EXTRA INCOME?
Do you want to work at your own convenience?
CALL 613480 or come in person to J.B. GORSIRAWEG 4 on MONDAY - OCTOBER - 5 - 1981 between 8 AM and 10 AM or 2 PM and 3 PM.
HOUSEWIVES can also apply.

FOR SALE
Luxman Integrated Amplifier L-100, Yamaha AM-FM stereo tuner CT-610, Nakamichi tape-deck 500, Dual 1249 turn table, JBL L-100 loudspeakers, 17" Sony Trinitron TV (remote control), Sony portable radio/cassette, Nikon EL2 camera, Nikor 80-200mm zoom lens, autowinder, Vivitar Camera Tele 803 Instamatic.
Several appliances, baby articles (bed, box, stroller, carseat, sterilizer with bottles, bottle warmer, bumper, scale etc.), bookshelves, rollerskating helmet, shoe-rack.
Tel.: 79008.

't Oosters Huisje
Speciaal zaak voor Rijsttafel artikelen
heeft weer:
geraspte klapper, eben, ebbie, nanka nieeda en nog veel meer.
Zaterdag vanaf 12.00 uur verkrijgbaar
NASSI-RAMES
[illegible] JULIANADORP - TEL. [illegible]

BEKENDMAKING
Onder auspiciën van de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg begint in de maand oktober een cursus voor
LEIDSTER
in de kinder-creatieve vormgeving.
Vereiste voor toelating is MAVO-4 of gelijkwaardige opleiding.
Voor verdere informatie en aanmelding kantoor Federatie Antilliaanse Jeugdzorg tel. 674811.

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN
Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Aan het einde van het academisch jaar 1981 – 1982 ontstaat bij de faculteit een vacature voor:
DOCENT ANTILLIAANS STRAF- EN STRAFPROCESRECHT
De taken van de functionaris zijn:
— het zelfstandig verzorgen van colleges op het betreffende vakgebied in de kandidaats- en doctoraalfase van de studie;
— het verrichten van onderzoek;
— bijdragen te leveren in het bestuur van de Universiteit en de faculteit.
De eisen die aan de kandidaten gesteld worden zijn:
— grondige kennis van het straf- en strafprocesrecht;
— goede communicatieve vaardigheden;
— belangstelling voor onderzoek, bij voorkeur blijkend uit verschenen publicaties;
— bereidheid zich in te zetten voor de verdere ontwikkeling van de faculteit.
[illegible]

NIEUW!
Alle[illegible] Mode in onze Boutique hebben we pas ontvangen.
[illegible]
Van biedgoud in zeer dekoratieve kleuren.
Riemen met bijpassende kettingen van biedgoud.
Ook sportieve [illegible] jurken, pantalons en blouses.
Kom eens bij ons langs in Punda of in Hilton.
[illegible]

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Ingrid-La Fama, Popular, Piet Soda Fountain en Spark and Clean.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, De Wit Stores in Aruba, Caribbean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00 - 12.00/ 14.00 - 17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950.

Pageboy: 027 - 774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115

BIOSCOPEN

ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 *Home before midnight* (18 jr); 24.00 *Frankenstein* (18 jr).
Rialto: 20.00 *Sun burn* (14 jr); 22.30 *Dracula* (18 jr).

BALASHI
Drive Inn: 20.30 en 24.00 *Escape from hell* (18 jr)

SAN NICOLAS
Principal: 20.30 *Savage island (18 jr)* 24.00 *The wild geese (18 jr)*.

WIT-GELE KRUIS:
Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 47020; San Nicolas: tel.: 45906; Tijdens kantooruren: Dakota, Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S
Oranjestad: Aruba, tel.: 21081; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter A.S. Ridderstap, Sta Cruz 362, tel.: 28017; San Nicolas en Savaneta: dokter P. Deeleman, Savaneta 195, tel.: 24300, via hospitaal, p'foon no. 259.

WEEKEINDEDIENST
tandarts van zaterdag om 12.00 uur t/m maandag om 08.00 uur gelieve telefoniste Dr Horacio Oduber ziekenhuis op te bellen, tel.: 24300.

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

CAMACURI BOWLING CENTER: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

TENNIS
(Ant. kamp. 1981)
18.00 uur R. Domacasse (Bon.) vs C. Phelipa (Cur.);
19.15 uur E. Ras/J. Flanegin (Ar.) vs O. Salas/A. Salas (Cur.);
21.00 K. de Boer/K. de Wild (Ar.) vs A. Domacasse/C. Gonzalez (Bon.) - Marlboro tennispark.

BASEBALL
20.00 uur AA. kl.: Richmond vs Aruba Video Center-Lago Sportpark.

VOLLEYBALL
19.30 uur dames A.kl.: RRO vs CBN;
20.30 uur heren A.kl.: Amstel Atom boys vs Penha Strikers-Savaneta Sportcentrum.

LUCHA LIBRE
20.00 uur Sportpark

ZATERDAG
DIVERSEN
YMCA (Dakota)
15.00 uur bake sale.

SPORT
KARATE
10.00 uur eliminatie karate: Aruba vs Curacao (7-11 jr);
19.00 uur finales tussen Aruba/Curacao-gymzaal Maria College.

Haven-gedeputeerde achter APA directeur

ORANJESTAD — In het programma Telenoticias heeft Haven-gedeputeerde, tevens president commissaris van de APA Nelson Oduber nog eens duidelijk gesteld dat hij achter de APA-directeur mr Cris van Krimpen staat. De heer Oduber betreurde de onrust in de haven ten zeerste, vooral ook omdat getracht wordt aan de Nederlandse eisen in verband met de financiering van de 46 miljoen voor aanleg van de containerhaven te voldoen om de haven te reorganiseren.

Ged Oduber was van mening als de Sepa serieus is zij de achttien punten van het cao-ontwerp allang had laten weten. "Ieder verstandig mens kan begrijpen, dat ik de Sepa nimmer beloofd kan hebben binnen een week met een geheel gereviseerd cao-ontwerp te komen", aldus de gedeputeerde die er aan toevoegde dat zij die per 1 janauri 1982 niet over willen gaan ook niet over zullen gaan. Ook het verzoek van de Sepa om binnen 24 uur te reageren op de uitlatingen van de APA-directeur aan de pers noemde de gedeputeerde een onverantwoordelijk verzoek.

APA-directeur mr Cris van Krimpen herhaalde nog eens, dat mensen die van de Haven en Loodsdienst niet over willen gaan naar de APA niet gedwongen kunnen worden. Zij zullen dan wel geholpen worden zoveel mogelijk als kan om ander werk te geven. De APA-directeur benadrukte nog eens dat de APA alleen mensen nodig heeft die zich positief voor hun werk willen inzetten. Onderdirecteur van de APA Havenmeester Wim Martinus vertelde nog dat alle Haven- en Loodsdienst-werknemers een concept van de cao krijgen zodat zij weten wat erin staat. Met nadruk stelde de heer Martinus dat conflicten niet met het ene pamflet na het andere pamflet moeten worden uitgevochten, doch dat men als grote mensen een dergelijk conflict als het bestaat, aan tafel moet uitpraten.

Aruba welkom bij Kamercommissie op 29 oktober

ORANJESTAD — De gezaghebber heeft van de griffier van de Staten Generaal mr Kerkhofs bericht ontvangen dat de vaste Kamercommissie voor Antilliaanse zaken op 29 oktober een vergadering houdt en dan bereid is de Arubaanse raadsdelegatie te ontvangen. Zoals bekend heeft Aruba ingevolge artikel 26 van de ERNA een beroep op de Staten Generaal gedaan om zijn standpunt te mogen toelichten en zijn belangen bij de Staten Generaal voor te staan.

BASEBALL
14.00 uur (jeugd): Marlboro vs Amstel-Marlboropark.

TENNIS
(Ant. kamp. 1981)
16.30 uur K. de Boer/K. de Wild (Ar) vs K. Hennep/O. Salas (Cur.); J. Flanegin/J. Henriquez (Ar) vs J. Phelipa/S. Phelipa (Cur.),
18.00 uur E. Ras (Ar.) vs C. Phelipa (Cur)-Marlboro tennispark.

TELEARUBA: 17.00 Flintstone Frolics; 17.30 Incredible Hulk (Prometheus (part 2); 18.15 Cartoons; 18.30 News in English; 18.45 Telenovela: La Venganza; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Benson (Thick as Thieves); 21.00 Wrestling from Florida (Bugsy McGraw/Hans Schroder; Gerland Finley/Mike Davis vs Tyler & Jaggers (tagteam match) Assassin vs Rex Riley. Willie Strom vs Ole Anderson. Cowboy Watson); 22.00 Movie of the week (Casino Royale);; 24.10 Resumen di Noticias; 24.15 Sluiting.

ORANJESTAD — Ter gelegenheid van de 32e verjaardag van het Korps Politie Nederlandse Antillen, hield het korpsonderdeel Aruba gisteren een open dag op de hoofdwacht in Oranjestad. Het publiek - jong en oud - werd in de gelegenheid gesteld om van nabij kennis te maken met het werk van de politie. Ongetwijfeld droeg deze dag er toe bij dat het publiek een betere kijk kreeg op het werk van de politie en hiervoor meer waardering kreeg. Bij de foto geeft onder-inspecteur Josefa de nodige inlichtingen over een van de vuurwapens aan een belangstellende.

Zangers Mexicaans lied geselecteerd

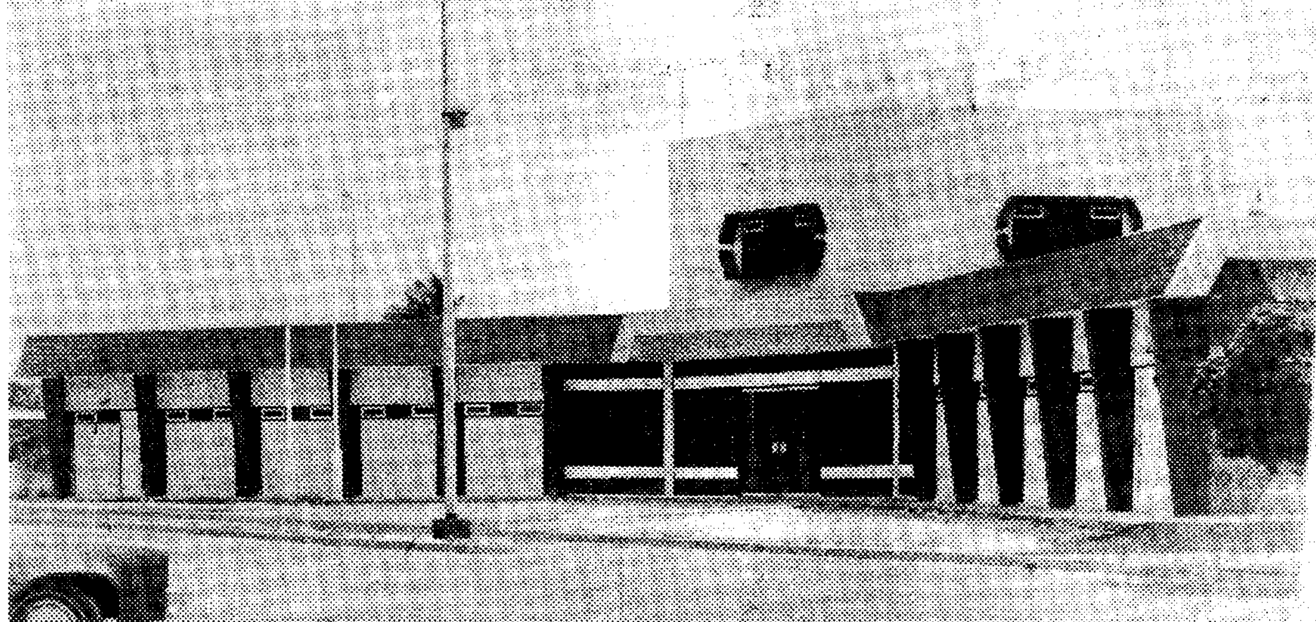
ORANJESTAD — In een overvol Cas di cultura werd gisteravond een keuze gedaan uit tien zangers van het Mexicaanse lied van Aruba van wie vijf in dit weekeinde Aruba zullen vertegenwoordigen bij het derde Antilliaanse Mexicaanse festival dat morgenavond op het Feria terrein te Santa Cruz wordt gehouden. "Good old" Bubu Bislick, die reeds herhaalde malen aankondigde dat hij gaat stoppen met zingen, bleek onbetwist weer de beste zanger van de avond te zijn en hij eindigde dan ook op de eerste plaats. Voorts wisten zich bij de vijf besten te plaatsen Siegfried Fradl, die weer uitstekend optrad, Jeff Lind, Miguel van der Linden en Yolanda van der Linden. Na de prijsuitreiking mocht een aantal personen dat zich ingezet heeft voor het Mexicaanse festival een plakaat in ontvangst nemen.

Aruba bij begrafenis Betancourt

ORANJESTAD — Een Arubaanse delegatie bestaande uit de algemene adviseur van het Bestuurscollege Betico Croes, gedeputeerde voor Staatkundige structuur Nelson Oduber en het hoofd van het Arubaanse toeristenbureau in Caracas Mirtho Granadillo woont vandaag in de Venezolaanse hoofdstad de begrafenis van ex-president Romulo Betancourt bij. In het televisie programma "Aruba y su independencia" herdacht Betico Croes gisteravond de overleden leider van de democratie in Venezuela. "Nadat Simon Bolivar had gestreden voor de vrijheid van Latijns Amerika, bereikte Romulo Betancourt met zijn partij de democratie in Venezuela". De heer Croes stelde deze democratie ten voorbeeld aan vele Latijns Amerikaanse landen. Hij noemde het ook een stimulans voor de politici van de Nederlandse Antillen en Aruba nu de onafhankelijkheid van Aruba geregeld moet worden dit op een solide basis van de democratie dient te geschieden. Hij benadrukte daarbij dat de basis democratie dient te zijn en sloot met de woorden van Betancourt "er is geen werkelijke vrijheid zonder democratie".

Baden

ORANJESTAD — In de avonduren werd aan de Centrale post assistentie gevraagd voor een vechtpartij te Socotoro, die vermoedelijk plaats had naar aanleiding van een aanrijding. Toen de politie ter plaatse kwam, bleek er inderdaad een vechtpartij te zijn, doch niet vanwege een aanrijding doch over wie het eerst de badkamer mocht gebruiken. Een 16-jarige jongedame had haar 17-jarige broer verzocht de badkamer niet voor haar te gebruiken. De jongeman ging hiermee niet akkoord, waarna een hevige discussie ontstond, die eindigde in een vechtpartij waarbij ook andere gezinsleden betrokken raakten. De politie bemiddelde. Het politierapport vermeldde niet wie — na deze verhitte discussie en het gevecht — het eerst de badkamer mocht gebruiken.

SAN NICOLAS — Bij het nieuwe medische centrum in San Nicolas (zie foto) zijn de nodige verkeersborden geplaatst om het verkeer ter plaatse in goede banen te leiden. Dit is wel noodzakelijk nadat het centrum meer dan een jaar leeg heeft gestaan en er weinig verkeer was, waardoor zelfs de toegangsweg met onkruid begroeid was.

Raad Curaçao ontvangt delegatie niet

Betico Croes: liever niet polariseren

ORANJESTAD — De centrale commissie van de Curacaose eilandsraad zou niet geïnteresseerd zijn om de Arubaanse raadscommissie bestaande uit politici, handel en geestelijkheid te ontvangen, zoals dit van de week wel door de commissie van de eilandsraad van de Bovenwinden is geschied. Het zouden voornamelijk de oude coalitie partners van de MEP zijn die hier niet voor voelen terwijl PSD, Frente Obrero en NVP hiertegen geen bezwaar zouden hebben. Betico Croes reageerde gisteren op deze afwijzing en wees erop dat het uur van de waarheid is aangebroken en dat na de Arubaanse onafhankelijkheid er een samenwerkingsverband dient te komen. Hierover moet nu reeds een dialoog kunnen plaats vinden.

Wat de opmerking van minister president Don Martina voor de tv betreft dat Aruba nu met duidelijkheid zal moeten komen, wat Aruba nu wel wil, merkte Betico Croes op dat Aruba duidelijk zal laten horen en stellen wat Aruba wil maar dan eist Aruba van Nederland en de Antilliaanse politici cooperatie en concrete medewerking. Vele malen hebben we Curacaose politici horen zeggen "Als Aruba weg wil kan dit vandaag al gebeuren, laat Aruba maar gaan als het wil". "Wij noemen die uitspraken emotioneel, aldus Betico Croes, "alleen maar om polarisatie te veroorzaken. Wij zijn niet van plan te gaan polariseren, maar eisen wel dat zij zich aan hun woord houden.

Adspiranten-voetbal tegen Bonaire

ORANJESTAD — Dit weekeinde zullen op Aruba adspirant-voetbalwedstrijden om de Ccpa Amistad worden gespeeld tussen Aruba en Bonaire. Het elftal van grote adspiranten van Bonaire wordt vandaag verwacht. Voor Aruba komt de kampioen grote adspiranten, SCA, uit tegen de gasten. Vorige week al waren de kleine adspiranten van Aruba en Curaçao in actie om de Amistad-beker, waarbij Aruba vertegenwoordigd door RCS, kampioen werd. De eerste wedstrijd Bonaire-SCA wordt morgenmiddag om 6 uur in het Wilhelminastadion gespeeld. De tweede wedstrijd is op zondagmiddag om 12 uur op het Caiquetioveld te Paradera. Op zondag om half elf wordt nog een adspirant wedstrijd gespeeld tussen de plaatselijke ploegen San Luis Deportivo en Racing Club Savaneta.

Bij Osticeba twee nieuwe krachten

ORANJESTAD — Het overkoepelend orgaan van buurthuizen op Aruba, Osticeba, heeft onlangs in de dames Ika Werleman en Alice de Cuba, twee nieuwe krachten erbij gekregen. Zij zullen gedurende een jaar de nodige ervaringen opdoen als onderdeel van hun studie. Binnenkort zal de Osticeba-werknemer, Kelvin Augustin te San Nicolas werkruimte krijgen in het hulpbestuurskantoor op San Nicolas. Dit geschiedt in samenwerking met het Bestuurscollege.

Uit het Osticeba-bulletin blijkt verder dan binnenkort een grote schoonmaak zal beginnen in de wijken Village en Esso Heights te San Nicolas. Deze schoonmaak heeft als naam "Operation Clean-Up", en hieraan werken mee de Task Force, San Nicolas Jaycees, Gezondheidsdienst en het projectburo Renovatie Village en Esso Heights.

Softbal voor Jaycettes-kas

ORANJESTAD — Aruba Jaycees female Chapter organiseert zondag een softbaldag op het Caribeveld. Doel van deze sportdag is het verkrijgen van gemeenschapsfondsen voor gemeenschapswerken. Het wedstrijdschema is als volgt: Arandas-Charlie Devils (10 uur), Giovannis S-Millie (12 uur), JJ Killers-Taxi Drivers (2 uur), Spark and Clean-Americana (4 uur).

Dominicaanse jeugd-baseballers op bezoek

ORANJESTAD — In verband met de dertigste verjaardag van Centro Deportivo Juvenil Seroe Blanco brengt een Dominicaans jeugdbasebal team dit weekeinde een bezoek aan Aruba. Het team zal uitkomen op zaterdagmorgen tien uur op het terrein van Centro Juvenil te San Nicolas tegen Alpha Shoeshop. Om 12 uur wordt tegen Rooi Stars gespeeld. Het Dominicaanse team wordt morgenavond op Aruba verwacht. Voorts zullen in verband met de festiviteiten ook twee dames voetbalteams uit Curaçao naar Aruba komen.

Kennismaking met FTA bestuur

ORANJESTAD — Volgende week dinsdagavond wordt door het nieuwe bestuur van de FTA in de Casibariroom van Holiday Inn een ontvangst gehouden, waarbij gelegenheid bestaat kennis te maken met het nieuwe bestuur van de grootste vakbond van de Antillen.

Walvissen

POSCHIQUITO — De eigenaar van Isla di Oro verstrekte nadere gegevens in verband met de vondst van de zogenaamde torpedo in het binnenwater nabij het Isla di Oro. Het bleek dat zij acht jaar geleden drie betonnen walvissen had laten maken, welke in eerste instantie door de korporaals van de kazerne werden aangezien als gevaarlijke projectielen, daarna betonhaaien werden genoemd en nu uiteindelijk betonwalvissen blijken te zijn.

Cadmu en Radio Holland bereiken accoord over cao

WILLEMSTAD — Onder leiding van de landsbemiddelaar hebben de vakbond Cadmu en de directie van Radio Holland Caribbean nv eerder deze week een cao-accoord kunnen bereiken. De onderhandelingen liepen de vorige maand vast waarna de [illegible]bemiddelaar werd ingeschakeld. De bond zal de volgende week haar leden informeren over het bereikte accoord waarna een ledenvergadering de overeenkomst moet ratificeren.

De Cadmu vertegenwoordigt 29 van de [illegible] personeelsleden van de firma, waar een groot aantal uitgezonden krachten werkzaam zijn. In juni werden onderhandelingen geopend tussen de twee partijen voor een nieuwe cao die per 1 juli moest ingaan.

Toen de onderhandelingen vastliepen werd bemiddeling ingeroepen van landsbemiddelaar mr Elco Karel.

Aan de Amigoe vertelde hij dat de onderhandelingen in een goede sfeer verliepen, hoewel beide partijen soms zeer scherpe standpunten innamen. Op een vijftal punten van het hele cao-pakket konden partijen elkaar niet vinden op het moment dat zij de landsbemiddelaar inschakelden. Dat waren de duur van de nieuwe cao, een reele loonsverhoging, indexering, geheimhoudingsplicht en overwerk.

Na diverse besprekingen kwamen de partijen overeen dat de cao geldig zal zijn voor een periode van drie jaar ingaande 1 juli van dit jaar. Hoewel de bond aanvankelijk een reele loonsverhoging eiste van 7 procent, is nu een gefaseerde verhoging overeengekomen van 2 procent per jaar ingaande januari 1982, wat in totaal neerkomt op een verhoging van zes procent tijdens de geldigheidsduur van de nieuwe cao. Het probleem van de geheimhoudingsplicht bleek eerder een probleem te zijn van de bewijslast, waarover ook een concensus bereikt kon worden.

Voor wat overwerk betreft, wist de bond een rustperiode te bedingen voor werknemers die overwerk moeten verrichten van maximaal 10 uur. Tenslotte zal er bij Radio Holland twee maal per jaar volledig worden geindexeerd voor wat betreft de salarissen tot 1.690 gulden per maand, conform de SVB-grens.

Voorzitter van de Cadmu, Edgar Wanga wilde geen details verstrekken over het accoord met Radio Holland omdat de leden het nog moesten goedkeuren. De volgende week zal daartoe een schriftelijke uitleg worden uitgereikt aan de leden waarna een ledenvergadering zal worden uitgeschreven om het accoord te bespreken. De bondsvoorzitter verwachtte dat dat eind volgende week of begin van de week daarop zal kunnen plaatshebben.

Modeshow voor Padvindsters

WILLEMSTAD — Om de Padvindsters vereniging Nederlandse Antillen (PNA) aan fondsen te helpen, wordt zondagmorgen van tien tot twaalf uur een modeshow gehouden in het Princess beach hotel. De PNA heeft namelijk ook plannen voor activiteiten buiten Curaçao en de Antillen. De show wordt verzorgd door Marisela en Gina's Boutique. Aan de ingang zijn nog kaarten verkrijgbaar.

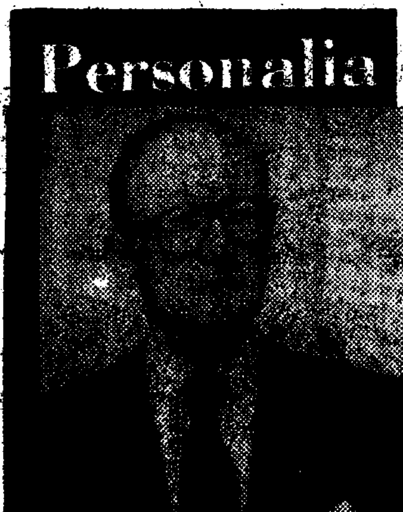
Film voor Monte Carmelo jeugdcentrum

WILLEMSTAD — Om gelden in te zamelen voor het Jeugdcentrum Monte Carmelo wordt zaterdagavond om acht uur de film gedraaid The image of the beast. Dit gebeurt aan de Punto Cardonweg achter het stadion van Suffisant. Over de film wordt gezegd dat hij verschillende internationale prijzen heeft gewonnen. Het gaat om een film met een gruwel elementen erin.

Informatie van pleeggezinnen-controle

WILLEMSTAD — Op maandagavond 5 oktober 1981 zal door het bestuur van de pleeggezinnencentrale Curaçao een informatie- en wervingsavond voor aspirant-pleegouders worden gehouden. De aanvang is om acht uur 's avonds en wordt gehouden in de Taman[illegible] te Mahaai. Op deze avond zal informatie-materiaal aanwezig zijn en kunnen vragen gesteld worden [illegible]. Een informatieboekje kan worden aangevraagd op de telefoonnummers 54502 of 53553.

Personalia

MET INGANG VAN gisteren is voor de duur van twee jaar als directeur van de Centrale Bank van de Nederlandse Antillen benoemd drs Pieter Cornelis Timmerman (zie foto). Hij legde daarvoor de eed af in handen van minister drs Marco de Castro van Financiën. Naar verluidt is het de bedoeling om naast de heer Timmerman een Antilliaanse counterpart te plaatsen die in die tijd de nodige ervaring moet opdoen om de plaats op te vullen na vertrek van drs Timmerman in 1983. Tot nu toe is nog geen geschikte kandidaat daarvoor gevonden. Die zal bovendien nog wat stages moeten lopen bij buitenlandse financiële instellingen voor aanvaarding van zijn nieuwe functie.

Fancy fair bij Emmakerk

WILLEMSTAD — Ter afsluiting van de financiële akties voor het jaar 1980/1981 wordt door de Verenigde protestantse gemeente Curacao een fancy fair georganiseerd op zaterdag 3 oktober op het terrein van de Emmakerk, Berentslaan 11 te Rio Canario. Van vier uur 's middags tot twaalf uur 's avonds met vele hapjes, drankjes, een rad van avonduur, een schiettent, vele planten een grote vlooienmarkt. Voor de liefhebbers is er een goedverzorgde haringtent.

NVD voorstander politieke selectie Surinaamse leerkrachten

PARAMARIBO — De Nationale voorlichtingsdienst van Suriname heeft in een nota aan het Beleidscentrum, het regerend orgaan waarin president Chin A Sen zitting heeft, voorgesteld leerkrachten voor scholen te selecteren op grond van politieke criteria. De interne nota, die slechts de status heeft van discussiestuk, is aan een ANP-verslaggever ter inzage gegeven. Het stuk dateert van augustus en is getiteld Een nieuwe aanpak van de staatspropaganda. Het formuleert de volgens de Voorlichtingsdienst gewenste uitgangspunten van een revolutionaire propaganda. Onder de "staatspropaganda" moeten volgens de nota vallen de NVD (Nationale Voorlichtingsdienst), de staatstelevisie, de staatscourant, het nationale persbureau en ook onderwijs, de recreatieoorden en de overheidsinstellingen. Over het onderwijs merkt de nota op dat leraren, die een "anti-revolutionaire attitude" demonstreren, dienen te worden vervangen door anderen, die zijn geselecteerd op basis van politieke criteria. Volgens de nota moeten de leerkrachten worden gezien als "supervoorlichters". Als consequentie daarvan zou op kweekscholen moeten worden gezorgd voor een strengere selectie en een "inhoudelijk adequate opleiding". Voor een vak als maatschappijleer zouden, aldus nog steeds het discussiestuk, doel, inhoud en methoden moeten worden geconcipieerd volgens instructies van het Beleidscentrum. Bij de media radio en televisie zouden ambtenaren van de Voorlichtingsdienst als programmaleider moeten optreden. De nota is verschenen onder verantwoordelijkheid van het in augustus nog fungerende hoofd van de Voorlichtingsdienst. Die is sinds vrijdag vanwege interne problemen bij de dienst, niet meer in functie.

Het Besluit van de voorzitter van het hoofdstembureau waarbij ter vervulling van de vacature ontstaan door de ontslagname van J.N. Christina, tot lid van de Eilandsraad gekozen is verklaard M.P. Liberia geb. Peters, is voor een ieder ter inzage neergelegd ten burele van het Bevolkingsregister, Concordiastraat 40A.

Curacao, 2 oktober 1981.—
De Voorzitter van het hoofdstembureau,
Mr. O. Martina.

Curacao, 1 oktober 1981.—
Het hoofd van de afd. b.s., b. & v.,
E.J.E. Spencer.—

TIKI INTERES PA PROGRAMA BOKSISTIKO ORGANISA PA RUDY MARQUES

Miho pelea tabata entre Peña i Montalvo

Almengot no tabata adversario pa Samuco

WILLEMSTAD – Ayeranochi a tuma luga den stadion di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat – dilanti di un publiko hopi chikitu – e programa di bòkseo internashonal organisa pa Rudy Marquez Promotions. Por lo general nivel dje peleanan tambe a keda hopi abou, kisas ku eksepshon dje ultimo kombate entre e Dominikano Miliciades Peña i e Puertorikeño Ivan Montalvo. Tabata finalmente e Puertorikeño ku ta gana e kombate pa desishon unanime. E pugil lokal Ivan Conradus alias "Kid Samuco Z-86" no tabatin niun klase di problema kontra e Dominikano Guillermo Almengot i a derota e ultimo aki fasilmente pa via di "knock-out" tekniko.

E Dominikano Almengot simplemente no tabata un kontrinkante pa Kid Samuco kende a demonstra su superioridat klaramente i a domina e pelea por kompletu. Ya for di den e prome tres ròntnan Samuco a bai ta tumando ventaha amplio, konektando varios bon golpi na kurpa di su oponente. Den di kuater rònt Samuco ta manda e Dominikano lona ku un fuerte derechaso. Kon ku bai bin e ultimo aki a logra di lanta riba su pia i despues di risibi e konteo di protekshon sigi e kombate. Samuco den e ròntnan sigiente a berdaderamente kastiga e Dominikano ku finalmente no a sali den di ocho asalto.

Tabata komo si fuera ku e Dominikano tabatin miedu pa sikiera saka su man i intenta un golpi kontra dje pugil lokal.

SOTO

Un bòksdó ku a laga bon impreshon atras tabata e Puertorikeño Esteban Luis Soto. E ultimo aki a bringa un pelea sin duda hopi duru kontra e Colombiano El Diablo Montaño kende konstantemente tabata propina su adversario golpinan bou di faha. Tambe tabata bisto kon Montaño tabata hasi uso di su eleboog i asta su rudia na un okashon pa propina su oponente un golpi. Remarkabel tabata e echo ku e bòksdó enkuestion tòg no a hanya niun amonestashon serka e arbitro Papa Godett.

Soto mirando e estilo di su adversario a disidi di bringa un pelea afo, hasiendo bon uso di su jab i a logra di skor varios punto kontra di Montaño.

E ultimo aki kende a kuminsa sangra na su boka a bira basta furioso i tòg a logra konekta algun golpi na kurpa di Soto kende a debilita un poko dunando Montaño e oportunidat pa bringa aden. Kon ku bai bin tabata Soto kende ta gana pa desishon unanime. Hues Provence a skor 99-93, hues Smiling Ciro 99-92 i arbitro Godett 100-93 tur na fabor di Soto.

KID TAYLOR

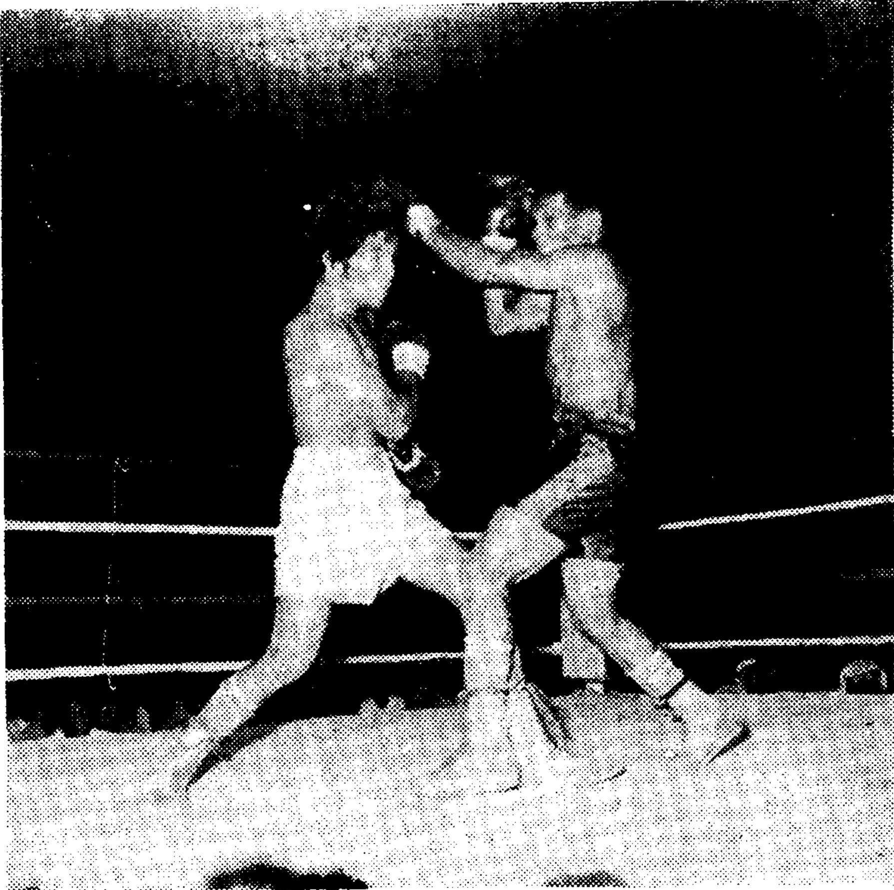
Boxing Lid Taylor di Sürnam a logra di tuma revancha kontra di Rignaldo Curiel di Aruba, ganando e kombate pa desishon unanime. Taylor a hasi bon uso di su velosidat i ku golpinan rapido tabata alkansa Curiel na praktikamente tur parti di su kurpa. Den di kuater rònt Taylor ta manda Curiel lona ku un tremendo "one-two punch".

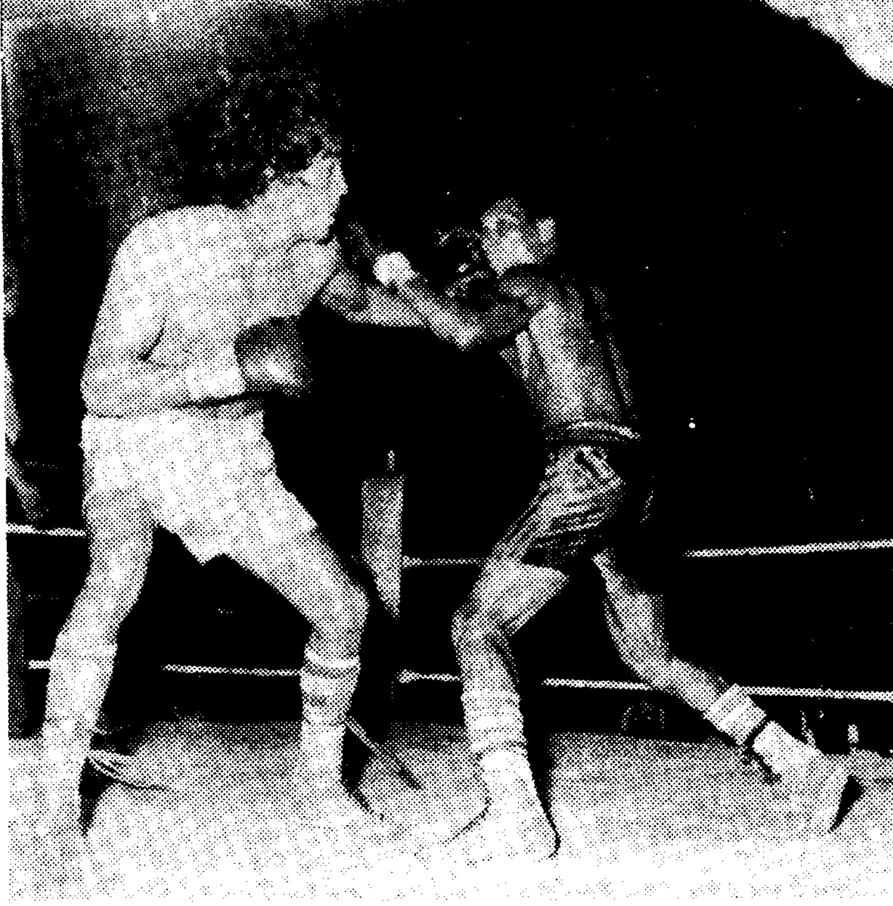
Curiel kon ku bai bin ta para bek riba pia pero ta bolbe risibi un fuerte kastigu ku e konsekuensia ku e ta bolbe bai lona, sinembargo despues di ku arbitro Fighting Nen a intermedia tabata e kampanaso ku ta skapa Curiel di un "knock-down". E pugil di Aruba e demonstra tòg di ta hopi balente, finalisando e pelea riba su pia.

MONTALVO

E miho pelea dje anochi tabata sin duda esun entre Miliciades Peña di Sto Domingo i Ivan Montalvo di Puerto Rico. Ambos bóksdo a demonstra di tabata bon prepara moviendo konstantemente den ring tratando di desvia e golpinan. Prinsipalmente Montalvo a demonstra un bon konosementu di ring i na numeroso okashon ela logra di penetra bon den e defensa di Peña propinando e ultimo menshona algun bon golpi.

Lokual Montalvo sin duda ta falta ta un bon golpi p'e por disidi un pelea kune. Kon ku bai bin e ta gana e kombate meresidamente pa desishon unanime.

WILLEMSTAD — Riba e kombinashon di portret por mira algun momentu di akshon durante dje kombate entre e Dominikano Miliciades Peña i Ivan Montalvo di Puerto Rico. Por lo general esaki tabata e uniko pelea ku ayeranochi tabata di un nivel akseptabel, durante dje programa organisa pa Rudy Marques Promotions den stadion di SDK.

Snelschaakwedstrijd SV Capablanca

WILLEMSTAD – In de algemene ledenvergadering van afgelopen dinsdag werd een nieuw bestuur gekozen voor schaakvereniging Capablanca; namelijk: voorzitter J. Plaate: vice-voorzitter G. Sewrajsingh; secretaris J. la Pas; penningmeester J. Krolis; commissaris G. Chin-A-Lien.

Ook is tijdens de vergadering besloten om vandaag van start te gaan met de nieuwe activiteiten, te beginnen met een "Open snelschaakwedstrijd" (10 seconde gong partijen). Dat wil zeggen iedereen, (ook niet leden) kan mee doen. Inschrijving is gratis en vindt plaats voor acht uur. Degene die zich vanavond laat inschrijven als lid van schaakvereniging Capablanca is vrijgesteld van entreegeld. Iedereen is vanavond welkom in schaakcentrum Capablanca te Plantersrust 6.

Guyana dreigt met boycot Gemenebest-spelen

MELBOURNE — Guyana heeft gisteren in Melbourne gedreigd met een boycot van de Gemenebest - spelen, die volgend jaar in Brisbane (Australie) worden gehouden. De president van Guyana, Forbes Burnham, verklaarde in Melbourne, dat zijn land niet aanwezig zal zijn, wanneer het ook aan de sportwedstrijden deelnemende Nieuw-Zeeland niet snel de houding ten opzichte van apartheid in de sport verandert. Als de Nieuwzeelandse regering de Gleneagles-overeenkomst, waarin de houding van de Gemenebestlanden ten opzichte van de apartheidspolitiek staat omschreven, met voeten blijft treden, dan zie ik mijn land volgend jaar in Brisbane geen sport bedrijven, aldus Burnham.

Guyana en Nieuw-Zeeland ondertekenden in 1977, met de andere Gemenebest-leden, in Schotland de Gleneagles-overeenkomst, waarin de opvatting wordt vermeld, dat apartheid in de sport verafschuwd moet worden. Desondanks maakte het Springbokken-rugbyteam uit het een apartheidsbeleid voerende Zuid-Afrika kort geleden een tournee door Nieuw-Zeeland. Burnham viel de houding van de Nieuwzeelandse regering in die omstreden zaak fel aan. Premier Robert Muldoon van dat land heeft steeds gesteld, dat zijn regering vast heeft gehouden aan het verdrag van Gleneagles. Er is alles gedaan om sportieve banden met Zuid-Afrika tegen te gaan, maar bij de wet kan zoiets niet verboden worden, aldus de interpretatie van de Nieuwzeelandse regeerders, die ook door Groot-Brittannie gedeeld wordt.

Uitslagen schaakvereniging Curaçao

WILLEMSTAD — In een goed bezette zaal ging afgelopen maandag de derde ronde van start van het clubkampioenschap van schaakvereniging "Curaçao".

De resultaten waren als volgt:
E. de Castro-De Vos 0-1; Blanken-Jilesen 1-0; Van Hemert-Rosario 1-0; H. van Loon-Roose 0-1; Van Weert-C. Maharaj 1-0; Cathlin-Voskamp 1-0; Klok-J. de Castro 1-0; Marten-P. Maharaj 0-1; A. Smith-Moron 1-0; Daou-Richardson 1/2-1/2.

STAND

De stand in de vijf verschillende groepen is na de derde ronde als volgt:

A-GROEP:
1. De Vos 2-2; 2. J. van Loon 1-1; 3. Blanken 1-1; 4. E. de Castro 3-1; 5. Nicastia 1-0; 6. Jilesen 2-0.

B-GROEP:
A. Smith 3-3; 2. Moron 3-2; 3. Jong 2-1; 4. S. de Castro 2-1; 5. Van Hemert 3-1; 6. Rosario 3-0.

C-GROEP:
1. Roose 2-2; 2. H. van Loon 3-1 1/2; 3. Daou 2-1; 4. Richardson 2-1/2; 5. Thomas - -; 6. Silberstein 1-0.

D-GROEP:
1. Voskamp 2-2; 2. Barkemeyer 2-1 1/2; 3. Van Weert 3-1 1/2; 4. C. Smith 1-1; 5. Cathlin 2-0; 6. Maharaj 2-0.

E-GROEP:
1. Klok 3-2 1/2; 2. P. Maharaj 3-2 1/2; 3. Zonenschain 2-1 1/2; 4. Phelipa 2-1; 5. Marten 3-1/2; 6. J. de Castro 3-0.

PROGRAMMA

Het programma voor aanstaande maandag is:
Jilesen-De Vos; Blanken-Nicastia; Jong-Moron; S. de Castro-A. Smith; Thomas-Richardson; Daou-Silberstein; Voskamp-C. Maharaj; Cathlin-C. Smith; Zonenschain-Phelipa.

Ontvangst bij fly in

WILLEMSTAD — Bij gelegenheid van de fly-in welke door Aeroclub Escuela Caribe op Curaçao wordt georganiseerd, is er vanavond een ontvangst in het Holiday beach hotel. Deze begint om vijf uur. Het is niet bekend of het overlijden van ex-president Romulo Betancourt van Venezuela van invloed is op deze fly-in. Er werden namelijk veel vliegtuigen uit Venezuela verwacht en vandaag wordt de ex-president begraven.

Santu sakrifisio di misa na memoria di Willie Pieters

WILLEMSTAD — Royal Scorpions/Mr Baseball/M&C Bank ta invita tur su hungadónan, fanatiko, konosi i pueblo di Korsou engeneral na un santu sakrifisio di misa na memoria di defuntu Willie Pieters/Mr Baseball. E santu sakrifisio di misa ta tuma luga awenochi pa mitar di shete na misa di Koraal Specht.

Manera ya ta konosi Willie Pieters tabata un dje hungadónan mas ferviente di Royal Scorpions i semper ela lucha di un forma ehemplar tantu pa su ekipo komo pa beisbòl engeneral. Na varios okashon e pelotero aki a saka kara di Korsou i di Antiyas dignamente den eksterior.

Torneo di sòftbòl Liga Amistad

WILLEMSTAD — E torneo di sòftbòl Liga Amistad a kontinua djadumingu ultimo na St Joris Ballpark ku kuater partido, ku a laga e sigiente resultado. Nos Ku Nos a derota Cheprok ku skor di 14-9. Pitcher ganadó tabata Aithel Brunken, perdedó Richard Kirnon.

Velosidat 80 a pasa riba Aguilas AGT ku velosidat di 13-7. Pitcher ganadó a resulta Clark de Windt, perdedó D.Hinckert.

Veteranos Angelo Mini Shop a deshasi di Kintore Jaws ku skor abulta di 21-10. Wien Felicia a resulta e pitcher ganadó, perdedó J.Schoobaar.

Por ultimo tabata e ekipo di Swift ku a derota Monarch ku skor konvinsente di 21-11. Jimmy Hollander a resulta e pitcher ganadó mientras ku Leo Catal a bai kas k'e derota.

POSISHON

E posishon dje diferente ekiponan despues dje promé kuater partidonan ta komo sigiente: 1.Veteranos Angelo Mini Shop invikto ku 4 gana i sero perdí; 2.Cheprok 3-1; 3.Nos ku Nos 2-2; 4.Swifft (Suvek) 2-2; 5.Monarch 2-2 y por ultimo ta sigi Velosidat 80, Kintore Jaws i AGT tur tres ekipo ku un viktoria i tres derota.

KONTINUASHON

E torneo ta kontinua djadumingu na St Joris Ballpark kuminsando 10'or di mainta k'e enkuentro entre Swifft i Angelo Mini Shop; sigi pa mitar di diesdos k'e partido Kintore Jaws-Monarch; pa mitar di dos Cheprok-Velosidat 80 i pa mitar di tres Aguilas AGT lo midi forsa ku Nos ku Nos. Tur amante di sòftbòl ta bon bini.

Open zwemwedstrijden

WILLEMSTAD – De eerste zwemwedstrijden van het seizoen 1981-'82, worden morgen zaterdag gehouden in Sentro Deportivo Korsou te Brievengat. Dit is een openwedstrijd, dus ieder lid van de Curaçaose Zwem Bond (CZB) kan inschrijven.

Gezien het groot aantal inschrijvingen belooft het niet alleen een druk programma te worden, maar het zal dan ook zeker gaan spannen vooral in de jongere kategorie. De wedstrijden beginnen om negen uur 's morgens en duren tot twaalf uur 's middags, voor wat betreft het eerste gedeelte van het programma. Om zes uur worden de wedstrijden weer voortgezet tot een uur of negen 's avonds.

Iedereen is morgen welkom in het zwembad van Sentro Deportivo Korsou waarvan de tribune voorzien is van een dak waardoor U niet meer in de zon hoeft te zitten. De zwemmers hebben Uw morele steun hard nodig.

Equipe De Maayer/Reule wint eerste prijs

Auto-duik-rally van diving Club Curaçao

WILLEMSTAD — Afgelopen zondag vond een van de vele activiteiten van de DCC (Diving Club Curaçao) plaats. Het is voor een duikvereniging steeds weer een uitdaging om voor haar leden afwisselende, aantrekkelijke evenementen te organiseren. Deze keer werd een combinatie gezocht van twee aantrekkelijke sporten, namelijk het auto-rally rijden en het duiken. Bij het organiseren van wedstrijden streeft de DCC ernaar om naast zo interessant mogelijke opdrachten om de vindingrijkheid van de deelnemers zoveel mogelijk te prikkelen, het accent te blijven leggen op de duikveiligheid. Bij weinig sporten neemt dit aspect zo'n belangrijke plaats in.

"RALLY"

De rally werd gehouden in samenwerking met de Marine Sportvereniging. Het bleek, dat vele DCC-leden, behalve duikers, ook enthousiaste rally-rijders zijn. Bij de start, die plaats vond op het parkeerterrein van een bekend gruttersbedrijf, lieten zich zoveel deelnemers inschrijven, dat er ternauwernood genoeg materiaal beschikbaar was. De rally was zeer professioneel uitgezet, zodat zelfs de minst ervaren rally-rijders er plezier aan beleefden. Ook al ontdekten ze later, dat ze met het aantal strafpunten hoge scores hadden gehaald. Via een aantal wijken, die op normale zondagen nauwelijks van verkeersdrukte te lijden hebben, bereikte het gezelschap haar eindpunt: de marinebaai in Boca St Michiel. Daar konden de dorstige rijders en rijdsters een koele drink nemen en zich voorbereiden om de "rally" onder water af te maken. Per equipe moest minstens één inzittende een gebrevetteerde duiker zijn om geklasseerd te kunnen worden. Het wedstrijd-onderdeel onder water was niet gebonden aan een tijdsfaktor, zodat alle duikers hun opdrachten op hun gemak uit konden voeren. Om de zuinige luchtgebruikers echter niet te veel voordeel te geven, werd er wel een tijdslimiet van drie kwartier gesteld, vanaf de steiger en terug.

Laat in de middag werd het evenement besloten met een uitgebreide bami extra speciaal, bereid door de beste koks van de marine. Deze maaltijd werd gratis aan de deelnemers aangeboden, waarbij de niet-rijders en andere belangstellenden van de vereniging niet werden vergeten. Met gevulde magen en een uiterst goed gestemd humeur werden hierna de prijzen uitgereikt: 1e prijs: equipe De Maayer-Reule; 2e prijs: equipe Hagemans-Hagemans; 3e prijs: equipe Annink-Annink.

ORGANISATIE

De organisatie was in handen van het DCC-bestuur, voor deze gelegenheid versterkt door het echtpaar Langeveldt voor het rally-gedeelte en door oud-voorzitter N.Krediet en Sgt. Maj. K. v.d. Meulen, beiden zeer ervaren duik-instructeurs, voor het duikgedeelte. Dat dit evenement weinig publiciteit vooraf heeft gekregen, vindt zijn oorzaak in het feit dat het DCC haar activiteiten slechts voor leden organiseert. Soms in samenwerking met een andere vereniging, zoals in dit geval de Marine Sportvereniging.

Kampeonato di Vòlibòl hubenil

WILLEMSTAD — E kampeonato di vòlibòl hubenil tambe a kontinua durante dje fin di siman ultimo ku un kantidat grandi di partido, ku a laga e sigiente resultado.

DJASABRA

Green Socks a derota Montero 2-0, 15-0, 15-0. Nodevo a kai vensi kontra di Olympia 2-0: 15-10 i 15-12. Den nan di dos enkuentro tabata Shwatanari ku a bolbe propina Nodevo un derota di 2-1: 15-2, 11-15 i 17-15. Tur e tres enkuentronan aki tabata valido pa kategoria femenino A.

Den kategoria maskulino Wishi Togers a supera Divi Divi ku skor di 2-0: 15-9 i 15-3. Warwaru a dal Trupial 2-1: 15-13, 10-15 i 15-9. Por ultimo tabata Xaverianen ku a pasa riba Tc St Jozef den un bon i emoshonante partido ku skor di 2-0. E parsialnan tabata 16-14 i 15-13 na fabor di Xaverianen.

DJADUMINGU

Un total di kuater partido a keda ehekuta djadumingu den kategoria femenino B i nan a laga e sigiente resultado: Odessa-CBM 2-0: 15-0 i 15-6. Shwatanari-CBM 2-0: 15-1 i 15-2. La Fama-Odessa 2-0: 15-4 i 15-7. Sta Rosa Stars-Xaverianen 2-0: 15-3 i 15-5.

Den kategoria maskulino A tabata Xavex i Olympia ku a sali vensedó a kosto di respektivamente Warwaru i Xaverianen. Xavex-Warwaru 2-0: 15-11 i 15-7. Olympia-Xaverianen 2-1: 14-16, 15-12 i 15-12. Sin duda tambe un bon partido. Por ultimo tabatin dos encuentro den kategoria maskulino B grupo dos ku a laga e sigiente resultado. Olympia a derota Softex Rangers 2-0: 15-9 i 15-13. Volley Jokers-Xavex 2-1: 7-15, 15-9 i 15-13.

KONTINUASHON

E kampeonato di vòlibòl hubenil ta kontinua durante dje fin di siman, kuminsando mayan pa 12'or den e sala kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat.

WILLEMSTAD — Awenochi lo tin otro programa di bòkseo, den stadion di Rif. E mainbout lo ta e pelea entre Frank Albertus di Korsou kende a regresa for di Hulanda i Leonidas Asprilla di Colombia. E pelea aki ta pakta na dies rònt. Riba e portret por mira na man drechi Frank Albertus i na man robes e Colombiano Asprilla.

Tennistoernooi op Aruba begonnen

Charline Phelipa pakt weer Antilliaanse titel

ORANJESTAD — Met de service van de eerste bal door de general manager van Aruba Concorde hotel, Montero, welke werd opgevangen door Garage Cordia Aruba directeur Hans Schnog, gingen gisteravond op de banen van het Marlboro tennispark de Antilliaanse tenniskampioenschappen van start. Voordien had Aruba lawn tennisbond president Herman Kuiperi woorden van welkom en succes gesproken en werd met een minuut stilte de vorige week overleden bartender van het Marlboro-tennispark, Tromp, herdacht. De eerste wedstrijd ging tussen de Arubaanse kampioen Eddy Ras en de Bonaireaanse kampioen Robby Domacassee. In de eerste set had Eddy Ras weinig moeite met Robby en won gemakkelijk met 6-3. In de tweede set werd Robby Domacassee zijn zenuwen iets de baas en wist de stand op 5-2 te brengen, doch kreeg weer last van de zenuwen en verloor deze set met 7-5. Eddy Ras had nog al eens wat moeite met de service-slagen van de Bonaireaan doch na verandering van zijn spel werd dit euvel overwonnen.

Hierna speelde Janine Flanegin van Aruba tegen Charline Phelipa uit Curaçao. Janine, die op eigen terrein speelde en weinig last van zenuwen had hetgeen bij haar tegenstandster niet het geval was, behaalde in de eerste set een gemakkelijke 6-0 overwinning. In de tweede set speelde Charline Phelipa stukken beter en had zij het spel meer onder controle, waardoor zij een 6-3 overwinning wist te boeken. In de derde set die de beslissing moest brengen, leek het erop of het verliezen van de tweede set teveel van invloed op Janine Flanegin was, doch zij herstelde zich spoedig en in een spannende strijd met een stand van 6-6 wist uiteindelijke Charline Phelipa ook deze ontmoeting te winnen en behaalde hierdoor voor het tweede achtereenvolgende jaar de kampioenstitel binnen.

De wedstrijden worden vanavond en morgenmiddag voortgezet.

Personalia

MR RONALD H. DURAND heeft als studieopdracht gekregen om zijn doctoraal studie in geschiedkunde te verrichten, hetgeen hij begin volgend jaar hoopt te doen, zoals blijkt uit een uitvoerig communique van de PR-afdeling van het eiland. Mr Durand heeft een gevarieerde opleiding achter de rug. De van Curacao afkomstige Durand deed zijn vervolg-onderwijs in Nederland, ging notarieel recht studeren en deed dit met succes in Amsterdam en behaalde daarna zijn doctoraal in Nederlands recht. Na terugkeer op Curacao ging hij in overheidsdienst bij het eiland en gaf gedurende een paar uur per week geschiedenislessen aan het Maria Immaculata lyceum. In 1974 kreeg hij daar een dagtaak. Hij voelde toen behoefte zijn kennis op dit gebied uit te diepen. Dit leidde tot zijn studieopdracht, welke hem werd verleend nadat hij onlangs weer in eilandsdienst was teruggekeerd. Mr Durand is verbonden aan het bureau Staatkundige structuur.

DIENST ONDERWIJS EN KULTUUR

De mogelijkheid wordt geboden om een bod te doen op onderstaande machines die overtollig zijn geworden:

Op de L.T.S. Juan Pablo Duarte te Buena Vista
- 1 tafelboormachine
- 1 kolomboormachines
- 2 schaafmachines
- 1 beugelzaagmachine
- 4 draaimachines
- 2 smeedovens

Op de T.S. Banda abou te Barber
- 1 tafelboormachine
- 1 kolomboormachine
- 1 beugelzaagmachine
- 1 cirkelzaagmachine
- 1 draaimachine
- 1 slijpmachine

Op de L.T.S. St. Jozef te van Leeuwenhoekstraat
- 6 tafelboormachines
- 3 beugelzaagmachines
- 2 schaafmachines
- 2 kolomboormachines
- 2 freesmachines
- 1 zetbank
- 1 guillotine schaar
- 3 houtbewerkingsmachines

Kijkdag : 8 oktober 1981
Uur : 15.00 - 16.00 u
Konditie: Cas "as is where is"

Het wnd. Hoofd van de Dienst Onderwijs & Kultuur,
E.M. NAAR

BEKENDMAKING

De in het Tarief van Invoerrechten opgenomen percentages 4½, 6, 10, 20, 30, 55, worden met ingang van 1 oktober 1981 gewijzigd in respectievelijk 6½, 9, 12, 22, 32, 57.

De invoerrechtenverhoging is van toepassing op alle goederen die op en na 1 oktober 1981 vrijgemaakt worden c.q. ingevoerd.

De inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen,
Mr. [illegible] Gietel.

ACCOUNTANTSKANTOOR DIJKER EN DOORNBOS/CARIBBEAN

Voor een van onze uitgezonden werknemers zijn wij op zoek naar een geschikte

WONING

per 1 november a.s.

[illegible] twee slaapkamers [illegible] — per maand.

[illegible]

Voor inlichtingen:
Tel.: [illegible], tijdens kantooruren.

OPENBARE VERKOPING

Op 3 november 1981 des morgens om 10 uur zal ten kantore van de ondergetekende notaris Mr. H.A. SPERWER, of zijn waarnemer, aan de Columbusstraat 1A, alhier, krachtens artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen in het openbaar worden verkocht:

het woonhuis met toebehoren op 1.120 m2 grond gelegen aan de

JAN HAAYENWEG 3, ALHIER.

(nader omschreven in meetbrief nummer [illegible] van 8 december 1950)

De veilingscondities liggen vanaf 27 oktober 1981 ter inzage ten kantore van de notaris.

De veilingscondities houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een [illegible] of andere zekerheid ten genoegen van de executant te stellen tot nakoming van zijn bod.

Mr. H.A. Sperwer
Notaris
Columbusstraat 1A.

LIGHTHOUSE COVE INVESTMENTS N.V.

NOTICE OF [illegible] EXTRAORDINARY GENERAL MEETING OF SHAREHOLDERS TO BE HELD ON October 8, 1981

TO THE SHAREHOLDERS OF LIGHTHOUSE COVE INVESTMENTS N.V.

NOTICE IS HEREBY GIVEN that the Extraordinary General Meeting of Shareholders of LIGHTHOUSE COVE INVESTMENTS N.V. (the "Company") will be held at the registered office of the Company, at Handelskade 8, Curacao, Netherlands Antilles, on October 8, 1981 at [illegible] p.m. Netherlands Antilles time.

The Agenda of the meeting is available for inspection by the shareholders at the registered office of the Company.

CURACAO CORPORATION COMPANY N.V.
Managing Director

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

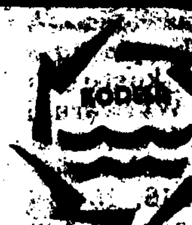
FACULTEIT DER SOCIALE EN ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN

UITNODIGING VOOR EEN LEZING VAN DR. S.W. DOUMA

Docent [illegible] en Ondernemingsfinanciering van de Interfaculteit Bedrijfskunde, Rijksuniversiteit Groningen, in juni j.l. gepromoveerd op het onderwerp

OVERHEIDSSTEUN AAN BEDRIJVEN IN MOEILIJKHEDEN

Datum: maandag 5 oktober 1981
Plaats: Aula Universiteit, Jan Noorduynweg 111
Tijd: 20.30 uur

MEDEDELING

KODELA, het elektriciteitsbedrijf van Curacao, deelt hierbij mede dat de doorberekening ingevolge de brandstofclausule met ingang van 1 september 1981 met 1,15 ct. per kWh wordt verlaagd.

Vanaf 1 september 1981 [illegible] 6,07 ct. per kWh.

Curacao, [illegible] 1981.

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Aan het einde van het academisch jaar [illegible] bij [illegible] vacature:

DOCENT ANTILLIAANS STAATS- EN ADMINISTRATIEFRECHT

De taken van de functionaris zijn:

— het zelfstandig verzorgen van colleges op het betreffende [illegible] kandidaats- en doctoraalfase van de [illegible]

[illegible] de faculteit [illegible]

[illegible] worden [illegible] en/of administratief [illegible]

[illegible] bij voorkeur dient dit [illegible] publicaties;

[illegible] zich in te zetten voor de verdere ontwikkeling [illegible]

[illegible] door de [illegible] wetenschappelijk corps.

[illegible] richten tot de [illegible] 111, Curacao.

Canada wants to aid entire Caribbean

GEORGETOWN (SNA) — Mr Julian Payne, Canadas new high commissioner to Guyana, has said that his country wants to aid the entire Caribbean region.

Speaking in Georgetown where he recently presented his credentials as his countrys new envoy, Mr Payne said that his government will give priority to the Caribbean region in its external affairs policy. He also said that Canada had a committment to the Caribbean region because of its long historical ties through various medium and organisations. Mr Payne has succeeded Mr John Graham who is Canadas minister counsellor in Britain at present.

Baseball results

NEW YORK — Results of major league baseball games played on thursday:

American league:

Baltimore Orioles 5-Detroit Tigers 4 (10 innings); Kansas City Royals at Cleveland Indians — postponed rain (doubleheader would be rescheduled if necessary).

National league:

Houston Astros 8-Cincinnati Reds 1; San Francisco Giants 5-Atlanta Braves 2; Montreal Expos 5-Pittsburgh Pirates 2; St Louis Cardinals 3-Philadelphia Phillies 2 (10 innings); San Diego Padres 1-Los Angeles Dodgers 0 and Chicago Cubs at New York Mets -- postponed rain.

WORLD IN A NUTSHELL

BONN — West Germany has freed East German master spy Guenter Guillaume and is expected to disclose today how many of its own agents are being returned in exchange. Guillaume, 54, whose arrest brought down former chancellor Willy Brandt in 1974, was driven at high speed over the East-German frontier last night. The former chancellery aide, whose health had deteriorated seriously in recent months, served more than seven years of a 13-year treason sentence. Bonn also released former Defence ministry secretary Renate Lutze, sentenced to six years in 1979 for espionage. Informed sources said East Germany was to free many of the 34 West German prisoners it held on espionage charges in the complex swap. Originally, the deal was to include communist agents held in France, Denmark and South Africa, the sources said.

TOKYO — Japan today announced a programme to quicken its economic recovery and ease trade friction with other industrial democracies, including increased imports as well as industrial and technological cooperation with West Europe. The broad plan adopted by cabinet Economic ministers and leaders of the ruling party underscored official concern [illegible] Japans booming exports, especially to the United States and the European economic community (EEC). It also follows signs that the Japanese economy, the worlds biggest after the United States, is shaking off stagnation slower than expected, although at a much faster pace than other leading industrial nations.

DUESSELDORF — France hopes next weeks meeting between French president Francois Mitterrand and West German chancellor Helmut Schmidt will pave the way for European moves towards greater monetary stability, a French cabinet minister said. In an interview in the West German financial newspaper "Handelsblatt", French Economy and Finance minister Jacques Delors said mr Mitterrand would seek the West German leaders support for EEC proposals for "concerted interest rate cuts and greater stability in the European currancy units (ECU) relationship to the dollar". The ECU is used for European common market accounting. The two leaders are due to hold two days of private talks at Latche, southwest France, starting next wednesday.

LONDON — Iranian planes attacked and seriously damaged four power stations in Iraq at dawn today, Teheran radio said. The radio, monitored by the British broadcasting corporation, identified the targets as the Dukan dam station in northern Iraq, another north-east of Kirkuk and two in the southern Umm Al-Qasr region.

LONDON — A dispute which threatened to close the London Times and its sister-newspaper, The Sunday Times, has been settled after the print workers involved promised to go back to work on existing pay and manning levels. The 101 print workers at the centre of the row yesterday accepted a peace formula following strong pressure from colleagues who feared 4.000 jobs in the company were at stake. The formula had been rejected only 24 hours previously.

BEIRUT — Palestinian officials in Beirut have accused Israel of being behind a car bomb blast which killed at least 50 people and injured 250 in a busy Palestinian quarter here yesterday. Responsibility for the blast, the sixth major explosion in Lebanon in two weeks, was claimed by the Front for the liberation of Lebanon from foreigners.

BADEN-BADEN — The International olympic committee (IOC) ends its annual conference here today with the election of the first women members in its 87-year history. The election follows the addition of several new womens events to the programme for the 1984 Los Angeles olympics, including a marathon, cycling races, womens shooting events and synchronised swimming. The IOC executive board has nominated Perko Haggman, 29, a Finnish athlete who finished fourth in the 400 metres event at the Montreal Olympics and Flor Isavi Fonseca, 60, president of the Venezuelan Sports confederation to become the committees first women members.

MELBOURNE — Canada told the Commonwealth summit today that 1981 could prove to be a turning point in solving some of the worlds most intractable economic problems. Prime minister Pierre Trudeau, opening a debate on the international economic situation on the third day of the conference, said the world was grappling with low growth, high inflations, social unrest and volatile interest and exchange rates.

JERUSALEM — Israel today dismissed charges that its agents were behind a series of car bomb explosions in Lebanon, the latest of which claimed at least 50 lives in Beirut yesterday. A spokesman for prime minister Menachem Begin told reporters that the Palestine liberation organisation (PLO), which blamed Israel for the blasts, was looking for a scapegoat to cover its internal divisions.

RIO DE JANEIRO — Brazilian president Joao Figueiredo, 63, left hospital yesterday nearly two weeks after suffering a heart attack.

BOGOTA — Four children aged between eight and 12 were killed when a hand grenade exploded after they picked it up and played with it near a military base, police said.

LONDON — Irans Islamic republic, facing escalating war with Iraq, growing domestic opposition to Moslem fundamentalism and violent resistance by ethnic Kurds, today votes for its third president. Iranians will cast their ballots for a president to replace Mohammed Ali Rajai, blown up by an opposition bomb last august. Mr Rajai succeeded Abolhassan Bani-Sadr, now in exile in France, Irans first president after 2.500 years of [illegible] of monarchy. Iranians political observers see the election as a foregone conclusion, with Hojatoleslam [illegible] [illegible] [illegible] of victory against [illegible].

TURIN — [illegible] Italy's leading [illegible] said today [illegible] 78.000 [illegible] in October, November and December. Fiat blamed the weakness of the overseas export market and high stock levels for the measures. It said the lay-offs, which will affect over half the 130.000 workers employed in the company's auto division, were agreed with unions during negotiations in July.

Nine charged in Grenada

ST GEORGES (SNA) — The Grenada police has charged nine persons with conspiracy to overthrow the government of Prime Minister Maurice Bishop, a report from St Georges said.

The nine men were detained since last year and are due to appear in court shortly. The reports said that another four persons are to be charged in connection with similar offences. Meanwhile, three Caribbean newspapers, the Trinidad Guardian, the Trinidad Express and the Barbados Sunday Sun have accused the Grenada government of serious human rights breaches and called on the administration to mend its way or be isolated from the rest of the Caribbean. The newspapers praised Dominica's Prime Minister Miss Mary Eugenia Charles for speaking out against Grenada and called on other government leaders to take a similar position.

New judicial appointments in Guyana

GEORGETOWN (SNA) — The Guyana government announced the appointment of a new chief justice and a new ombudsman. The new chief justice is Mr Kenneth George who succeeds Mr Dhanessar Jhappan who has been named the new ombudsman.

Mr Jhappan had been chief justice for the past four years and had wide judical experience before assuming the post. He also served as a magistrate and a judge.

Mr George was a court prosecutor, magistrate, supreme court registrar and appeal court judge before his new appointment.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.465	1.485	1.505
PND STERLING	3.21	3.265	3.325
NED GLD	69.80	70.52	71.32
BOLIVAR	40.91	41.63	[illegible]43
ZW FRANCS	92.12	92.84	93.64
FR FRANCS	--.--	32.42	33.12
DUITSE MARK	77.71	78.43	79.23
SUR GLD	--.--	100.07	100.97
IT LIRE	1.21	1.51	1.57

English Companion

HENRY ® by Jack Tippit

Walt Disney's DONALD DUCK ®

Beetle Bailey By Mort Walker

Archie ®

STROOMONDERBREKING

Veel werkzaamheden kunnen wij voor U uitvoeren zonder U te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken:

OP ZATERDAG 3 OKTOBER 1981
(VAN 08.00 — 16.30 UUR)
(MARIE PAMPOEN)

CORCOBASTRAAT - PISKECHISTRAAT - MARGRIETPLEIN - ROBEKKISTRAAT - GED. PAMPANOSTRAAT (tussen M.L. King Blvd. - Picoestraat) - GED. DOLFIJNSTRAAT (tussen Dr. M.L. King Blvd. - Fleerchistraat) - GED. BALADESTRAAT (tussen Dolfijnstraat - Caranjitoestraat).

(LUIS PAULA — JUAN HATO)

GUATEMALAWEG - ARGENTINAWEG - FLORIDAWEG - COSTA RICAWEG EN OMGEVING - GED. JUAN HATOWEG (tussen Yucatanweg - Amerikaweg) - GED. MEXICOWEG (tussen Argentinaweg - Guatemalaweg) - GED. MOONTJEWEG EN OMGEVING (nabij Juan Hatoweg).

EILANDGEBIED CURACAO

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao brengt ter kennis van belanghebbenden:

1. dat aanvragen voor vergunning tot het voorhanden hebben en verkopen van vuurwerk gedurende de jaarwisseling 1981/1982, vóór 20 oktober 1981 ingediend moeten worden op een daarvoor bestemd aanvraagformulier, verkrijgbaar ten kantore van het Hoofd van de Dienst van Openbare Werken;

2. dat voor invoer van buiten het eilandgebied bestemd vuurwerk tijdig een opslagvergunning moet worden aangevraagd op een daarvoor bestemd aanvraagformulier, verkrijgbaar ten kantore van het Hoofd van de Dienst van Openbare Werken;

3. dat de invoer van buiten het eilandgebied gedekt moet zijn door een invoervergunning af te geven door de Havenmeester;
voor het vervoer over de openbare weg naar de opslagplaats van het eilandgebied moet tijdig een vervoervergunning worden aangevraagd ten kantore van de Havenmeester;

4. dat het vervoer van vuurwerk niet anders mag plaatsvinden dan met voor dat doel goedgekeurde vervoermiddelen. De aanvraag voor keuring van de vervoermiddelen moet geschieden ten kantore van de Havenmeester;

5. dat genoemde aanvragen en vergunningen ingevolge de Zegelverordening 1903 (P.B. 1956 no. 108) onderworpen zijn aan zegelbelasting.

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao,
Mr. O. Martina.

Investering van zes ton

Restauratie hervormde Kerk op Statius afgerond

Door Anna Hofstee

MET RECHT kan de bevolking van Sint Eustatius weer trots zijn. Het herstel van de ruine van de Nederlands Hervormde kerk is voltooid. Vanaf zee ziet men boven de klif de vierkante toren van de kerk weer in volle glorie. Met het gereedkomen van de restauratie is St Eustatius zonder twijfel weer een toeristische attractie rijker geworden......

Er zijn in de geschiedenis verschillende kerken geweest op St Eustatius, maar de een na de ander werd verwoest door orkanen. Nadat er rond 1770 weer een kerk het slachtoffer werd van een orkaan, besloot de Congregatie van de Gereformeerde Kerk een nieuwe kerk te gaan bouwen die goed bestand zou zijn tegen zware stormen. Men begon met de bouw in 1774 en twee jaar later stond er een kerkgebouw van 27 meter lang en 10 meter breed. De toren bereikte een hoogte van 21 meter. In de toren bevond zich een klok met wijzerplaten aan vier zijden. Zowel het gebouw als de toren waren wit gepleisterd. De achtzijdige houten torenspits was blauw van kleur. Het interieur van de kerk was strak en sober; De muren waren donker getint en nergens was ook maar een versiering te ontdekken. Zelfs een orgel ontbrak. In 1792 verlieten de protestantse kooplieden St Eustatius. Ook de predikant ging weg en in de kerk werden geen diensten meer gehouden. Men heeft ooit een poging gedaan om de Gereformeerde Kerk te doen herleven maar het was tevergeefs.

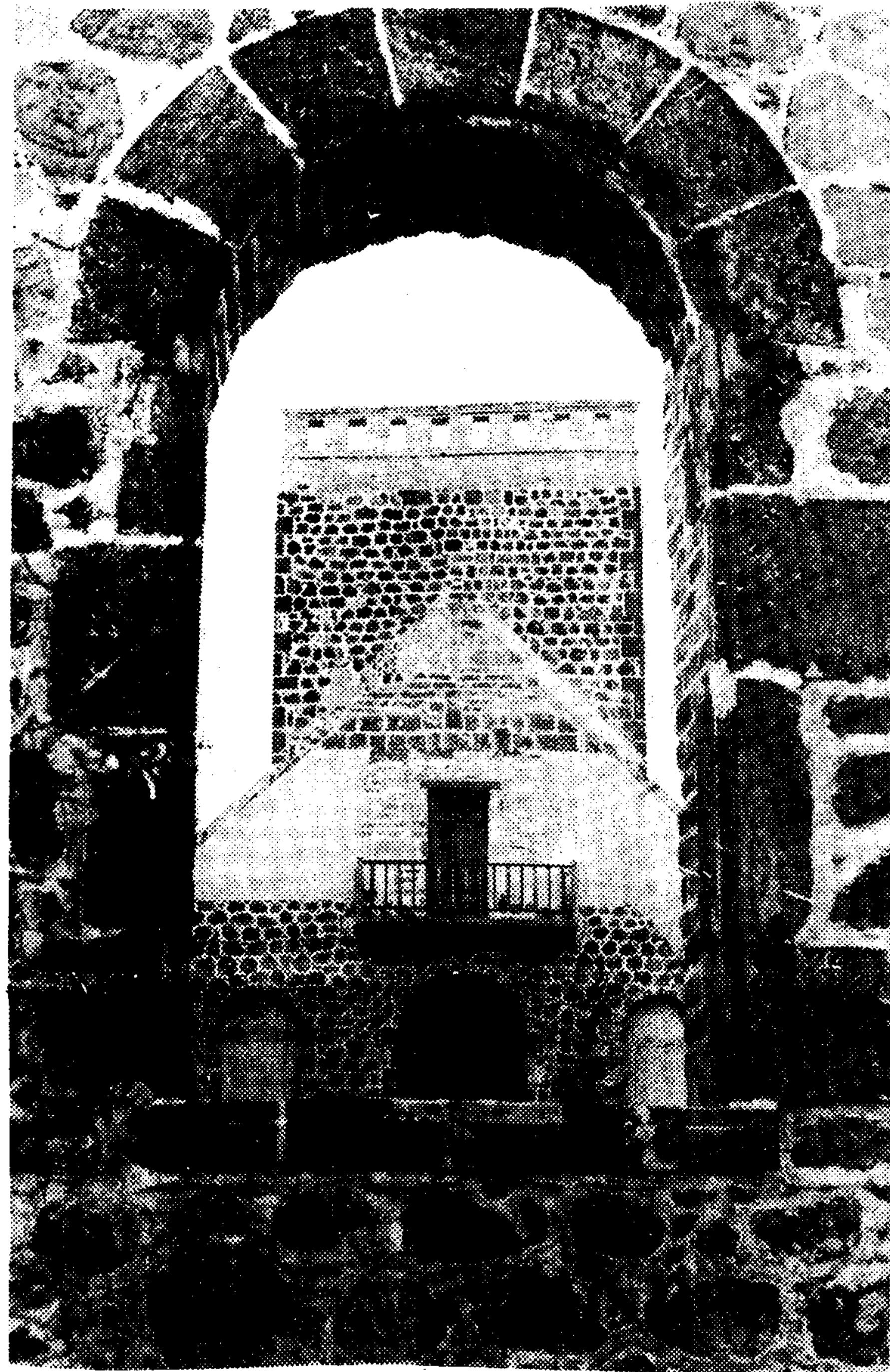
VERVAL

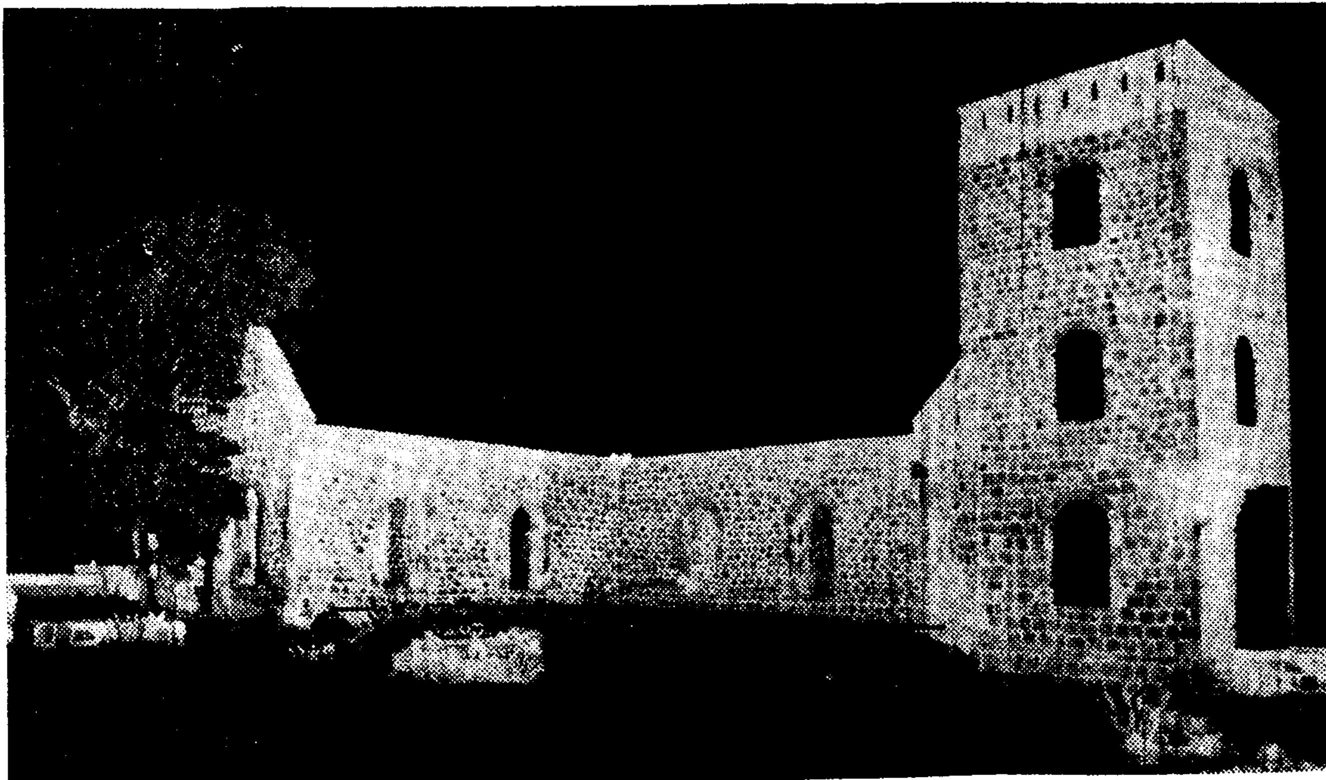
Het gebouw verviel steeds meer en er was geen gemeente om het te onderhouden. In 1844 was de toren in zo'n slechte staat, dat de luiklok om veiligheidsredenen werd weggehaald. Een jaar later is dezelfde klok aan de Methodistenkerk geschonken, waar zij op de dag van vandaag nóg hangt. In 1852 is als gevolg van een zwarte storm een gedeelte van de toren en het dak van de kerk ingestort. Het bestuurscollege van St Eustatius besloot tenslotte over te gaan tot het indienen van een aanvraag voor het renoveren van de kerk en wel om de volgende redenen:

- In het kader van de toeristische ontwikkeling zou de ruine een sfeervolle functie kunnen vervullen, o.a. als openluchtkerk en expositieruimte.
-Door di project wordt ook de eigen identiteit van St Eustatius bevestigt.
- Het uitvoeren geeft werkverschaffing aan de plaatselijke bevolking.

Het project is te verdelen in drie facetten: de kerkruimte, de toren en het omliggende terrein. De kerkruimte is T-vormig met een vloeroppervlakte van 300 vierkante meter. De vloeren zijn geheel verdwenen en onkruid en gras zijn hiervoor in de plaats gekomen. De muren van de kerkruimte met een dikte van 70 cm zijn opgebouwd uit een binnen en buiten muur. Hoewel erg verweerd en beschadigd staan alle muren nog overeind. Van de west-gevel is ongeveer 30% van de buitenmuren verdwenen, vooral bij de raamopeningen. De muren zijn grotendeels bedekt met onkruid en laag struikgewas. Vooral de westgevel is erg beschadigd als gevolg van passerende orkanen. (De kerk staat aan de rand van de "upper town" en krijgt zodoende de volle kracht van stormen en stortregens).

Op de begane grondvloer van de toren liggen natuursteen tegels die verweerd, gescheurd en uitgesloten zijn. Het houtwerk van het dak is vermolmd. Uit de bakstenen bovenkrans van de toren zijn gedeelten verdwenen. Op het omliggende terrein staan de tuinmuren en de poort er redelijk bij. Hoewel kleurloos verkeren alle grafkerken in goede conditie.

Beeld van de kerk na de restauratie

De gerestaureerde kerk bij nacht met de verlichting aan.

NA DE RESTAURATIE

De buitengevels zijn nu geheel gerestaureerd, losse bakstenen gedemonteerd, aangetaste verweerde gedeelten zijn uitgehakt en vervangen door nieuwe. De topafdeling van de gevels is uitgevoerd met een hard houten plankconstructie. Op de plankconstructie is een koperplaatsafwerking aangebracht om verdere inwerking van de natuur op de gevels tegen te gaan. De grond in de kerkruimte is zeer zorgvuldig ontgraven tot een diepte van 15 cm. En er is "creeping grass" in aangeplant. "Creeping grass" vraagt weinig onderhoud en behoeft niet gemaaid te worden.

Aan de toren in de kerkruimte is een orgelbalkon gebouwd. De bovenkrans van de toren is voorzichtig gedemonteerd en opnieuw opgemetseld in de oorspronkelijke vormgeving. Er zijn hardhouten torendeuren en luiken aangebracht. De buitentrap die toegang geeft tot de toren is volledig gerestaureerd.

De begane grondvloer van de toren is bedekt met een tien cm dikke laag beton, met daarop een natuursteenafwerking. De toegangspoort, de tuinmuren en de grafzerken zijn hersteld en schoongemaakt. Er is een verlicht wandelpad aangelegd, dat loopt van de Hervormde Kerk naar Fort Oranje, met daarbij een toilettengroep in dezelfde oude stijl als de kerk. Op het omliggende terrein zijn lantaars geplaatst, en lichtbakken die er voor zorgen dat de kerk 's avonds sfeervol geillumineerd is.

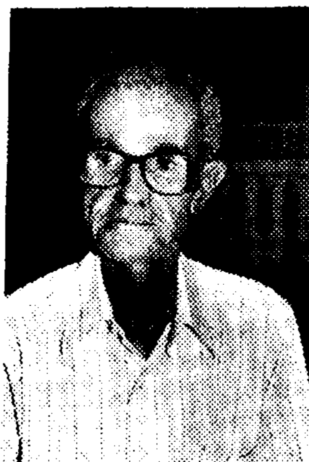

Hoewel kleurloos, verkeren alle grafzerken in goede konditie.

KOSTEN

De kosten van het project komen op fl. 600.000,—. De restauratie en kondolisatie van de overblijfselen van de Nederlands Hervormde Kerk is uitgevoerd door de Firma Woudenberg nv. De heer W. de Jong, branche-manager van Woudenberg nv en uitvoerder van de firma op St Eustatius heeft samen met 12 werkkrachten het werk voltooid in een tijdsbestek van 10 maanden.

De architect voor het project was de heer Kraay van het bureau "Institute for planning, development and Design" (PLAN D2). De kerk zal in de toekomst voorlopig gebruikt worden als expositie-ruimte van het Historical Foundation Museum.

Toni Bloeme kende Bethancourt

TONI BLOEME

WILLEMSTAD — "Je vraagt je af waarom wij hier op Curaçao altijd op de verkeerde momenten bescheiden zijn. Waarom vermeldt nu geen enkel nieuwsmedia dat Romulo Bethancourt toen hij op vlucht was voor de Venezolaanse dictator Gomez van 1920 tot 1929 een jaar lang gastvrijheid op Curaçao heeft ondervonden?" Toni Bloeme heeft hem in dat jaar van nabij meegemaakt, omdat ze allebei in dienst waren van de Venezolaan Portillo, een groothandelaar in levensmiddelen en later auto-importeur. Portillo, volgens de heer Bloeme, een zeer beschaafd man en fel gekant tegen de dictatuur in zijn land, trok zich het lot aan van zijn 20-jarige landgenoot Bethancourt, toen hij op ons eiland als berooide student asiel zocht en vond. Bethancourt kreeg een vast salaris en verscheen ook iedere dag braaf op kantoor op Awasá in het gebouw waar Curaçao Trading nu gehuisvest is, waar hij zich echter consequent bezighield met acties tegen de dictator Gomez. "Eigenlijk konden wij het niet geloven toen wij vele jaren later hoorden dat het dezelfde student Bethancourt die wij een jaarlang zo van nabij hadden meegemaakt, was gelukt om president van zijn land te worden", overpeinst Toni Bloeme.

Aan het verblijf van de jonge revolutionair Bethancourt op Curaçao kwam een tamelijk abrupt einde, toen hij na de inval van Urbina plotseling bleek te zijn verdwenen. Toni Bloeme: "Bewijzen ervoor waren niet te vinden, maar iedereen nam aan dat Bethancourt van de gelegenheid gebruik had gemaakt om met Urbina mee te reizen. Maar wat er ook gebeurd moge zijn, wat ik wil zeggen, is dit: laten we de dingen waar we trots op kunnen zijn vooral niet bagatelliseren. Dat wij als klein eiland in die tijd al aan een verzetsman asiel hebben geboden en als vanuit ons eiland, al is het maar ten dele een strijd vóór vrijheid en tégen dictatuur in onze regio is gestimuleerd, dan moet de Curaçaose jeugd dat weten. Zo'n Bethancourt had alle reden om te zeggen: Somos hermanos".

Regering Reagan schrapt in experimenten

Space-shuttles staan centraal in ruimtevaart

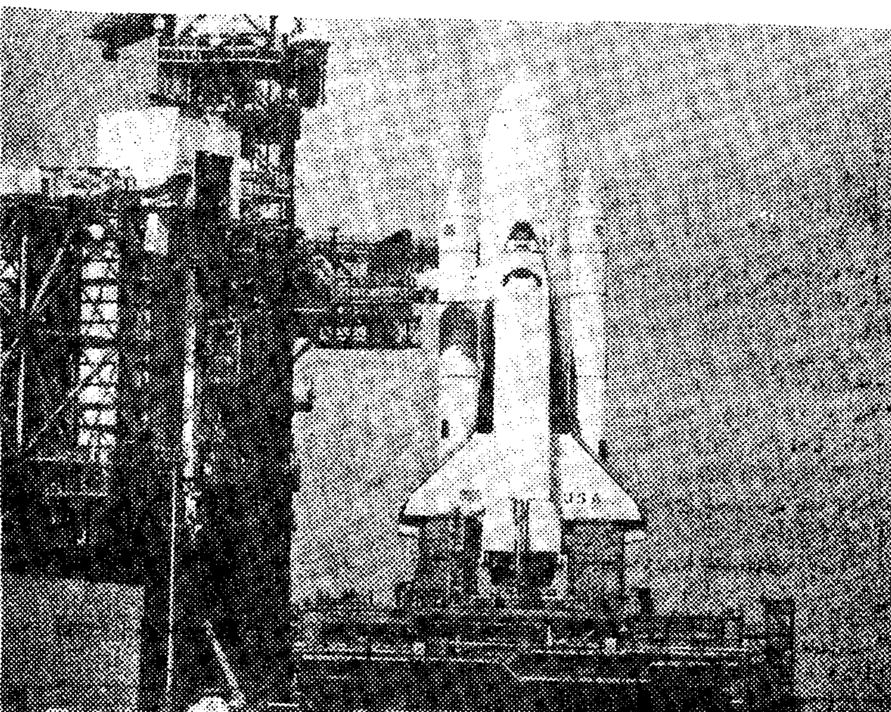

Ruimtevaart-medewerker HENK A. KLOMP

ALS ALLES MEEZIT zal de Space-shuttle Columbia eind september voor de tweede maal voor een proefvlucht de ruimte in worden geschoten. Een nieuwe bemanning, bestaande uit twee astronauten, zal nu aan de knoppen zitten. Dit zijn de astronauten Joe Engle, 40 jaar, en Richard Truly, 43 jaar. Joe Engle verdiende reeds zijn astronauten-wings in de zestiger jaren als piloot van het bekende wetenschappelijk raketvliegtuig) de x-15, eigenlijk een voorloper van de Space-shuttle en waarmede verscheidene proeven werden gedaan op de drempel van de ruimte. De X-15 werd onder aan de vleugel van een B-52 bommenwerper naar een hoogte van 45000 voet gebracht, ging daarna op eigen kracht naar een hoogte van omstreeks 100 kilometer om tenslotte, wanneer de raketmotor was uitgewerkt, net zoals de Space-shuttle als een zweefvliegtuig te landen. Voor Richard TRULY is het de eerste keer dat hij de ruimte ingaat.

Het veelbesproken hitteschild van de Columbia, bestaande uit 31000 tegels, baart de NASA nog steeds veel zorgen. Bij de eerste ruimtevlucht werden er 400 tegels beschadigd en zes waren er geheel verdwenen. Het hitteschild moet het ruimteveer beschermen tegen de wrijvingshitte van meer dan 1500 graden Celcius bij terugkeer in de dampkring.

Van alle kanten hebben de Amerikanen lof geoogst over de prestaties van de Columbia. Onder hen die bewondering uitspraken, bevonden zich de Westduitse Bondskanselier Helmut SCHMIDT, de Japanse premier Senko SUZUKI, de directeur van de Europese Organisatie voor ruimte-onderzoek, de Deen Erik QUISTGAARD en de voorzitter van het Franse centrum voor ruimtestudie Hubert CURIEN.

De Sovjet-Unie schommelde tussen bittere beschuldigingen en stilzwijgen. Westelijke waarnemers zeggen dat de Russen simpelweg jaloers zijn. Ook wordt beweerd dat het Kremlin bang is voor een militair duel om de beheersing van de kosmische ruimte. Het afgelopen jaar heeft de Sovjet-Unie het Amerikaanse ruimtevaartprogramma ervan beschuldigd bijna geheel gericht te zijn op militaire overheersing van de ruimte rond de aarde. De Russen hebben daar overigens niet helemaal ongelijk in. Het Amerikaanse Pentagon heeft in de toekomst heel wat vluchten van de Space-shuttle gereserveerd voor het afzetten in de ruimte van militaire satellieten, zoals de spionage-satellieten Big Bird, Samos, militaire weer- en navigatie-satellieten en nog veel meer. De Russen echter, delen zelf praktisch niets mee over de aard van hun ruimtevaart-programma's, maar Amerikaanse functionarissen van het Pentagon geloven dat een groot deel daarvan is gewijd aan het vervolmaken van de dodende jachtkunstmanen, de zg "Killersatellites". De jongste proefneming daarmee vond in maart van dit jaar plaats toen een onbemande spoetnik, de Cosmos 1258, achter de Cosmos 1257 in een baan om de aarde werd gestuurd en dicht genoeg passeerde voor het uitschakelen van de Cosmos 1257. Het is niet bekend of dit werkelijk is gebeurd.

De Space-shuttle Columbia gereed voor de tweede lancering op Cape Kennedy.

RUSSEN

Geruime tijd doen geruchten de ronde dat de Russen ook bezig zijn met het bouwen van een Space-shuttle. Deze Space-shuttle zou veel kleiner van omvang zijn dan de Amerikaanse maar toch geavanceerder. Dit ruimteveer zou op alle vliegvelden van de Sovjet-Unie kunnen landen na terugkeer uit de ruimte. Het zou voorzien zijn van twee raket- of straalmotoren die bij de landing gebruikt kunnen worden. Dit is natuurlijk een enorm voordeel. Men wordt wel eens huiverig bij de gedachte als de Space-shuttle, die gebonden is aan bepaalde vaste landingsplaatsen, uit de ruimte terugkeert en er zou iets mis gaan

Vervolg op pag. 5

KARI KARI!

41 — Menige bruid houdt zich toch nog aan het oude voorschrift, dat iets van haar bruidskleding oud moet zijn en liefst blauw. Je-kunt-niet-weten.

42 — Het bestuur vreesde de komende emancipatiedag en stuurde twee weken tevoren vijf marechaussé's naar Bandabow.

43 — In de analen van de pastorie staat het niet vermeld, maar "men weet te vertellen, dat de pastoor van Santa Familia eens tussen huis en kerk door een geest is neergeslagen".

44 — Puta luango, smerige hoer, is geen nette naam voor een kruid. Maar het heet ook nog sanseli, choro-mi, bai no bolbera, jerba marga, tekel. En zoek maar eens uit waar hoe!

45 — Klein politieberichtje: Iemand wordt veroordeeld wegens oplichterij via brua, waarbij hij 20.000 gulden opstreek. Een bagatelletje.

46 — De leuze van Shon Muhé, eigenares van Seiroma luidde: "Slaven zijn mijn rijkdom".

47 — Als men op de knoek een dag geen eten had, schaamde men zich en brandde men wat droge ezelmest; de rook gaf de indruk dat men eten kookte.

48 — De uil is helemaal niet populair. "Hij kan een mens de ogen uitkrabben, maar vlucht meteen weg als hij een hond ziet".

49 — Spijtig voor de verzamelaars: De metalen fishes, gebruikt bij het uitbetalen voor havenarbeid, zijn bij verandering van het systeem allemaal in het Schottegat gegooid.

50 — De hinderlijke en onuitroeibare bara di lechi, wordt soms ook reumatismo genoemd; "want daar kom je ook niet vanaf".

51 — Vlak voor je aan landhuis Hermanos komt, heet een plaats Zojémi; daar zag men vroeger vaak twee zumbi's aan een tak boven de weg slingeren.

52 — Chancha Welek heeft zo zijn eigen adagia: "Geleerd zijn, is iets anders dan weten, sabi ta un kos, sa ta un"

53 — Als een getrouwde man een sigaret opsteek en deze brandt meteen scheef, dan weet je het: hij is ontrouw in zijn huwelijk.

54 — In huizen zonder toilet doet men vaak zijn behoefte in een oude krant, vouwt die dicht en gooit dat pakketje in de mondi met de mooi naam van "duif".

55 — "Ik slaap gerust", zegt Ana. "Boven de deur heb ik een afbeelding van de heilige Familie en daarnaast ligt een dondersteen tegen blikseminslag".

56 — Landhuizen zijn ten dode opgeschreven; het onderhoud kost tonnen. Tenzij je ze zo restaureert, dat ze modern bewoonbaar zijn en geen landhuis meer zijn.

57 — Een ongetrouwde man die veel te hecht aan zijn moeder zat vastgeklampt, zong bij haar overlijden: "Nu ben ik een straathond". (Z398)

58 — "Toen ik 15 jaar oud was, moest ik in plaats van mijn vader zes dagen in het jaar gratis werken voor de shon; dat heette paga ple".

59 — Een heel oude man had in zijn jeugd vernomen, dat men vroeger vuur maakte door twee karawarahoutjes tegen elkander te wrijven".

60 — Veel stenen omheiningen, z.g. slavenmuren, zijn afgebroken, toen de Shell stenen nodig had als fundamenten voor zijn tanks en ze opkocht. Zo werd onder meer Daniel muurloos.

PAUL BRENNEKER

Gemengde sport loopt in Zuid-Afrika zo'n vaart niet

NAIROBI — Voor velen is sport na oorlog het belangrijkste op dit ondermaanse. Dit geldt niet in de laatste plaats voor Zuid-Afrika, waar met name het rugby is uitgegroeid tot een ware volksreligie, met Springboks - spelers van het nationale team - als hogepriesters. Deelname aan internationale rugbymanifestaties wordt daarom door Pretoria als een van de voornaamste strijdmiddelen beschouwd om Zuid-Afrika uit zijn internationale isolement te verlossen. Dat deze Springbokstoernees steeds meer gelijkenis gaan vertonen met charges van de lichte infanterie op vijandelijk terrein maakt Pretoria blijkbaar weinig indruk.

Evenals het feit dat het huidige Springboks-uitstapje naar Amerika voornamelijk wordt gefinancierd door de Zuidafrikaanse kunstmestmagnaat Louis Luyt destijds een hoofdrolspeler in het informatieschandaal.

LANDVERRAAD

De weinige blanke Zuidafrikanen die openlijk bezwaar koesteren tegen deze omstreden reizen van de Springboks maken zich in de ogen van het blanke Afrikanendom schuldig aan landverraad. Zoals parlementarier Dave Dalling van de oppositionele Progressieve Federale Partij (PFD) onlangs ontdekte toen hij vraagtekens plaatste bij de Zuidafrikaanse rugbytrip naar Nieuw-Zeeland.

Andere opposanten verschuilen zich achter satire. Zoals een commentator van de Sunday Times in Johannesburg die onder de kop "Ach schande, niemand wil met ons spelen" verzekerde: "Als we via de sport internationale erkenning willen verwerven, kunnen we beter hier in onze beoogde constellatie van zuidelijke Afrikaanse staten beginnen. Sportief biedt dat weliswaar weinig maar het zou ons vernederende taferelen besparen waarbij Springboks via achteruitgangen stadions in het westen binnen moeten kruipen. Als we onze eigen competitie opzetten kunnen onze jongens Botswana twee keer per jaar verslaan, uit en thuis. En als we maar vaak genoeg spelen tegen de volken van Malawi en Ovambo leren we misschien ook te spelen tegen het volk van Soweto".

CONCESSIES

Maar de Zuidafrikaanse regering blijft - ongetwijfeld met steun van de meeste blanke onderdanen - haar hoop vestigen op internationale sportcontacten in andere werelddelen. Ze heeft daarom wat sport betreft, naar lokale maatstaven ongewoon veel, water in de apartheidswijn gedaan. Zo kunnen buitenlandse rugbyploegen in Zuid Afrika desgewenst aantreden tegen "gemengde" gelegenheidsteams, terwijl niet lang geleden een Zuidafrikaanse rugbyploeg van acht blanken, acht zwarten en acht "kleurlingen" Groot-Brittannie aandeed.

Verder kunnen de Zuidafrikaanse clubs vandaag de dag bij de overheid per geval de zogenaamde "interclubstatus" aanvragen waarna ze in hun stadion een team en toeschouwers met een afwijkende pigmentatie mogen ontvangen. Bovendien mogen blanke scholen nu wedstrijden spelen tegen andersgekleurde onderwijsinstellingen mits ouders en leraren daarmee akkoord gaan en een "gemengd" treffen vooraf is aangemeld bij het ministerie van onderwijs.

Dit blijkt overigens een doorn in het oog van het conservatieve Afrikanerdom en zijn leider Andries Treurnicht die vorig jaar waarschuwde: "Degenen die zijn geobsedeerd door gemengde sport verheugen zich in feite over de mogelijkheid, dat weer een pijler onder ons systeem van gescheiden ontwikkeling zal worden weggetrokken. Volledige sportintegratie is hun ideaal en dat moet weer als drukmiddel fungeren om sociale en politieke integratie in te voeren".

De toenmalige minister van sport, Punt Jason, reageerde toen met geruststellende opmerking dat de overheid de sportbeoefening beslist niet wil integreren. Ze wil slechts voorkomen dat buitenlandse anti-apartheids agitatoren Zuid-Afrika's sportbeleid aangrijpen om het land te isoleren, aldus de bewindsman.

Minister Jason voegde daaraan toe dat de regering zich het recht voorbehoudt in te grijpen als speciale toestemming voor interraciale sportevenementen wordt gebruikt om raciale spanning te kweken, blanken uit hun sportfaciliteiten te drukken of om integratie af te dwingen. "Ons beleid blijft er op gericht zwarten en kleurlingen zo snel mogelijk hun eigen sportfaciliteiten te bieden zodat ze die van anderen niet meer nodig hebben", aldus de minister.

ORGANISATOR

Dat het met die integratie in de Zuidafrikaanse sport, ondanks een toenemend aantal uitzonderingsmogelijkheden, toch niet zo'n vaart loopt blijkt bijvoorbeeld uit de organisatorische opzet van het Zuidafrikaanse rugby. De blanke spelers zijn georganiseerd in de Zuidafrikaanse Rugbyraad. Die Raad heeft twee kleine en afzonderlijk opererende dochterorganisaties, voor zwarten en "kleurlingen", die 9000 leden tellen. Als voor de gelegenheid "gemengde" teams worden gevormd put de blanke Zuidafrikaanse Rugby Raad uit deze donkere "dochters".

Daarnaast opereert geheel onafhankelijk de niet-raciale Zuidafrikaanse Rugby Unie met ruim 50.000 betalende zwarte leden, onder wie de beste zwarte spelers. De enkele blanken, die voor deze Unie spelen kunnen dat alleen doen door verscheidene wetten te overtreden.

Er bestaan verder geen officieel erkende multiraciale rugbyclubs in Zuid-Afrika en geen geintegreerde competities op club- of provinciaal niveau. Een bestuurslid van de niet-raciale Zuidafrikaanse Rugby Unie: "Dat de apartheid de sport in dit land nog altijd sterk beinvloedt is niet verbazingwekkend. Want om de sport te zuiveren van apartheid zouden meer dan 30 algemene apartheidswetten moeten worden opgedoekt. Wetten met betrekking tot de bewegingen van personen van verschillende rassen van de ene raciale zone naar de andere, wetten die zaken verbieden als interraciaal drankgebruik in clubgebouwen, gemengd gebruik van toiletten in kleedkamers en interraciaal dansen, om er maar een paar te noemen".

Haast niet te geloven in onze moderne wereld. In Zuid-Afrika mogen blanke scholen nu wedstrijden spelen tegen andersgekleurde onderwijsinstellingen mits ouders en leraren daarmee akkoord gaan en een "gemengd" treffen vooraf is aangemeld bij het ministerie van onderwijs.

Bridge

Verzorgd door: H. Dorsman

Verliezer op Verliezer

EEN AARDIG SPEL van een competitieavond bleek het volgende te zijn.

NZ kwetsbaar
Noord was gever

Sch. Q 9
Ha. A Q 10 9
Ru. A 7 4 2
Kl. A J 9

Sch. 8 6	K J 4 3
Ha. 8 5 2	J 7 6 4
Ru. K 8 6 3	Q J
Kl. 10 8 7 5	Q 4 2

Sch. A 10 7 5 2
Ha. K 3
Ru. 10 9 5
Kl. K 6 3

Het bieden was volgens het Super Precisie systeem en vereist dus wat uitleg. Noord 1 Klaveren (16 punten) Zuid biedt 1 Schoppen (minstens 5 kaart met minimaal 8 punten) Noord biedt nu 2 Schoppen en vraagt naar de aard van de Schoppen kleur. Met 3 klaveren geeft Zuid aan over een 5 kaart met 1 tophonneur te beschikken. Noord vraagt nu met 3 Ruiten naar de controle in die kleur. Het antwoord is 3 harten, niet beschikkend over de 1e, 2e of 3e controle in die kleur, dus moet het een driekaart zijn. Met deze wetenschap gewapend kan Noord beter op 3 SA afgaan, doch hij liet mij op de Zuidhand 4 Schoppen spelen (Een vriendelijke geste om mij warm te houden). West kwam met Ruiten 3 uit en ik mocht de Noordhand gaan bestuderen, en was ondanks mijn 27 punten toch niet zo erg blij met de kaart. Ik nam met het Aas en speelde vier maal harten, en in mijn hand verdwenen twee ruiten kaarten en Oost kwam aan de slag. Daarmee de titel van dit stukje aangevend. Oost kwam nu met zijn Ruitenvrouw door, die door mij werd afgetroefd. Ik speelde nu een kleine schoppen naar Noords 9, door Oost genomen met de boer. Oost had nu echter alleen maar klaveren en troef over. Klaveren leken hem niet erg aantrekkelijk en na lang nadenken nam hij een kleine schoppen, voor Noords vrouw. Ik had nu een goed beeld van de hand van Oost, speelde een kleine klaveren naar mijn Heer, Schoppen Aas en een kleine schoppen, waardoor Oost weer aan slag was en in de klaveren vork van Noord moest spelen.

Postzegels

WANNEER U dit artikel leest, is de Antilliaanse kinderpostzegelaktie nog in volle gang. Sinds 1963 een jaarlijkse traditie. In wezen een psychologisch goed uitgekiende aanslag op uw en mijn beurs en meer in het bijzonder op het hobbybudget van de filatelisten. Maar, dat moet er meteen aan worden toegevoegd, een aanslag, waar iedereen vrede mee heeft! Ook de filatelisten, zolang men hen maar niet op buitenissigheden trakteert. En dat is bij de kinderuitgifte 1981 beslist niet het geval! Een soeveniervelletje of bloc, dat op een normale eerste-dag-enveloppe past. Zeer zeker een flink winstpunt ten opzichte van het produkt 1980 met de brugparen en mede daardoor ongewoon grote afmetingen. Bovendien een soevenierveIletje met een redelijke prijs: 2x(35 + 15) cent en 2x(55 + 25) cent of fl.2,60. Ook al een verbetering vergeleken met 1980. Verder een serie met een totaalprijs van fl.3.20.

Ogenschijnlijk een duur geval, maar terdege bestudeerd wat de frankeermogelijkheden betreft. De zegel van 35 + 15 centen is bestemd voor brieven t/m 20 gram op het eiland zelf en voor zeepostbrieven t/m 20 gram naar Nederland. De zegel van 45 + 20 centen heeft het tarief van brieven t/m 20 gram in het interinsulaire luchtpostverkeer en omvat ook het verschuldigde porto voor briefkaarten en drukwerk t/m 10 gram voor geheel Amerika en het Caribisch gebied. De zegel van 55 + 25 centen is o.a. bestemd voor luchtpostdrukwerk t/m 10 gram naar Nederland. Denk even aan de komende kerst- en nieuwjaarspost!!! Tenslotte de zegel van 85 + 40 cent, die o.a. het luchtposttarief voor brieven t/m 5 gram naar Nederland vertegenwoordigt.

Een droge opsomming? Waarom? Simpel en alleen vanwege de hoop, dat ook de vele niet-verzamelaars in en op de Antillen zich dit jaar niet onbetuigd zullen laten bij de aankoop van bepaalde voor hen gunstig liggende frankeerwaarden van deze kinderpostzegel-emissie. Dat geldt dan zowel particulieren als zakenlieden! Nederland had in 1924 zijn eerste kinderpostzegeluitgifte. Een beetje rekenwerk aan de hand van de catalogus leert u, dat toen de bruto-toeslagopbrengst bedroeg Ned. fls. 58.885,50. In 1979 steeg dit bedrag in Nederland tot Ned. fls. 6.868.457,17! In 1948 zien de eerste Antilliaanse kinderpostzegels het licht. Bruto toeslagopbrengst Ant. fls. 77.632,20. Nu in 1981 kan de bruto-toeslagopbrengst zijn Ant. fls. 430.000,—!!! Dit bedrag wordt echter alleen bereikt, wanneer u allen meewerkt! En dat hoop ik van harte!

M. ARVIS

Entrega nr. 52

Pa Omalio Merién

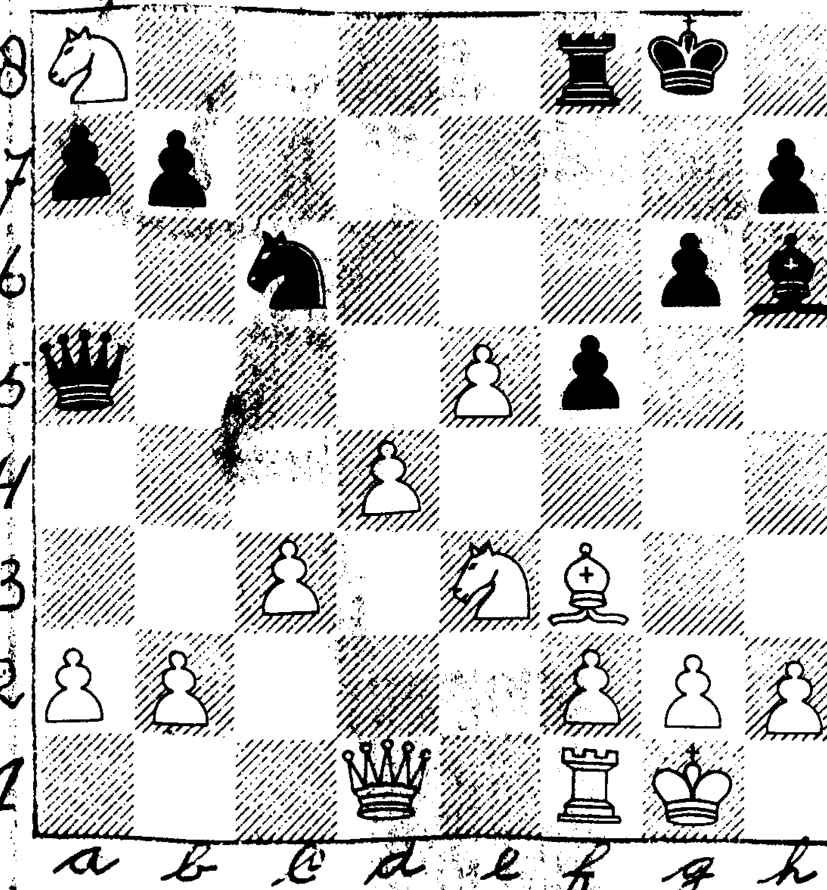
KU E DEFENSA "FRENTA KABAI" di nos lès anterior, nos ta sera é parágrafo di KABAI, i kuminsa awo ku esun di PEON.

Segun nos a bai tratando Atáke i Defensa di é piesanan, nos por a mira konstantemente kon é P E O N ta bin den wega pa yuda den d e f e n s a ! Por ehempel é PEON tabata defendé un DAMA ora é DAMA o p o n e n t e ataké, of é PEON ta defendé un TORE kontra atáke di un DAMA of un TORE dje kontrapartido, tambe é PEON ta yuda den defensa di un ALFIL pa un DAMA, un TORE, un ALFIL of un KABAI n o kóme é ALFIL, i meskos tambe é PEON ta defendé su KABAINAN si nan wordu ataká. E sèrvisio aki dje P E O N ta sirbi tambe pa é REY, pero den un otro forma ku serka é otro piesanan. Serka é REY é PEON ta yuda forma un b a r i k a d a ku otro PEON, d i l a n t i dje REY, pa ningun enemigu n o h a ñ a c h è n s d i y e g a s e r k a dje REY!!! E funkshon i m p o r t a n t e aki, esta di d e f e n d é mas tantu ku ta posibel tur su kompañeronan di bataya, é PEON ta saka for di s u b a l o r d i k a m b i o !!Nos sa kaba for di é lès ku a trata balor di piesanan, ku é PEON t i n é balor di kambio m a s a b o u ku tur otro piesa! I manera nos a mira si por ehempel un PEON ta defendé un ALFIL, un DAMA n o p o r k ó m e é ALFIL, pasombra é PEON na su turno ta k ó m e é DAMA ku tin un balor di kambio hopi mas haltu kuné! Korda ku un DAMA ta bal n u e b e PEON, un TORE ta bal s i n k u PEON, i un ALFIL of KABAI ta bal t r e s PEON. Ta é REY s o n o t i n p r e y s!! Mirando ku durante tur fase di wega, é PEON su r o l di d e f e n s a ta bini na promé lugá, ta di gran importansha pa trata é rol aki promé, i despwes trata ataké dje PEON.

PEON DEN DEFENSA

Pa un piesa haña sèrvisio di defensa dje PEON, é mester tene kwenta ku é PEON n o t a m o v e r á p i d o, ni é P E O N n o p o r b a i t u r k a m i n d a r i b a t a b l e r o!! Esaki ta nifiká ku é PEON por defendé un piesa s o l a m e n t e o r a é p i e s a a k i t a m a s s e r k a d j e p o s i b e l. Pwes kwalkier piesa ku bai su so den kampo dje kontrinkante pa bai ataká, ta kore peliger ku ora nan ataké bèk, é ta keda sin defensa pasobra no tin un PEON ey banda pa yudé. Ta pesey por yega na é regla: k e d a s e m p e r m a s s e r k a p o s i b e l d i u n o f m a s PEON, p a b o h a ñ a n a n d e f e n s a! N a di dos lugá bo mester soru pa é PEON su mobilidat ta optimal, loké ke mén ku no mester tin nada d e n s u k a m i n d a k u t a strobé d i m o v e!

Si un piesa mester di yudansa di un PEON, un otro piesa di mes koló n o tin mag di ta pará na un hòki ku ta stroba é PEON di duna é defensa nesesario na é piesa! Nos a papia riba é punto aki kaba i nos a yamé b l ò k e y a! Un otro aspekto importante ta ku é PEON ta defendé un otro PEON ku hopi fasilidat, i komo ku den kada F I L A tin un PEON, por huza un PEON pa defende varios otro PEON. Esaki nos ta yama: PEONAN KOMUNIKA, ku aparte di ta un bon defensa ya ku nan ta forma un k a d e n a, i ta stroba kwalkier atáke, den fase final di wega nan ta p e l i g r o s i s i m o d e n a t a k e. Ban riba tablero un ratu pa wak DEFENSA DI PEON!

Nos diagrama dj'awe ta yen di piesa. Wak nan bon pa bo kostumá pasobra ainda falta mas! Na h2, g2 i f2 tin é PEONNAN ku ta defendé é REY na g1 pa ningun hende no yega serka. Tog bo por mira ku é REY PRETU na g8 si no ta dje bon defendé, ya ku é PEONAN PRETU ta na f5 i g6 lagando buraku habrí di moda ku é DAMA BLANKU por bai na b3 i ataká é REY PRETU. Mas alew bo por mira kon é PEONNAN BLANKU a forma k a d e n a for di b2, c3, d4 te na e5, i tur ta d e f e n d e o t r o.

E KABAI BLANKU na e 3 ta ataká pa é ALFIL PRETU na h7, pero é KABAI aki n o t i n p r o b l e m a, ya ku é PEON na f2 ta defendéle. Sinembargo é KABAI BLANKU na a8 si ta den hopi problema pasobra no tin ningun PEON pa defendé i é TORE na f8 ta komé trankilamente. E KABAI PRETU na c6 tampoko no tin problema máske tin un ALFIL BLANKU na f3 ta ataké. Bo ta mira ku é PEON di b7 ta defendé su KABAI debidamente.

Kompa Nanzi i i e baka pintá

SHON AREY TABATIN un tereno grandi yen di bringamosa. Komo ku e no por a hasi nada ku e tera, el a manda buska hende pa rosa e mondi pe. Anto e di: Esun ku rosa e mondi aki sin grawata su kurpa lo haña un baka gordo i grandi pero esun ku grawata lo kaba su bida na pal'i horka. Pero maske kuantu hende tabatin gana di e baka, tòg ningun no kier a riska nan bida. Nanzi tambe a studia e plan di tur banda i riba un sièrtu dia el a bisa Shi Maria ku e ta bai purba su suèrtè. Shi Maria a yora: Nanzi, nunka mas lo mi wetabu. No bai!. Ta kon bo ta golos asina? Laga e baka na su luga no. Pero Nanzi a bai tòg. Ora el a yega serka Shon Arey esaki a hari chikí-chikí i e di ku Nanzi: Ta gana di muri bo tin, ni bieu bo no ta. No, Shon Arey, Nanzi di, mi no tin gana di muri i lo mi no muri tampoko. Pero mi kier a pidi Shon Arey un fabor. Mi kier a skohe mi baka prome ku mi bai rosa e mondi. Mi ta spera ku Shon Arey lo no tin nada kontra.

Sigur ku no, Shon Arey a kontesté. Sigi mi numa. Nanzi a kana bon mucha tras di Shon Arey te ora nan a yega den un kunuku ku hopi baka gordo i bunita. Nanzi ban mira ta kua bo ke, Shon Arey a puntra Nanzi. Nanzi a wak bon i el a mustra riba un baka gordísimo i tur pintá i e di: Shon Arey ta kere ku lo mi por a haña esei? Sigur ku si, Nanzi! Ta bon! Pero mira pa bo gané si, tende! I Shon Arey a manda un koprá bai hiba nan na e tera di bringamosa. Nanzi a kuminsa traha, pero e bringamosanan tabata kishikié, i e tabatin yen di gana di grawata pero e koprá tabata wak e bon.

Nanzi a bira paki, trose paya i den esei su bista a kai riba su baka tur pintá i mesora e di: Koprá ei, bo ta mira e bakanan ei? Bo sa ta kua ta esun di mi? Wèl, t'esun ku tin un mancha aki, un mancha aya, un mancha p'aki i un mancha p'ei. Tur esten ku Nanzi tabata bisa asina e tabata grawata e luga ku e tabata mustra na su kurpa ku hopi smak. I e kopra no a ripara nada, asina Nanzi a hunga su wega di sabí ki ora ku e tabata sinti un grawatashi di mas.

Den menos ku mei ora el a kaba di rosa su mondi. Tantu e kopra komo e solda ku tabata tei mester a deklara ku aunke nan no tabata komprondе kon e tabata por, tòg el a rosa e mondi sin grawata ningun bia. I asina Kompa Nanzi a gana su baka gordísimo i el a tumba pa kas ku ne. Kantando na bos haltu el a bira skina di su kas. Shi Maria i tur su yunan a kuri bin kontré. Nan a brasé i sunchié ku masha grasia pasobra nan a kere sigur ku nunka mas nan lo a miré. Ta pesei nan tur a grita: Biba Papa Nanzi!

Amiguitunan Konta

AWE NOS TIN UN entrevista basta largu ku un damsita ku tin masha hopi kos di konta bosnan.
Konta bai na skol?
Ya un djis ta fakansi i tambe tempu pa e promé rapòrt dje klas aki. Ke hubo? Bon resultado? Traha duru..... Awe mi ta pone riba nos pagina un kuenta di Nanzi manera bo por lesa den e buki di Yùfrou Nilda Pinto. Lesé i despues ku bo a drenta den e ambiente apropia di Nanzi bo ta bai chèk bo mes kuenta di Nanzi ku bo tin ku traha ainda.....òf bo ta kla kaba?

"WAAROM STA IK nooit eens in de Amigoe? Jullie weten niet hoe belangrijk ik eigenlijk ben! Ik heet Robbie Berkel, zit in de zesde klas van de lagere school en breng al zo'n jaar of twee de Amigoe rond op St Eustatius. Eerst naar het vliegveld en dan maar weer zorgen dat iedereen zijn krantje op tijd krijgt! Ik zou al die Amigoe-abonnees wel eens willen horen, als er gezegd werd: Ga je krant zelf maar halen op het vliegveld!!!"

Weet je wat een....is?

DIT IS DE LAATSTE RUSTPLAATS van een arme man. Hij had geen geld om een grafkelder te laten bouwen, maar ach....één troost heeft hij, in de dood zijn ze beiden toch gelijk, de arme in de grond en de rijke in zijn luxe grafkelder.

Nos mes ta traha

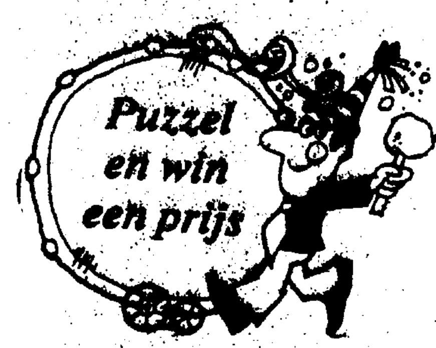
AWE NOS TA BAN traha un payaso hòpi leuk. Bo mester di un bala di fom, un bòter di "Sweetheart", pida hilu di wòl kòra, pida palu di triplèks i un pida tela leuk i tambe un tapa di kualke bleki di deodorante.
Pinta riba un pida papel dos man i dos pia. E pianan pega na otro. Trèk nan over riba e triplèks i zag nan afo! Pinta kara di un payaso ku steft òf fèrf riba e bala di fom. Kòrta wòl traha su kabei i bistié e pèchi di e tapa di bleki.
Awor bo ta pega e bala di fom aki riba e tapa di e bòter di "Sweetheart". Ku e lapi bo ta kose un paña grandi. Bo ta pegue na e garganta. Ne mannan bo ta hinka e mannan di palu ku bo a fèrf nèchi. Bo por dòrné ku un pida kanchi. E pianan bo ta pega ne paña su abou.
Mara un strek bunita na su garganta i pega dos boton grandi riba e paña òf dos pònpòn dje mes un hilu di wòl. Kla bo payaso ta! Awor bo por pone riba bo rèki òf lèsenar den bo kamber pe tene bo kontentu.

RONT MUNDU mucha sa hunga. Tin algun wega ku nan ta hunga den kasi tur pais. Riba portrèt por mira un di nan: trahamentu di figuranan fo'i ilu ku bo dedenan. E wega aki e muchanan di Oustralia ta hunga, pero e èskimonan chikitu gusta hung'é tambe. Anto bo tabata sa ku e figuranan di ilu ku e indjannan di Merka ta traha ta meskos ku esnan di e muchanan di e pueblonan Afrikanu? Boso tambe por traha figuranan fo'i ilu ku bo dedenan? Wel, buska bo ilu i purba.

Coördinashon
Popi Muzo

WINNAAR van de puzzel van de vorige keer is:

Bennie Brattinga jr.,
Zepp Lampestraat 1,
Oranjestad-Aruba.

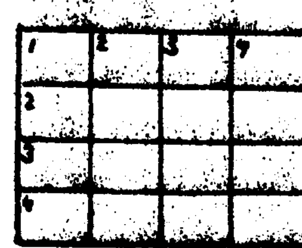
Haar prijs, een waardebon van Augustinus Boekhandel (fl. 15,-) zal hem opgestuurd worden.

Oplossing:

HORIZONTAAL: 1. Kater; 5. Mensen; 9. Over; 10. Een; 11. T.i.; 13. Rol; 14. Les; 15. E.a.; 16. Ga; 17. An; 18. Ver; 19. Ab.; 20. Pal; 21. Adder; 23. Afbraak; 25. Reeds; 27. Erts; 28. Me; 29. Nato; 31. O.i.; 33. Kamt; 35. Mept; 37. Oma; 39. Amper; 41. Raam; 43. Ik; 44. Smeren; 46. Laars; 48. Til; 49. Gevel; 51; Opa; 53. Ee; 54. Berin; 55. Edel; 56. Kanon; 57. Deels.

VERTICAAL: 1. Koraal; 2. Avond; 3. Tel; 4. Er; 5. Mes; 6. En; 7. Sta; 8. Ei; 10. Eer; 12. Kalk; 14. Leren; 15. Ebbe; 16. Gaas; 18. Vee; 19. Af; 20. Patio; 22. Drempel; 23. Aster; 24. R.R.O.; 26. Dam; 28. Mammie; 30. Opalen; 32. Zak; 33. Kasten; 34. Ter; 36. Taal; 38. Mispel; 40. Regen; 42. Ma; 45. Nero; 47. Rode; 50. Vin; 52. Als; 54. Ba; 55. Ee.

Puzzel van deze week:

1. Voorbij; 2. Heleboel; 3. Iedere; 4. Verl. tijd van rijden.

De oplossing én de gelukkige winnaar (es) zullen op de Kinderpagina van 16 oktober 1981 worden bekendgemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 14 oktober 1981 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O.B. 122, Bonaire. Onder de goede oplossingen zal een waardebon van vijftien gulden van boekhandel Augustinus worden verloot.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL.

MI YAMA KORRA JULIANA i mi tin 8 aña. Mi ta den 3de klas na Romerschool. Mi ta gusta bai skol masha pasobra mi gusta siña pasombra mi tin gana di bira sabi. E kos ku mi tabata gusta mas na skol tabata hoofdrekenen, pero awor ku nos a kuminsa haña "aardrijkskunde" na skol for di e buki di Nos Tera esaki a bira e vak ku mi ta gusta mas. Bo ta siña hopi kos di Kòrsou i tambe di rònt mundu. Mi no konosé hopi kos di mundu ma bai Hulanda, Benesuela i Merka pero dia mi bira grandi mi ta bai biaha hopi....

Mi gusta lesa buki hopi i nos tin un kashi yen di buki aki na kas, mi tin masha hopi kos di lesa ainda. E buki di mas dushi ku mi a yega di lesa ta esun di: "Pietje Eekhoorn en de heks" Mi tin hopi hòbi, ma bisa kaba ku mi ta gusta lesa; fuera djesei mi gusta landa. Despues ku mi a haña mi dos diplomanan ma drenta den "Dolfijnen" serka Benny. Nos ta trein dos bes pa siman na Sentro Deportivo. Den e klup aki bo ta siña hopi kos ku bo no ta siña na lès di landamentu gewon. Anto e kos di mas dushi ta nan ta preparabu pa bo por bai pasta ora bo bira mas grandi.

Un otro kos ku mi ta gusta hasi ta balia balet for di dia mi tabatin 3 aña. Tin bia nos tin funkshon na Sentro Pro Arte. Un dje bianan ei mi tabata — strea. Tambe mi ta toka blòkfluit serka Aya Landheer i un kos ku mi ta hasi ku hopi smak ta kanta. Mi ta kanta na kas tur ora, prinsipalmente den baño. Mi wela tambe ta siña kantika. Tambe mi ta kanta den e grupo Pèrlitas. Riba e pòrtrèt aki bo ta miramí den mi paña ku mi a kanta den un dje shonan. Mi tabata bisti na hende di Sùrnam.

Un otro kos ku mi ta gusta hasi ta aktua. Mi ta aktua den grupo "Djipopo". Mi ta hunga pa Krekèche, un heks hopi falsu. Dushi! Eigenlijk mi tin gana di bira artista-kantante dia mi bira grandi, pero mi mama di, mi mester siña un kos mas aserka. Wel mi ta kere mi ta bira jufrou di skol pa siña mucha grandi, un kos manera "aardrijkskunde" anto den mi ora libernan mi ta hunga artista e ora ei.

Un kos ku mi ta gusta hopi tambe ta konta kuenta. Dor ku mi tata ta kontado di kuenta i semper e ta konta mi hopi kuenta di mes mi tambe ta gusta konta kuenta masha. Mi tambe sa traha kuenta. Otro bia mi ta traha un kuenta pa pone den korant pa boso lesa. Mi tin un ku yama Kabritu i e mòp. Un bia ma drumi anochi anto ma soña un kuenta. Ora ma lanta mainta ma konta mi tata e kuenta. E ora ei mi tata a grabé riba kasèt anto nos a pasé na radio den e programa di Ompi Ellis.

Mi hòbi prinsipal mes ta wak televishon. Mi ta gusta wak programanan na Caracas. "Sabado fantastico" ta hopi bon. E tempunan aki mi ta wak Menudo. Mi gusta Johnny masha. Ma bai wak nan na Isla Verde. Tabatin hopi ambiente. Dia nan bini e bia aki si mi no ta bai pasobra ta nèt den dianan di San Nikolas. E ora ei mi ta bai wak San Nikolas. Tòg Menudonan ta yen di fèn, nan no tin mester di mi e ora ei. Lo ta masha laf pa San Nikolas keda sin hende pa bai wak'e. Ademas serka San Nikolas bo ta haña regalo. Mi tin basta kos di hunga si. E kos ku mi ta gusta hunga mas ku ne ta ku mi tènt. Mi ta hunga kampeer. Anto nos ta komè kornfleiks òf mangel pero nos ta kushina ku awa ku tera tambe.

E kos ku mi gusta mas den mundu ta wak televishon anto boso sa riba kiko mi tin mas rabia? Riba politika. Pasobra kada bes tin problema anto e ora ei e politikonan ta bin televishon, voral Don Martina anto e ora ei mi mama ke wak nan na televishon den notisia anto e ora ei mi tin ku bira mi televishon. Muchanan ma kòmbersa dushi ku boso. Mi kier duna boso un konseho: Si bo no sa landa ainda pidi bo mama i tata pa nan mandabu bai siña. Ta un deporte hopi dushi i hopi salú.

Nos reseta

Bakoba hasá ku honin

Bo mester di:
4 bakoba
un tiki manteka of margarina
1 kuchara di honin
djus di un apelsina
1 kuchara di suku bruin gròf.

Pone kla:
1 kuchu
2 kuchara
1 kònchi chiki
1 panchi.

1. Kòrta bo apelsina i primié den e kònchi.
2. Kòrta bo bakobanan di largu.
3. Keinta bo manteka den panchi.
4. Pone e djus di apelsina i e honin aserka.
5. Hasa bo bakobanan durante mas ó menos 5 minut aden.
6. Promé ku bo parti stroi e suku bruin riba dje.

DE WERELD VANDAAG

BOEMERANG

door Johan Kuyper

WOORDEN worden vaak gebruikt als sluiers om de waarheid te verdoezelen. Politici hebben er een handje van. Dit farizeersgedoe viert momenteel hoogtij. De Zuid-Afrikaanse radio verkondigde op 7 sept: "In vijf dagen hebben wij ons doel — de vernietiging van de bases en de infrastruktuur van de SWAPO (in Angola) bereikt. Onze soldaten zijn op de terugtocht". Daags nadien beweerde de Angolese regering echter: "De illegale bezetting van ons gebied gaat onverminderd voort". En een Britse journalist meldde ter plaatse: "De Zuid-Afrikaanse jachtvliegtuigen schieten nog op alles wat zich beweegt, tot tweehonderd km be-noorden de Namibische grens".

Voor Pretoria dient "terugtocht" hier als verdedigingsparool tegen het wereldwijde protest. Enige dagen geleden verklaarde de Amerikaanse minister Haig, dat Zuid-Afrika eindelijk bereid is om resolutie 435 van de Ver. Naties te aanvaarden. Deze houdt in, dat het volk van Namibie, de SWAPO als "de enige wettige vertegenwoordiger van het zwart nationalisme" incluis, vrije verkiezingen moet kunnen houden onder toezicht van de Ver. Naties. Maar in tegenspraak met Haig, wil Pretoria hiervan nog steeds niets weten. "Ten opzichte van Namibie zijn onze bases-positie niet veranderd".

Ook Haig zag zich blijkbaar gedwongen om de wereld een rad voor de ogen te draaien, ware het slechts om het veto te rechtvaardigen dat zijn regering als de enige in de Veiligheidsraad uitsprak tegen een resolutie, die de Zuid-Afrikaanse invasie, veroordeelde. Een week voerdien had hij betoogd, dat deze agressie gezien moest worden "in de samenhang van het bloedvergieten en het terrorisme", dat voortspruit uit de gestage overvallen van de SWAPO, die vanuit Angola opereert. Zijn huidig gekunsteld optimisme haakt in op de bedrieglijke bewering van Pretoria, dat de invasie haar doel bereikt heeft. Hij wil de schijn wekken dat het Amerikaanse veto heeft bijgedragen aan de oplossing van de kwestie Namibie. Zodoende werden zowel Washington als Pretoria in de verdediging gedrukt. Daargelaten een nog niet te schatten verlies aan goodwill in geheel zwart Afrika, is Washington met zijn westerse bondgenoten in conflict gekomen. De Sovjets kunnen ervan gnuiven. Deze bondgenoten zien in de talloze regionale ongerechtigheden de bron van de meeste problemen. Washington toont daarentegen de neiging om achter dergelijke problemen de hand van de Sovjet-Unie te zien. De Europese bondgenoten koesteren sympathie voor de onderdrukten in Latijns-Amerika en Zuid-Afrika. Zij lenen een gewillig oor naar de beschuldigingen aan het adres van het regiem der Apartheid. De regering van president Reagan beklemtoont echter het economisch en strategisch belang van Zuid-Afrika. Zij beschouwt dit land als "onafscheidelijk deel van het Westen".

Dit fundamenteel benaderingsverschil is thans in de vorm van een openlijke scheiding der geesten aan de dag getreden. In een ongezouten kritiek op de Amerikaanse houding ten opzichte van Namibie en Zuid-Afrika, verklaarde de Britse afgevaardigde bij de Ver. Naties, sir. Anthony Parsons namens de EG-staten, dat zij "het volk van Namibie zo snel mogelijk via vrije en eerlijke verkiezingen zelfstandigheid en onafhankelijkheid willen verschaffen".

Maar Washington heeft met verbloemde woorden duidelijk de zijde van Pretoria gekozen. Impliciet heeft het de invasie gebillijkt, zo niet aangespoord, een agressie die tevens ten doel had om de samenhang van de "contactgroep" — de Ver. Staten, Canada, Frankrijk, de Bondsrepubliek en Engeland — te verbrokkelen. Dank zij Reagan is dit ten dele gelukt.

DE NAMIBISCHE kwestie heeft er nooit zo uitzichtloos voorgestaan als nu. Jarenlang heeft de contactgroep geprobeerd om Zuid-Afrika te bewegen voor een politieke oplossing. Jarenlang voerde Zuid-Afrika een verkapte oorlog tegen de SWAPO. De huidige agressie is er slechts een ruimere omvang van. Zelfs zijn aanwezigheid in Namibie is illegaal. Niettemin heeft president Reagan Pretoria de moed gegeven om af te zien van een politieke oplossing.

Het bekent thans openlijk dat het een militaire oplossing zoekt. Het wil de SWAPO met oorlogsgeweld uitschakelen. Zolang de kans bestaat dat deze zgn. "wettige vertegenwoordiger van het zwart nationalisme" de verkiezingen zou kunnen winnen, wil Zuid-Afrika niet het risico lopen dat het zijn neo-kolonialistische greep op Namibie zou moeten prijsgeven. Met zijn invasie torpedeerde het derhalve tevens alle verzoenende inspanningen van de Ver. Naties en het Westen.

Het Namibische probleem is hiermee in het spoor van de Palestijnse kwestie geraakt. Afrikadeskundigen in Washington zien Pretoria en Washington regelrecht aansturen op een toestand, die gelijk is aan de situatie in het Midden-Oosten. Gelijk Israel is Zuid-Afrika een militaire macht die haar buurstaten kan domineren, en gelijk Israel is het niet bij machte om de toestand te stabiliseren. Gelijk de Palestijnen in Libanon wordt de SWAPO tot ver in Angola achtervolgd. Geen wonder dat beide regeringen zeer bevriend zijn. Maar in het Midden-Oosten werd uit den treure reeds lang bewezen, dat elke gewapende inval tegen de Palestijnen de situatie nog onstabieler maakte, dat elke oorlog tevergeefs was.

Hoe is het mogelijk dat een man, die een wereldleider wil zijn, dat president Reagan, die het machtsmonopolie van Israel een hindernis voor zijn strategisch beleid met de Arabische wereld begint te vinden, hoe zo iemand, door ervaring beleerd, in het zuiden van Afrika een dergelijke noodlottige loop laat betijen en bijvalt..... Dit kan aan niets anders te wijten zijn dan aan blindheid, aan de ogen sluiten voor de werkelijkheid. Overal vereenzelvigt hij de bevrijdingsbewegingen met de hegemoniedrang van de Sovjet-Unie. Hiermee wekt hij een ander bedrog in de hand, nl. de schijn dat de Sovjet-Unie de voornaamste vriend van alle onderdrukten is.

HET NETTO EFFECT van de Amerikaanse verdoezelde steun aan Pretoria komt neer op een versterking van de Angelose afhankelijkheid van de Sovjet-Unie en Cuba. Naarmate de Zuid-Afrikaanse militaire acties toenemen wordt Angola sterker aan de Cubaanse soldaten en de Russische militaire adviseurs gebonden.

De enige mogelijkheid om hen uit Angola te verdrijven, schuilt in het verminderen van de Angolese afhankelijkheid. Dit stelt echter de oplossing van de kwestie Namibie voorop. Angola, en deze zwarte staat niet alleen, staat er garant voor. De invasie — de militaire oplossing — bewerkt echter het tegendeel. Zij kan er toe leiden, dat nog meer Cubaanse huurlingen en Russen naar Angola komen. Zij kan zowel op Washington als op Pretoria het effect hebben van een boemerang. Tot zover Johan Kuyper in het Brabants Dagblad.

Weinig Latijnsamerikaanse steun voor Frans-Mexicaans standpunt

VS boeken kleine zege in El Salvador politiek

MEXICO STAD sept. — De gezamenlijke verklaring van Frankrijk en Mexico waarin zij steun betuigen aan de linkse guerrillastrijders van El Salvador heeft in Latijns-Amerika grote diplomatieke opwinding veroorzaakt en op dramatische wijze de standpunten op dit continent sterker gepolariseerd dan ooit. Zo stelt Marlise Simons vast in NRC/Handelsblad.

De verklaring waarin de guerrillastrijders erkend worden als een "representatieve politieke macht" was naar verluidt bedoeld om de impasse te doorbreken en onderhandelingen te bevorderen, tussen de junta en de guerrillastrijders om een einde te maken aan de wrede burgeroorlog. De junta en de regering-Reagan, haar voornaamste steun, hebben nogmaals openlijk verklaard dat zij niets voor dergelijke onderhandelingen voelen en er de voorkeur aan geven om nationale verkiezingen te houden in maart.

KLAP

Maar wat begon als een duidelijk gevoelige diplomatieke klap voor de Verenigde Staten, toegebracht door twee grote en aanzienlijke bondgenoten, is nu uiteengelopen in althans een kleine Amerikaanse overwinning.

Naar aanleiding van de verklaring die 28 augustus door Parijs en Mexico-Stad naar de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties werd gestuurd hebben tien Latijnsamerikaanse landen- een tegenverklaring ondertekend en hebben in totaal veertien landen in vele gevallen voor het eerst, openlijk hun steun aan de junta betuigd.

President Mitterrand zal misschien niet wakker liggen van dit boemerang-effect. De meeste ondertekenaars van de tegenverklaring waren rechtse dictaturen waarmee de Frande socialisten zich toch niet zouden willen verbinden, hoewel er ook steun voor de junta kwam van gematigder regeringen, zoals die van de Dominicaanse Republiek, Venezuela, Panama, Ecuador en Costa Rica.

Voor Mexico ligt de situatie echter lastiger. Mexico is waar het deze kwestie betreft in ieder geval tijdelijk in een isolement geraakt in het Caraibische bassin, een gebied dat het als zijn natuurlijke invloedsfeer beschouwt. Alleen Nicaragua en Cuba hebben de Frans-Mexicaanse verklaring ondersteund.

PRIVE

Westerse diplomaten onder wie Canadezen die het privé wel met de strekking eens zijn, menen dat Frankrijk en Mexico een elementaire vergissing hebben gemaakt door niet eerst overleg te plegen met mogelijkerwijs gelijkgestemde regeringen zodat die, ook al zouden ze niet mede hebben ondertekend, naderhand een neutrale houding zouden hebben aangenomen in plaats van zich te tegen de verklaring uit te spreken. Frankrijk en Mexico wilden echter hun plannen geheim houden om het verrassingselement niet teniet te doen, zodat ze zonder dat Washington de kans zouden hebben gehad hiertegen te lobbyen, zo legden Mexicaanse insiders uit.

MEXICO

Terwijl de Franse reactie gematigd was heeft Mexico zich fel verweerd tegen , de in de tegenverklaring geuite beschuldiging van "inmenging". De Mexicaanse minister van Buitenlandse zaken benadrukte dat de Mexicaanse-Franse verklaring geen verbreking van de betrekkingen met de junta betekende en evenmin een erkenning van de guerrillastrijders als regering van El Salvador inhield.

"Wij willen de guerrillastrijders niet wettigen, maar hen erkennen als een realiteit, en proberen een oplossing te bevorderen zodat er een einde aan het bloedvergieten komt", aldus minister van Buitenlandse zaken Jorge Castaneda op een persconferentie. "Bij de activiteiten van groeperingen die kennelijk als onderdeel van de veiligheidstroepen opereren zijn honderd duizenden mensen uit de weg geruimd, vaak op een beestachtige manier. Wij kunnen ons niet afzijdig houden of ons ongevoelig tonen voor dit leed".

POSITIE

Mexicaanse functionarissen menen dat zij in de juiste positie verkeren om de gebeurtenissen in El Salvador te kunnen begrijpen. Meer dan 70.000 Salvadoriaanse vluchtelingen zitten op het ogenblik in Mexico.

De afschrikwekkende verhalen van de vluchtelingen worden hier vaak gepubliceerd, inclusief hun verslag van het optreden van het leger - hoe de soldaten mensen martelen en verminken, ogen uitsteken, ogen en geslachtsdelen afsnijden voordat ze hen uiteindelijk onthoofden.

President Lopez Portillo is inmiddels woedend tekeer gegaan naar aanleiding van de beschuldigingen van inmenging en zei, verwijzend naar de Verenigde Staten, dat de "interventie" bestond uit de omvangrijke Amerikaanse hulp, wapens en adviseurs in El Salvador. Hij noemde het absurd om de guerrillastrijders niet als een representatieve politieke macht te beschouwen, "want ze zijn zo belangrijk dat ze de regering van El Salvador al gedreven hebben tot het ergste wat denkbaar is, namelijk het vragen om buitenlandse hulp om haar eigen landgenoten te bestrijden".

Het was Mexico er in de eerste plaats om begonnen een einde te maken aan de "absurde uitroeiing" en te waarschuwen tegen een verdere "internationalisering" van het onflict waarbij gemakkelijk andere landen in het gebied betrokken kunnen raken, zo zei hij.

Mexico, dat in deze kwestie meer een stimulerende rol op zich heeft genomen dan Frankrijk, probeert nu steun te krijgen van de Socialistische Internationale en Noordeuropese landen waarvan de regeringen al eerder hebben aangeboden bij het zoeken naar een oplossing voor de burgeroorlog in El Salvador.

Amerikaanse diplomaten hebben zich privé tevreden getoond over de snelle en vele reacties ten gunste van hun beleid en van de Salvadoriaanse junta. Maar Frankrijk en Mexico verwachten dat hun initiatief op middellange termijn gunstig zal uitpakken. "Het laatste woord is nog niet gezegd. De zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties zal spoedig beginnen en er worden verhitte debatten over El Salvador verwacht", aldus een hooggeplaatste Mexicaanse politicus. Tot zover Marlise Simons in NRC/Handelsblad.

Conclusie na besprekingen Reagan-Begin:

Gevaarlijke driehoek VS-Israel - Zuid-Afrika

WASHINGTON — De Amerikaanse media, die doorgaans in hun politieke verslaggeving slechts winnaars en verliezers kennen, hadden het niet gemakkelijk. Afgezien van het feit dat zowel premier Begin als president Reagan beiden voortdurend de zelfverzekerde glimlach van de winnaar naar buiten droegen, leek er met geen mogelijkheid een winnaar van het duel aan te wijzen. Begin slaagde er niet in de Amerikaanse president van zijn plannen af te brengen om vijf vliegende "spionage laboratoria" (de zogenaamde AWACS) aan Saoedi-Arabie te leveren. Aldus Dick Toet van het Brabants Dagblad.

De miljardenverkoop kan echter nog worden tegengehouden in het Congres, waar ook veel partijgenoten van Reagan zich er fel tegen verzetten. Het Witte Huis oefent weliswaar hevige druk uit op de Senaat en Huis van Afgevaardigden, maar met name in het Huis lijkt de goedkeuring van de verkoop er op dit moment niet in te zitten. De levering van dit materiaal aan Saoedi-Arabie betekent het aansteken van lucifers boven het meest explosieve gebied in de wereld, aldus afgevaardigde Clarence Long, een democraat uit Maryland en aanvoerder van felle oppositie tegen de plannen. Hij weet zich ondermeer gesteund door generaal George Keegan, voormalig hoofd van de inlichtingendienst van de Amerikaanse luchtmacht, die er tijdens de hoorzitting in het Congres geen doekjes omwond. De AWACS wordt in militaire kringen beschouwd als een krachtig aanvalswapen. Wat dat betreft lagen de zaken dus nog even onduidelijk als ze waren. Begin verloor, maar kan nog winnen en Reagan heeft nog niet gewonnen.

Maar het werd ook duidelijk, dat Begin niet alleen naar Washington was gekomen om Reagan ervan te overtuigen, dat de levering van het verkenningssysteem aan Saoedi-Arabie een bedreiging van de veiligheid van zijn land zou betekenen. In feite, zo zeiden waarnemers, bleek Begin zich al te hebben neergelegd bij Reagans beslissing en heeft de Israelische premier zijn hoop gevestigd op het Congres.

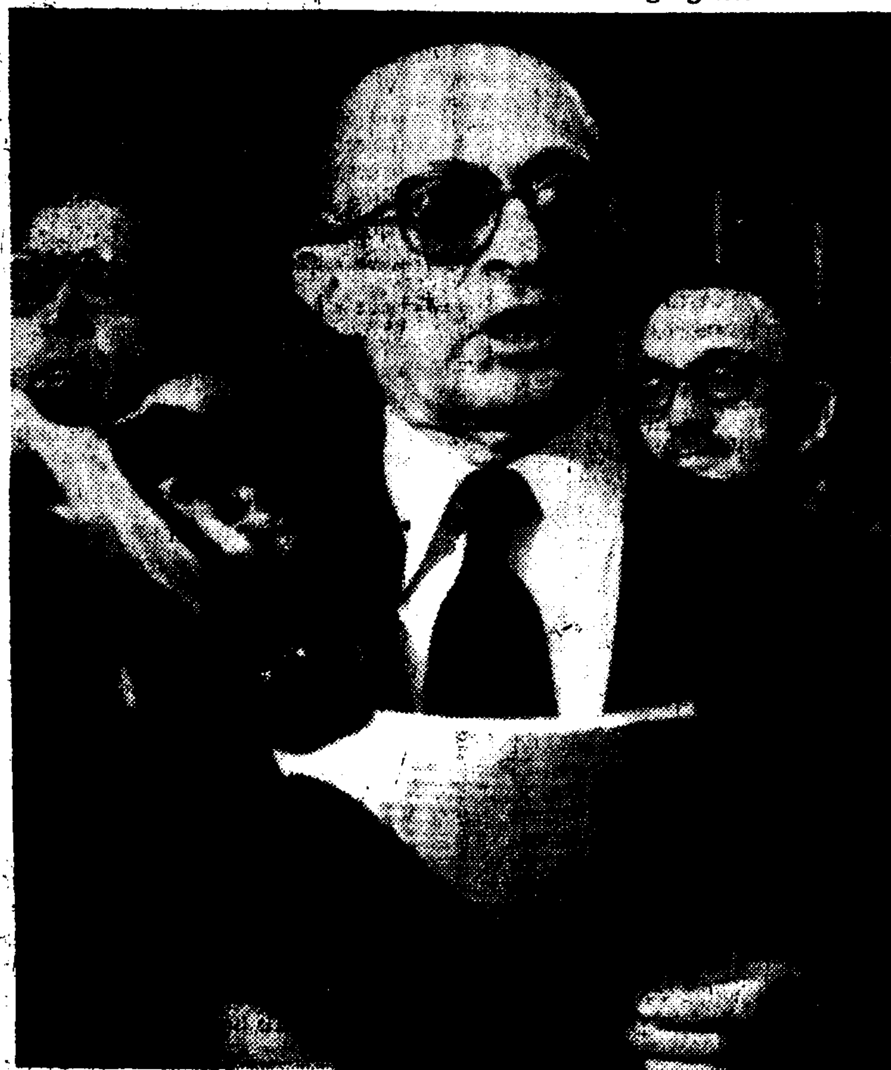
Intussen echter bood de omstreden wapenverkoop een gelegenheid op andere terreinen flinke winst te boeken. Hoewel de details nog moeten worden uitgewerkt en Amerikaanse woordvoerders de grootste moeite deden de omvang van het pakket te minimaliseren is er een zeer sterke militaire alliantie tussen de Verenigde Staten en Israel op touw gezet. De overeenkomst bindt de Verenigde Staten op militair gebied zeer nauw met een land dat ook volgens vele Amerikanen niet al even duidelijk onderscheid weet te maken tussen defensieve en ondefensieve militaire operaties. De alliantie, zo valt hier en daar in politiek Washington te beluisteren, kan gevaarlijke verplichtingen opleveren. In dat verband wordt ook gewezen op de sterk verbeterde relaties van de Amerikaanse regering met de blanke machthebbers in Zuid-Afrika, een land dat ook zo zijn eigen opvattingen heeft over defensief optreden en dat op nucleair gebied een nogal mysterieuze, maar volgens insiders onmiskenbare band onderhoudt met Israel.

In progressieve kringen, maar ook door sommige militaire experts, wordt ten aanzien van de opbloeiende relatie tussen de Verenigde Staten, Israel en Zuid-Afrika gesproken van "een gevaarlijke driehoek". Deze relatie heeft de potentie om Amerika mee te slepen in explosieve en weinig populaire avonturen, zo verwoorden tegenstanders van de nieuwe Reagan politiek hun vrees. Begin heeft in Washington ook kunnen merken, dat het met de irritaties over zijn conservatieve en nogal agressieve beleid hier nogal meevalt.

Ook binnen de invloedrijke joodse gemeenschap in de Verenigde Staten zouden er velen zijn geweest, die er geen traan om hadden gelaten als Begin eerder dit jaar bij de verkiezingen zou zijn uitgerangeerd. Maar nu hij opnieuw in het zadel zit, blijkt hij onvoorwaardelijk te kunnen rekenen op de steun van de overgrote meerderheid van de Amerikaanse joden.

Begin vond daarnaast nog een andere invloedrijke steunpilaar in de Verenigde Staten: dominee Jerry Falwell, hoofd van de in nauwelijks twee jaar tot een krachtige ultra conservatieve pressiegroep uitgegroeide "Moral Majority". Het bondgenootschap leek niet erg voor de hand te liggen. Een vooraanstaand lid van Falwells organisatie veroorzaakte begin dit jaar een flinke rel door te verklaren dat de Almachtige God het gebed van een jood niet kan horen en Falwell zelf hield een duizendkoppige aanhang ooit voor dat een jood meer geld per ongeluk kan verdienen dan jullie met opzet. Maar desondanks kreeg Falwell in juli van dit jaar een opmerkelijk telefoontje. Premier Begin was aan de lijn om Falwell hulp te vragen bij het verspreiden van de Israelische verklaring voor de luchtaanval op een kernreactor in Irak. Nog pas bezegelden Begin en Falwell hun merkwaardige vriendschap nog eens zeer nadrukkelijk. Tot zover Dick Toet in het Brabants Dagblad.

PREMIER BEGIN
.....bedreiging.....

OORLOG TUSSEN IRAK EN IRAN EEN JAAR OUD

TIENDUIZENDEN DODEN, een stoet van bemiddelaars, nauwelijks te schatten materiele schade en vergenoegde wapenhandelaars. Dat zijn de kenmerken van de Golf-oorlog, die een jaar geleden tussen Iran en Irak uitbrak. De slepende krijg is al geruime tijd van de voorpagina's verdwenen, maar woedt nog altijd voort. En het ziet er niet naar uit dat hij binnen afzienbare tijd afgelopen zal zijn. Zo stelt Theo Hoeymakers vast in het Brabants Dagblad.

Iraks president Saddam Hoessein — de Slager van Bagdad of Onze Geliefde Leider en Held van de Revolutie en de Onafhankelijkheid, al naar gelang de politieke voorkeur — had het zich in september 1980 heel anders voorgesteld. In een "Blitzkrieg" zouden zijn legerscharen binnen enkele dagen de olierijke Iraanse provincie Khuzestan onder de voet lopen.

Irak zou dan zo sterk staan dat het eigenlijke doel, zeggenschap over de grensrivier Shatt-el-Arab en annexatie van drie eilandjes in de voor olietankers zo belangrijke Straat van Hormoez, snel bereikt zou zijn. Iran, geconfronteerd met een Iraakse bezetting van zijn olievelden en bovendien bijna zonder vrienden in de rest van de wereld, zou immers weinig anders kunnen doen dan toegeven aan de Iraakse eisen.

Het is, zo weten we inmiddels, allemaal iets anders gelopen. De Iraanse tegenstand bleek taaier dan Irak, en met Irak vele andere landen, had verwacht en gehoopt. Al snel ontstond aan het duizend kilometer lange front een patstelling. Irak veroverde weliswaar een deel van Khuzestan; maar niet de olievelden en Iran weigert tot op de dag van vandaag aan de onderhandelingstafel plaats te nemen zolang Iraakse troepen een deel van het land bezet houden.

Het bewind in Bagdad heeft er geen geheim van gemaakt dat het graag van de oorlog af wil, maar dan natuurlijk wel zonder prestigeverlies. Dat betekent dat Iran op zijn minst de Iraakse rechten op de Shatt-el-Arab moet erkennen. Hoessein heeft minder problemen om zijn regime op de been te houden dan de ayatollah's moellah's en hojatoleslams in het buurland en heeft daarom ook minder behoefte aan een geldverslindende oorlog om de aandacht van binnenlandse troebelen af te leiden.

Irak heeft echter nauwelijks keus en kan vooralsnog weinig anders doen dan afwachten. De Iraakse troepen hebben zich ingegraven en wachten lijdzaam af tot het Islamitische bewind in Teheran ten val wordt gebracht. Waarnemers hebben er al op gewezen dat Irak deze loopgravenoorlog jaren kan volhouden en daarbij de schade voor de eigen bevolking relatief gezien beperkt kan houden.

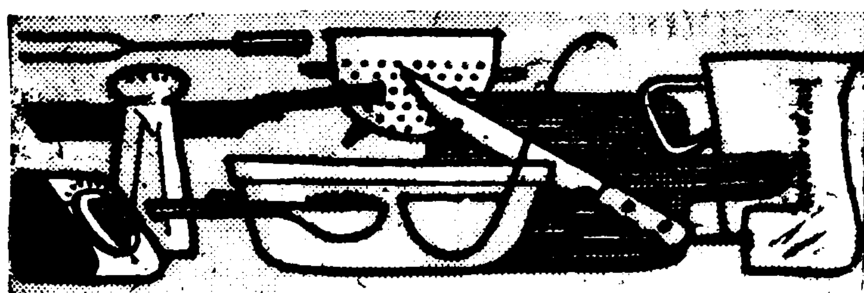
De Golf-oorlog is momenteel een test in uithoudingsvermogen geworden tussen de Iraakse president Hoessein en zijn Iraanse aartsvijand, de ayatollah Khomeini. Een bloedige vete die waarschijnlijk niet aan het front maar aan de onderhandelingstafel zal worden beslecht. Beide landen kunnen de oorlog vooralsnog winnen noch verliezen. Het al ettelijke keren aangekondigde tegenoffensief van het Iraanse leger is al even vaak óf uitgesteld óf op een mislukking uitgelopen. De strijd aan het front beperkt zich tot wederzijdse beschietingen, die natuurlijk wel de nodige slachtoffers eisen en sporadische bombardementen op vooral economische doelen achter de linies. Terreinwinst wordt door beide partijen nauwelijks geboekt, al willen de respectieve legercommuniqués vaak anders doen geloven.

Niet alleen op militair gebied ook op diplomatieke terrein bestaat een patstelling. Een hele rij bemiddelaars heeft het afgelopen jaar Teheran en Bagdad bezocht. Daar was voor de Verenigde Naties de Zweedse ex-premier Palme, daar verscheen ook PLO-leider Arafat, benevens afgezanten van de Islamitische Conferentie en van de Organisatie van Niet-Gebonden Landen. Zonder enig resultaat.

Slechts een machtswisseling in Teheran zou de oorlog, zoals het er nu naar uitziet, kunnen beeindigen. De regerende Islamitische geestelijken komt de oorlog eigenlijk wel goed uit. De onzekere factor voor het bewind in Teheran is de rol die het leger zal spelen bij een eventuele poging tot een coup. Zolang de oorlog met Irak duurt, heeft dat leger de handen vol en kunnen de geestelijken bovendien de economische malaise waarin het land verkeert volledig in de schoenen schuiven van de Iraakse agressor.

Toen de Golf-oorlog een jaar geleden begon, was er in het westen aanvankelijk sprake van enige paniek. Een oorlog in een letterlijk en figuurlijk zo licht ontvlambaar gebied kon immers gemakkelijk tot stagnatie in de olietoevoer, kelderende valuta en stijgende inflatie in het westen leiden. Geruststellend werd er dan wel aan toegevoegd dat de Golf-oorlog natuurlijk niet lang kon duren, omdat één van beide partijen ongetwijfeld binnen korte tijd zonder wapens en munitie zou komen te zitten.

Beide voorspellingen zijn niet uitgekomen. De olie werd geleverd door andere OPEC-landen en de benodigde wapens via slinkse wegen door diverse landen. Vooral dat laatste leidde tot fraaie staaltjes van politiek opportunisme. De Verenigde Staten, die na beeindiging van de gijzeling in Teheran de Iraanse machthebbers onderdelen van vliegtuigen in het vooruitzicht stelden. Israel dat met geheimzinnige Argentijnse vliegtuigen een heuse luchtbrug naar Teheran instelde. Frankrijk dat beide landen van wapens voorzag en de Sovjet-Unie die aanvankelijk Iran steunde, maar later toch de wapenleveranties aan Irak hervatte. Tot zover Theo Hoeymakers in het Brabants Dagblad.

Pizza Karibense

Recept van Bunchi Römer

Benodigd voor HET DEEG:
3 cups bloem
1 theelepel zout
2 eetlepels bakpoeder
1/2 cup koude boter of margarine.
2 eieren
ongeveer 1/2 cup melk.

Benodigd voor HET VULSEL
A. 1 groot ui in schijven gesneden
1 grote paprika, in ringetjes gesneden

B. 2 eetlepels olie
1 theelepel elk fijngehakte orégano en basilicum
ong. 1 cup tomato sauce
zout
2 eetlepels geraspte kaas
1 cup Mozarella-kaas in kleine blokjes gesneden.

C. 1 cup Mozarella-kaas aan schijven
1 cup geraspte kaas
ansjovis en olijven (liefst zwarte).

BEREIDINGSWIJZE: (deeg)
1. Vermeng de bloem, met het bakpoeder en het zout in een grote kom.
2. Prak de boter eerst met een vork en vermeng hem vervolgens met de vingertoppen met de bloem. Werk vlug voordat de boter gaat smelten.
3. Doe genoeg melk bij de eieren om er 3/4 cup vloeistof van te maken.
4. Roer dit ei/melk mengsel door de bloem.
5. Kneed dit beslag op een met bloem bestoven plank tot een soepel deeg.
6. Rol het deeg op een bestoven stuk boterhampapier uit en keer hem om op een ingevette pizzavorm.
7. Prik gaatjes in de bodem van het pizzadeeg en zet hem weg in de ijskast totdat het vulsel klaar is.

BEREIDINGSWIJZE: (vulsel)
1. Fruit de onder A. genoemde ingredienten en roer er de onder B. genoemde door.
2. Laat dit mengsel, onder zo nu en dan roeren, ongeveer 20 à 30 minuten op een zacht vuur sudderen.
3. Giet de "tempero" na verloop van de aangegeven kooktijd op het deeg en strijk hem glad en gelijk uit.
4. Garneer de "pizza" met de onder C. genoemde ingredienten en bak hem in de voorverwarmde oven gedurende de aangegeven tijd gaar.

Oven: 375
Tijd: 30 min.

Clonidine, middel tegen drugs

Medische Rubriek

Door dr. M.P.A.M. de Grood

HET GEBRUIK van hard drugs is een groot probleem in onze maatschappij. Het probleem zou veel minder groot zijn, wanneer de druggebruikers in het algemeen niet zo bang waren voor een ontwenningskuur.

Het ontwennen aan het gebruik van bepaalde geneesmiddelen en drugs brengt in een aantal gevallen namelijk bijzonder onaangename gevoelens en lichamelijke gewaarwordingen teweeg, die zelfs zo erg kunnen zijn, dat de mensen, die een ontwenningskuur ondergaan, eraan overlijden. Het spreekt vanzelf, dat een dergelijke ontwenningskuur dan ook met de grootste voorzichtigheid en onder strenge medische controle moet plaatsvinden.

U weet waarschijnlijk wel, dat er tal van geneesmiddelen bestaan, waaraan je wennen kunt. Er zijn mensen, die helemaal niet meer kunnen slapen zonder slaapmiddel. Anderen hebben om aan moeilijke situaties het hoofd te kunnen bieden rustig makende middelen zoals valium en librium nodig. Laxeermiddelen worden bij dozen vol verkocht aan mensen, die denken zonder behulp ervan geen ontlasting te kunnen krijgen.

U kent ook de verslaafheid aan roken en aan alcohol. Het zich onthouden van roken geeft bij de kettingrokers een duidelijk gevoel van onrust, wat ze vaak proberen op te vangen door meer te eten, waardoor ze al gauw te dik worden. De gevolgen van een plotselinge ontwenning aan alcohol wordt bv in ziekenhuizen vaak gezien. Als een alcoholist wordt opgenomen, krijgt hij nogal eens in de volgende dagen verschijnselen van onrust, die vaak gepaard gaan met hallucinaties: de mensen zien hagedissen of muizen uit de muren kruipen of zien in bomen allerlei apen en slangen verschijnen. Deze bijzonder weerzinwekkende waarnemingen verdwijnen vanzelf in korte tijd, maar ook, wanneer we de patient weer alcohol geven.

Bij de hard drugs zijn de ontwenningsverschijnselen anders. Ze bestaan uit angst, onrust, gapen, zweten, tranenvloed, warme en koude rillingen, kippevel, pijn in de spieren en de botten, koorts, een snelle pols, misselijkheid en braken en soms diarrhee. Deze verschijnselen kunnen vele uren en zelfs dagen aanhouden.

Wanneer de verslaafde weer zijn drug krijgt, verdwijnen de ontwenningsverschijnselen spoedig. Om deze reden is men er toe overgegaan om methadon te geven. Het methadon is zelf een hard drug, maar met een minder sterke werking en ontwenning aan methadon geeft niet zulke vervelende bijverschijnselen.

In de laatste jaren heeft echter een andere behandelingsmethode zijn intrede gedaan, nl. die met clonidine. Dit geneesmiddel was al vele jaren bekend voor de behandeling van hoge bloeddruk. Omdat we tegenwoordig veel meer weten over de manier, waarop het clonidine het ontstaan van hoge bloeddruk tegengaat, heeft men zich ook afgevraagd of het ontwenningsverschijnselen zou kunnen tegengaan. Nemen we hard drugs, dan binden deze zich aan bepaalde cellen in de hersenen, die daardoor worden geblokkeerd en waaruit het zalige en ontspannen gevoel ontstaat, dat de druggebruikers kennen als ze morfineachtige drugs nemen. Het clonidine nu heeft een deblokkerende invloed op deze voor morfine gevoelige cellen en de stoffen, die door deze cellen worden geproduceerd (o.a. bloeddrukverhogende hormoon noradrealine). Dit is o.a. aangetoond bij proeven op ratten en apen. Onderzoekers in de Ver. Staten hebben als eersten dit middel bij drugverslaafden geprobeerd, het eerst bij patienten, die aan een ontwenning met methadon bezig waren. Het bleek dat de ontwenning veel vlotter verliep. Hierna hebben ze het clonidine ook direct aan hard druggebruikers gegeven. Ook hierbij kregen ze uitstekende resultaten, waarbij ontwenningsverschijnselen nagenoeg ontbraken. We kennen een aantal stoffen, die eenzelfde werking hebben als het clonidine, maar die werken veel minder sterk.

Clonidine heeft echter ook wel bijwerkingen. Ik zei al iets over de bloeddrukverlaging, die kan optreden en bij ernstig drugverslaafden, die als gevolg van hun druggebruik al in een slechte lichamelijke toestand zijn, toch wel ernstige complicaties zou kunnen geven. Op de tweede plaats treden nogal eens toestanden van depressie op, die moeilijk zijn te beinvloeden.

Het zou natuurlijk ideaal zijn, als we een crisiscentrum dit clonidine konden laten verstrekken. De risico's van een dergelijke behandeling lijken echter vooralsnog te groot om dit zonder intensieve controle te doen.

Interessant is nog te zeggen, dat de behandelde patienten hun behandeling met clonidine zeer aangenaam vonden en dat ze na de behandeling niet meer de minste neiging hadden om nog drugs aan te raken.

Ander licht op 'hondejaar'

"Eens even kijken hoor..., wanneer kwam Hector ook alweer bij ons? Oktober negenenzeventig? Nee... september weet je nog? September dus... da's dus twee jaar geleden... Ja! Nou, dan is ie dus precies 14 jaar!"

Herkent u het simpele rekensommetje! Een "hondejaar" staat gelijk aan zeven "mensenjaren". Dus? Helemaal geen dus! We zitten er met die leeftijdsvergelijking mens-hond al tientallen jaren falikant naast. Die zeven jaar is een ingewortelde soort kwartjeskennis. Pas de laatste jaren worden herdrukken uit de officiele vakliteratuur er een beetje op gecorrigeerd.

Een hond van acht maanden is naar menselijke maatstaven gerekend dertien jaar oud. Wat u zegt: dat klinkt meteen heel anders. Uit wetenschappelijke vergelijkingsonderzoeken is een tabel van leeftijdsvergelijkingen opgesteld, die, wanneer u hem doorneemt, een nieuw licht op de hond werpt. Hij blijkt beduidend ouder te zijn dan u altijd had aangenomen. Of jonger. Want 12 hondejaren staan niet gelijk aan 84 mensenjaren, maar "slechts" aan 69.

TABEL

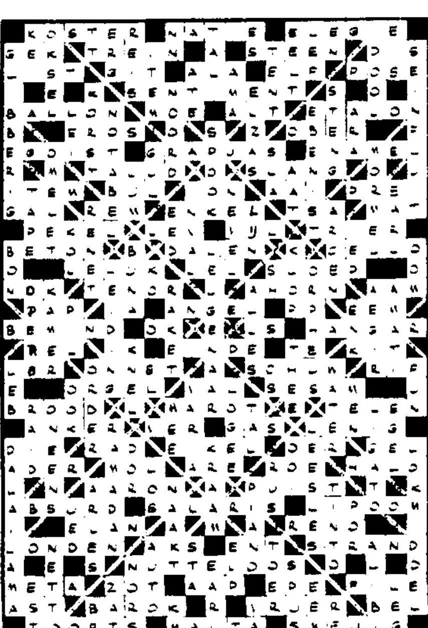
Honden van 16 kalenderjaren en ouder vormen geen opzien, maar hun aantal kan schaars worden genoemd. Daarom hier een vergelijkingstabel volgens de nieuwe wetenschappelijke optiek tot 15 kalenderjaren.

Hond	Mens
8 weken	3 jaar
3 maanden	6 jaar
6 maanden	10 jaar
8 maanden	13 jaar
12 maanden	15 jaar
18 maanden	20 jaar
2 jaar	24 jaar
3 jaar	28 jaar
4 jaar	35 jaar
5 jaar	43 jaar
6 jaar	49 jaar
7 jaar	53 jaar
8 jaar	56 jaar
9 jaar	60 jaar
10 jaar	64 jaar
12 jaar	69 jaar
15 jaar	85-90 jaar

OUDSTE HONDJE

U ziet het: dat is hele andere koek. Er zit ook geen constante reeks in. Alleen het achtste kalenderjaar correspondeert toevallig nog met de antieke factor 7.

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 25 september 1981:

A Baptist
Nassaustraat 198,
Oranjestad - Aruba.

Hij kan zijn prijs (NAfl. 25,–) ophalen bij de Redaktie van Amigoe Aruba, Nassaustraat

Oplossingen van deze week dienen vóór **8 oktober 1981** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór 7 **oktober 1981** in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, J.A. Abrahamblvd., of P.O.B. 122., en op St. Maarten bij de heer Vance James.

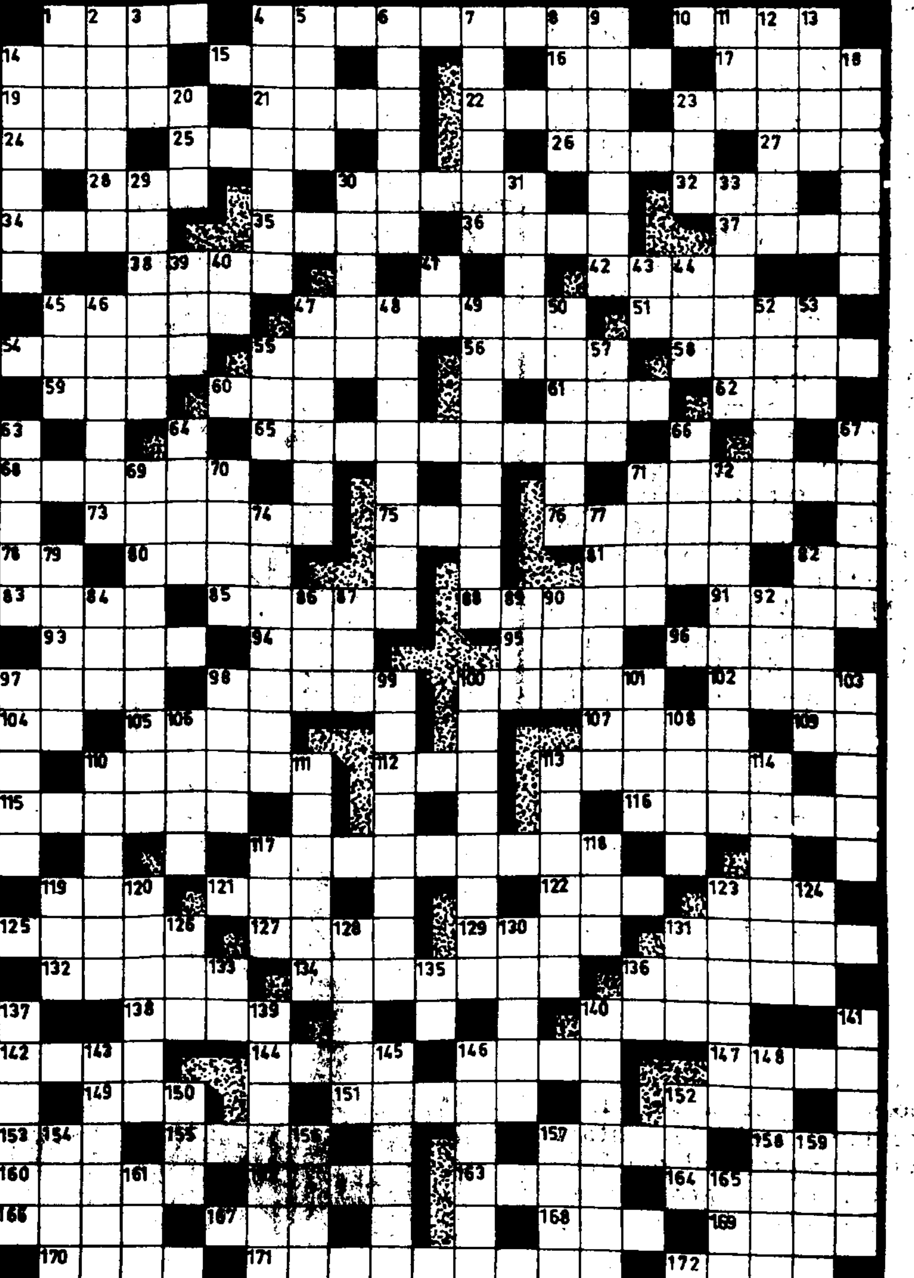
Op de enveloppe duidelijk vermelden:

KRUISWOORDPUZZEL.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. kapot; 4. grauw-smerig; 10. stukhomp; 14. paar; 15. groente; 16. priem; 17. uniek; 19. leus-motto; 21. melkklier; 22. koningin-regentes; 23. gereedschap; 24. water in Utrecht; 25. hardop; 26. riv. in Spanje; 27. wier; 28. Europeaan; 30. aaneengesloten rij; 32. open plek i.e. bos; 34. bijb. figuur; 35. eikschiller; 36. reptiel; 37. pl. in Z.Yemen; 38. beest; 42. ondeskundige; 45. bewegingsorgaan; 47. leerkracht; 51. bedevaartplaats; 54. aanslag op ijzer e.d.; 55. zuiver; 56. oorlogsgod; 58. rangtelwoord; 59. kleefmiddel; 60. bloeiwijze; 61. vochtig; 62. herkauwer; 65. gewoonlijkmeestal; 68. iets open maken; 71. waterzuchtige zwelling; 73. epiloog; 75. pl. in Drente; 76. plooi; 78. ter inzage; 80. eten voor dieren; 81. teken; 82. pers. vnw.; 83. riv. op Sumatra; 85. volbloed Hollander (Mal.); 88. radioactief gas; 91. maal; 93. lekkernij; 94. gevangenis; 95. stremsel; 96. eil. i.d. Oostzee; 97. dorp (Indon.); 98. smalle weg; 100. vertering; 102. steek-injectie; 104. reg. reglement; 105. ver (samenst.); 107. vervoersmiddel; 109. bevel; 110. betreffende-aangaande; 112. koordans; 113. nors-bars; 115. schermwapen; 116. ritme (Gr. Lat.); 117. maand v.h. jaar; 119. pl. in Gelderland; 121. hoofddeksel; 122. vrij; 123. zwaardwalvis; 125. gedroogde vrucht; 127. pl. in Frankrijk; 129. klinknagel; 131. inwendig orgaan; 132. herfstbloem; 134. van kogels voorzien; 136. eerste melk v.e. koe na het kalven; 138. tocht; 140. Indon. eiland; 142. edelknaap; 144. vreemde munt; 146. roofdier; 147. riv. in Rusland; 149. Nederl. rivier; 151. navigatiemiddel; 152. telwoord; 153. nieuw (in samenst.); 155. zangstuk; 157. hoogte; 158. dochter v. Cadmus (Gr. Myth.); 160. schade doen-letsel toebrengen; 162. pl. in Oost Duitsland; 163. smart; 164. drinkgelag; 166. Turkse titel; 167. op afstand; 168. boom; 169. slotwoord; 170. biersoort; 171. imitator; 172. boom.

VERTICAAL: 1. plaats; 2. dompteur; 3. pl. in Duitsland; 4. huichelaar-valsaard; 5. plotselinge aanval-overval; 6. vroeger; 7. vrouw dier; 8. honingbij; 9. jonge paling; 11. herkauwer; 12. gevaar; 13. pl. in Duitsland; 14. vervoerder; 18. reus-(ook) groots; 20. zangstem; 23. opening; 29. iem. m.e. neiging tot kwellen; 30. verdikt sap; 31. partij in een rechtsgeding; 33. bengel-kwajongen; 39. een weinig; 40. bijwoord; 41. trekdier; 43. titel (afk.); 44. gelofte; 45. kledingstuk; 46. de diepte v. iets bepalen; 47. armoede (Hebr.); 48. ijverig-flink; 49. prijs- en waardebepaler; 50. coureur; 52. insekt; 53. jongere broer of zuster; 55. wiel; 57. sluiskolk; 63. slagader; 64. wreed heerser; 66. mil. hoofddeksel; 67. vettige substantie; 69. plaats/richting bepaler; 70. luizeei; 71. voorteken; 72. het zich bezighouden met raadsels enz.; 74. pl. in Oostelijk Flevo Land; 77. dieptelijn op een kaart; 79. ontvanger; 82. rijkelijk-in overvloed; 84. godin v.d. dageraad; 86. gesloten; 87. vr. munt; 89. Eng. bier; 90. duinvallei; 92. vroeger; 97. drang-vuur; 98. haveloze-slordige vrouw; 99. zacht-schuifelend geruis; 100. glanzend; 101. winderig-kil; 103. betaalplaats; 106. pl. in Ned. Limburg; 108. gaard-hof; 110. niets (barg.); 111. dommelig-slaperig; 113. roven-wegnemen; 114. politieagent (volkst.); 117. vr. munt; 118. bedorven; 119. jaartelling; 120. toegang; 123. olievet; 124. paardje; 126. afslagplaats bij golf; 128. boom; 130. elk; 131. waterdiepte; 133. het Romeinse Rijk; 135. spil; 136. uitroep v. afkeer; 137. legerstede; 139. klimmen-omhoog gaan; 140. fam. lid; 141. soort stof/weefsel; 143. roem; 145. wasbekken; 146. toneeldans; 148. raadsel; 150. keukenartikel; 152. ik; 154. riv. in Duitsland; 156. jaartelling; 157. smekend verzoek; 159. inw. orgaan; 161. roem; 165. vlug-snel.

Space Shuttles.....

Vervolg van pag 1

De Space-shuttle, toch een militaire aangelegenheid?

waardoor de landingsplaats wordt voorbij geschoten. Dan volgt onherroepelijk een crash met alle gevolgen van dien. De Shuttle heeft immers geen motoren om het toestel weer op te trekken bij een verkeerd ingezette landing. Deze moet landen als een zweefvliegtuig, zonder motorkracht. Voorwaar een van de riskantste manoeuvres van de Shuttle.

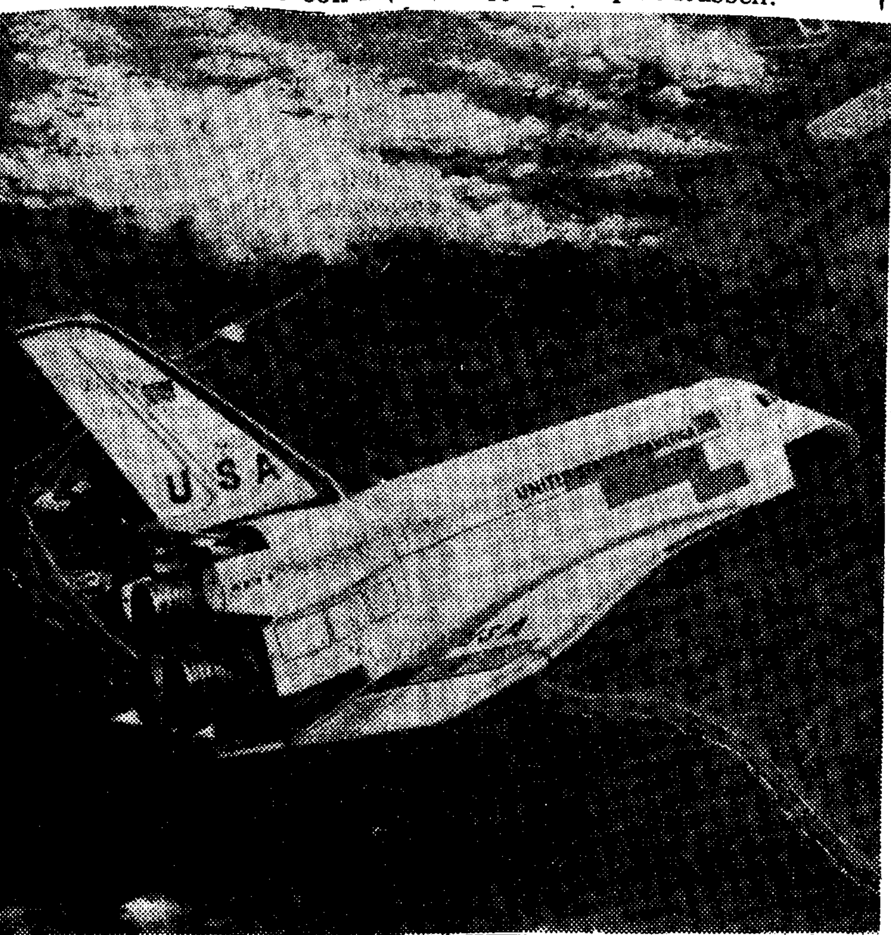
TEKORTEN

Welke plannen bestaan er nu in de toekomst met de Space-shuttle? In de eerste plaats is de Columbia na haar eerste proefvlucht goedgekeurd voor 100 vluchten. Maar wanneer worden deze vluchten uitgevoerd? De NASA heeft met tekorten te kampen sinds de dagen waarin bijna onbeperkt geld werd gestort voor het Apollo-programma waarmede de eerste astronauten op de maan zijn geland. Toen de Amerikanen daar genoeg van kregen, werd het budget beperkt tot iets meer dan vijf miljard dollar. De regering REAGAN heeft eveneens in het kader van algemene bezuinigingen enkele wetenschappelijke experimenten die de NASA voor de Shuttle had bestemd, geschrapt. Critici zeggen nog steeds dat de kosten voor de ruimtevaart niet gerechtvaardigd zijn. De Space-Shuttle moet het werkpaard in het voorportaal van de ruimte worden. Tegen het volgend decennium moeten elk jaar vijftig vluchten worden verricht. De grootste gebruiker wordt het Ministerie van Defensie, het Pentagon, dat in 1986 21 vluchten voor het in een baan brengen van spionagesatellieten voor verkenning, navigatie en weersverwachtingen in beslag heeft genomen. Het Pentagon besteedt al minstens evenveel, zo niet meer, dan de NASA aan ruimtevaart en de Amerikaanse luchtmacht bereidt een eigen shuttle-lanceerplaats voor op de basis Vandenberg in Californie. Die moet in 1984 klaar zijn.

De NASA en zijn vrienden in de regering hopen dat het succes van de COLUMBIA de belangstelling van het Amerikaanse publiek weer heeft gewekt en de regering tot medewerking aan de ruimtevaart zal bewegen. De begroting voor 1982 voor de NASA is inmiddels wel met 600 miljoen dollar besnoeid. Voor de Shuttle is er weliswaar dit jaar 52 miljoen dollar bijgekomen, maar het budget voor de begrotingsjaren 1982 tot 1986 is verminderd van 32,9 miljard tot 29,3 miljard dollar. Dit leidt onder meer tot vertraging van de vlucht van het ruimtelaboratorium SPACELAB dat door elf Europese landen is gebouwd, tot minder geld voor wetenschappelijk werk in de ruimte en minder vluchten. Eén van de projecten dat jammer genoeg geschrapt is, is een ontmoeting met de Komeet van Halley, die voor het eerst in 76 jaren in 1986 weer dicht bij de aarde komt. De weg van proefvlucht naar routine is ook nog lang. De NASA verwacht dat pas op zijn vroegst na 1985 de eerste bouwsels in de ruimte met behulp van de Shuttle kunnen worden vervaardigd. Gedacht wordt aan een centrale voor zonne-energie die het ruimteveer zelf of apparatuur die het in een baan om de aarde gebracht heeft van energie kan voorzien. Dan ook kunnen bijvoorbeeld kunstmanen die gerepareerd moeten worden naar de aarde worden teruggehaald.

TELESCOOP

Waar de Amerikaanse astronomen veel van verwachten is het in een baan brengen van een grote telescoop die veel verder het heelal in kan kijken omdat het sterrenlicht daar niet door de dampkring wordt misvormd. De sterrenkundigen verwachten er onvermoede ontdekkingen mee te zullen doen. Met de Shuttle wil de NASA ook metingen verrichten aan de zwaartekracht en hoe de relativiteit zich in het heelal voordoet op het gebied van de betrekkingen tussen ruimte en tijd zoals door EINSTEIN was gepostuleerd. De toekomstplannen van de NASA zijn veelzijdig en ambitieus. In ieder geval zijn ze met de Space-shuttle weer een stapje voor op de Russen.

De Space-shuttle in de landing, een van de riskantste momenten.

Heilzaam slapen op een bed met water

DRIEDUIZEND JAAR geleden sliepen de Perzen al op geitehuiden die gevuld waren met water. Voor een veel modernere uitvoering van het waterbed kan men sinds kort ook terecht.

Een waterbed, afkomstig uit de Verenigde Staten en Canada waar het bed in veel slaapkamers is te vinden, heeft tal van onderdelen. Het geeft een gelijkmatige ondersteuning over het hele lichaam waardoor spieren zich geheel kunnen ontspannen. Op een conventioneel bed draait de gemiddelde slaper zich veertig keer per nacht om. Dit komt omdat de bloedaanvoer geblokkeerd wordt door de ongelijke druk die het matras op de lichaamsdelen uitoefent. De hersenen merken dit op en bevelen het lichaam zich om te draaien. Op een waterbed ondervindt geen enkel lichaamsdeel een geblokkeerde bloedtoevoer. Omdraaien is er niet meer bij en de hersenen hoeven niet actief te zijn. Gevolg: een diepe, bevredigende slaap.

VERWARMD

Het moderne waterbed bevat een verwarmingselement. Het warme bed heeft een heilzame werking op mensen met reumaklachten. Het voorkomt ook doorliggen en biedt zwangere vrouwen veel gemak bij het baren.

Overstromingsgevaar bestaat niet. Een speciale veiligheidsvoering zorgt ervoor dat bij een eventueel lek het water niet weg kan. Wie niet houdt van de zacht rollende beweging die men op een waterbed ervaart kan een zogenaamd "waveless" bed aanschaffen. Speciale schotjes in het watergevuld matras elimineren elke golfbeweging.

Een waterbed heeft een flink gewicht, dat echter over ongeveer drie vierkante meter verdeeld is. Elke vloer die volgens de gangbare bouwprincipes is geconstrueerd kan dit gewicht aan. Het verwarmingselement verbruikt gemiddeld slechts 40 Watt, alleen het opwarmen kost meer. Met behulp van een thermostaat blijft de gekozen temperatuur constant.

Er zijn watermatrassen met of zonder ombouw. De prijzen zijn te vergelijken met de prijs die betaald moet worden voor een bed met een verende lattenbodem en bijbehorend matras.

In Guatemala gist de revolutie

Terreur als staatsvorm

SINDS DE CIA in 1954 ingreep in de Midden-amerikaanse republiek Guatemala, zijn 30.000 mensen het slachtoffer geworden van politieke moorden. De grootgrondbezitters, gesteund door het leger, blijven zich hardnekkig verzetten tegen hervormingen; de plattelandsbevolking, levend in de diepste armoede, geeft evenmin krimp.

Een analyse van de bloedige geschiedenis van Guatemala, die met Ronald Reagan in het Witte Huis, een nieuwe, gewelddadige fase belooft in te gaan.

HET UUR van de waarheid voor de Midden-Amerika-politiek van de regering-Reagan zal slaan in Guatemala en niet in El Salvador. De reden hiervoor is simpel: in El Salvador hebben de Amerikanen hun bittere anticommunisme weten te verhullen door te wijzen op de vaste wil van de junta aldaar om de democratie en sociale hervormingen in te voeren. Een dergelijke mogelijkheid bestaat niet in Guatemala.

Toch is hier een burgeroorlog op komst, en de heersende elite heeft zelf de revolutionaire krachten opgeroepen. Spreken over gematigde hervormingen wordt hier al beschouwd als een uiting van staatsgevaarlijk Marxisme. De staatsterreur is hier zelfs zo ingeburgerd, dat de rechtse 'eskaders des doods', in 1980 verantwoordelijk voor 3.000 moorden, volgens Amnesty International worden geleid vanuit de vertrekken van president Romeo Lucas Garcia zelf. Zelfs de schijn dat er een politiek midden bestaat wordt niet langer opgehouden.

Het uur van de waarheid zal komen met het antwoord op de vraag in hoeverre Washington bereid is steun te verlenen aan een militaire dictatuur die hardnekkig vasthoudt aan haar schrikbewind in naam van de 'bestrijding van het communisme'. Wanneer valt een bondgenoot nu eigenlijk buiten de categorie 'acceptabel', die is ingevoerd door de officieuze ideoloog van rechts Amerika. Jeane Kirk-patrick, Reagan's ambassadrice bij de VN?

Het dilemma waarvoor Washington zich hier gesteld zal zien kan, kortom, nog eenvoudiger zo worden gesteld: hoe kan de VS in El Salvador de hervormingsbeweging steunen, en in Guatemala de reactie?

In juni heeft de regering-Reagan toestemming gegeven voor de levering van militaire voertuigen plus reserve-onderdelen ter waarde van 3,1 miljoen dollar aan Guatemala, daarbij bepalingen ontduikend die de levering van zulke voertuigen aan grove schenders van de mensenrechten verboden. Maar zelfs 7 maanden nadat minister van Buitenlandse zaken Alexander Haig had verklaard dat na El Salvador, Guatemala het volgende land op het verlanglijstje van het Russische expansionisme was, kende de Amerikaanse regering nog steeds geen samenhangend Guatemalteeks beleid.

In vele opzichten is Guatemala belangrijker dan El Salvador. Met zijn 6,9 miljoen inwoners heeft het de grootste bevolking en de omvangrijkste economie van het hele gebied. Het grenst aan vier landen, waaronder Mexico's uiterst belangrijke olievelden. Guatemala heeft onlangs zelf grote olievoorraden ontdekt. Ook de directe Amerikaanse investeringen (221 miljoen dollar, het dubbele van die in El Salvador) zijn de hoogste in Midden-Amerika.

De regering Reagan noemt agitatie uit het buitenland als de voornaamste oorzaak van het Salvadoreense conflict; dergelijke uitspraken zullen voor Guatemala veel moeilijker vol te houden zijn. Wie de Guatemalteekse burgeroorlog analyseert, kan onmogelijk voorbijgaan aan vele jaren van VS-politiek en van gesmoorde binnenlandse hervormingsbewegingen.

SPIERBALLEN

De belangrijkste inmenging van de VS in de binnenlandse politiek van Guatemala heeft plaatsgevonden in 1954, toen de CIA de omverwerping bewerkstelligde van de hervormingsgezinde president, kolonel Jacobo Arbenz. Arbenz, ex-minister van defensie, trad punctueel en op vreedzame wijze in functie, wat al langer dan een eeuw geen president meer had gedaan. Zijn industriele en agrarische hervormingen waren maar slapjes vergeleken bij wat de Verenigde Staten vorig jaar voor El Salvador hebben aanbevolen.

Maar toen Arbenz een gerechtelijke procedure op gang bracht om 720 km2 land van de United Fruit Company te onteigenen, wist United Fruit heel handig een zakengeschil om te smeden tot een ideologisch conflict. Zoals de Amerikaanse regering en media het voorstelden, waren Arbenz' hervormingen geen populistische pogingen om het feodale stelsel in Guatemala te vervangen door modern kapitalisme, maar uitingen van militant communisme. Deze staatsgreep, die de VS nog geen 10 miljoen dollar kostte, markeerde de hervatting van de spierballen-politiek ten aanzien van Latijns-Amerika die Franklin D. Roosevelt twintig jaar eerder had afgeschaft. Ook zou de coup model staan voor de wijze waarop de VS zou reageren op revolutionaire veranderingen in Latijns-Amerika. De taal, de argumenten en de werkwijzen van de operatie-Arbenz, werden nadien gebruikt in Cuba, in de vroege jaren zestig, in Brazilie, in 1964, in de Dominicaanse Republiek, in 1965, en in Chili in 1973.

In Guatemala zelf smoorde de staatsgreep een natuurlijk moderniseringsproces in de kiem, en sinds 1954 hebben de Amerikaanse regering, de ultraconservatieve grootgrondbezitters en hun militaire bondgenoten keer op keer mogelijkheden tot vreedzame veranderingen versmaad.

Geschillen zijn in Guatemala al dikwijls met geweld beslecht, maar sinds 1954 is het politieke bloedvergieten bijna niet meer onderbroken. Arbenz was nog niet verdreven of de man die hem aan de CIA mocht opvolgen, Carlos Castillo Armas, ontmantelde de ontluikende vakbeweging, de campagne tegen het analfabetisme en de boerencooperaties, en herriep alle landhervormingsmaatregelen. Het anticommunisme werd de heersende vorm - en is dat thans nog.

Na de Cubaanse revolutie van 1959 leek de tijd in Guatemala eveneens rijp voor een guerrilla-oorlog. Onder leiding van dissidente legerofficieren verschenen in het begin van de jaren zestig in het oosten van het land een aantal guerrillagroeperingen. De regerende Guatemalteekse elite wendde zich andermaal tot Washington om hulp.

De VS zonden in 1966 grote aantallen militaire adviseurs, wapens en 'groene baretten' om de guerrilla's een halt toe te roepen. Toen de guerrilla's eenmaal een Amerikaanse en een Duitse ambassadeur en twee Amerikaanse militaire attachés hadden gedood kreeg de actie ter bestrijding van opstandelingen het karakter van 'algehele terreur', zoals staat in een studie uit 1980 van het State Department. Teneinde een paar honderd guerrillastrijders te elimineren heeft de regering misschien wel 10.000 Guatemalteekse boeren gedood', besluit het rapport.

Een nieuw keerpunt en een opnieuw gemiste kans vormden de verkiezingen van 1974. De linkse oppositie steunde een hervormingsgezinde coalitie. Omwille van hun aanvaardbaarheid bij de militairen besloten zij de gematigd progressieve generaal Efrain Rios Montt naar voren te schuiven.

DODENLIJSTEN

Maar de president, Carlos Arana, besliste dat zijn generaal moest winnen. De verkiezingsuitslagen werden juist zo lang achtergehouden dat er met de biljetten kon worden geknoeid. Amerikaanse diplomaten vertelden journalisten dat er een 'beschamende' en 'averechts werkende' fraude had plaatsgevonden, en verscheidene diplomaten drongen eropaan dat Washington zou protesteren, maar Washington liet zijn stem niet horen. Deze gebeurtenissen zijn voor jonge mensen, die alle politieke deuren gesloten zagen, aanleiding geweest het ondergronds verzet in te gaan. Nu Guatemala zich aan het voorbereiden is op de verkiezingen van maart 1982, is ook de revolutie begonnen te gisten. Net als tegen het eind van de jaren zestig circuleren er weer dodenlijsten en de onder geheimzinnige namen opererende rechtse moordbrigades, (of leger en politie die zich als zodanig voordoen), zijn ook weer terug, en bijna iedere dag vinden er guerrilla-acties plaats.

Tien jaar geleden is de guerrilla-beweging totaal vernietigd. Wat is er gebeurd, dat ze nu weer zo sterk zijn?

De machthebbers in Guatemala hebben geen lering getrokken uit het geweld waarmee in de jaren zestig werd gestreefd naar verandering, of uit de vreedzame pogingen van de jaren vijftig en zeventig.

De landadel, de twee procent van de bevolking die 50 procent van het bouwland bezit in een land waar meer dan tweederde van de mensen van de landbouw leeft, heeft geen verandering in die verhouding willen toestaan. Indianen die land wilden hebben werden gedwongen stukken oerwoud te ontginnen, waarvan ze weer werden verdreven zodra het land aantrekkelijk werd voor lieden die zich eigendomsbewijzen of knokploegen konden verschaffen. In het hoogland leidt men een zo karig bestaan dat in de oogsttijd een half miljoen indianen afdaalt naar de hete suiker- en katoenplantages.

Hoewel de economie in de jaren zeventig haar agrarische basis verbreedde tot lichte industrie en toerisme, werd hierdoor niet voorkomen dat de leefomstandigheden van de arme meerderheid verder verslechterden. De snel groeiende bevolking oefende steeds meer druk uit op het schaarste aanbod van het land, diensten en werkgelegenheid. Het percentage analfabeten bleef boven de zestig. En de regering sloeg alarm, en opende dikwijls het vuur, zodra de opkomende werkende en middenklasse zich onafhankelijk leken te gaan organiseren.

Toch zijn 3 nieuwe verschijnselen voldoende geweest om de situatie te wijzigen: de radicalisering van een belangrijke sector binnen de rooms-katholieke kerk, het feit dat de guerrilla's voor het eerste in de geschiedenis in staat zijn geweest het vertrouwen te winnen van de indianen en hen te mobiliseren, en de onvermijdelijke publiciteit rond gebeurtenissen in Midden-Amerika.

Anders dan de verslagen guerrilla's uit de jaren zestig, heeft 'nieuw links' geoordeeld dat hun fatale zwakheid erin bestond dat de bevolking niet politiek georganiseerd was.

De indianen, verspreid levend over het hoogland en verdeeld over 33 taalgroepen, leiden een conservatief, ingetogen en diep religieus leven. Hun geloof behelst de van hun voorouders geerfde kosmologische visie, overgoten met wat katholicisme. Ondanks jarenlange pressie hebben zij zich altijd afzijdig gehouden van zowel links als rechts. Door deze uitdaging lieten de leden van het Guerrillaleger van de Armen (EGP) zich echter niet afschrikken, en in 1975 trokken zij het gebied van de Quiché binnen, leerden de taal, gaven de mensen rechtskundig en financieel advies, namen deel in cooperaties en wonnen langzamerhand hun vertrouwen.

De guerrilla's hoefden de indianen geen radicale denkbeelden bij te brengen. De laatste vijf jaar is het Guatemalteekse leger buitengewoon actief geweest in het hoogland, waarbij land van indianen werd afgenomen in opdracht van de machtigingen - vooral in een nieuw ontwikkelingsgebied voor olie- en nikkelwinning en bosbouw, de Transversale Zone. Het leger heeft plaatselijke politieke leiders, vaak zelfs hele gezinnen, ontvoerd, gemarteld en vermoord in zijn jacht op "staatsgevaarlijke elementen". De militaire strategie is er kennelijk op gericht de dorpelingen bang te maken voor de guerrilla's, en deze laatsten voor een moreel dilemma te plaatsen door onschuldige burgers te straffen voor guerrilla-acties. Wanneer guerrilla's een militairkonvooi in een hinderlaag hebben gelokt, of een dorp hebben bezet om er een politieke meeting te houden, volgt er daarna vaak een inval van het leger of een van de moordbrigades. Ze laten verminkte lijken op straat liggen om hun waarschuwing kracht bij te zetten. Als er van deze invallen in de pers al melding wordt gemaakt, worden ze gewoonlijk omschreven als "een gewapend treffen tussen het leger en subversieve elementen".

Deze terreur van staatswege heeft vele indianen ertoe gedreven de guerrilla's hun medewerking te verlenen of zich zelfs bij hen aan te sluiten. De volkeren der Kakchikel, Kekchi en Quiché haten het blanke leger, dat indiaanse jongens inlijft met brute ronselmethoden al sinds lang. Van de vier gewapende linkse groeperingen in Guatemala hebben de EGP en de Organisatie van Gewapende Burgers de grootste indiaanse aanhang. Al worden, om tactische redenen, de groepen zelf klein gehouden, ze profiteren nu van een enorme, onzichtbare hulporganisatie in een gebied dat de indianen kennen als hun broekzak.

LEGER

Zijn de indianen wellicht de sleutel tot verandering in Guatemala, het leger is de sleutel tot de status quo. Binnen de strijdkrachten krijgt men steeds sterker het gevoel alleen te staan als bolwerk tegen de revolutie. Moed puttend uit de Amerikaanse militaire steun en uitrusting, en ontevreden over hun taak: het beschermen van andermans rijkdommen, begonnen de strijdkrachten in de vroege jaren zeventig hun eigen rijkdom te vergaren.

De 14.000 man sterke Guatemalteekse krijgsmacht staat nu aan het hoofd van een bank, een investeringsfonds en een aantal industriele projekten. Hoge militairen bezitten uitgestrekte stukken land. Ze laten zich door de grootgrondbezitters extra betalen voor protectie. Zoals ook in El Salvador is een groot deel van het opperbevel in Amerika opgeleid. Tussen 1950 en 1977 hebben volgens het Pentagon, 3.334 Guatemalteekse officieren militaire academies in de VS bezocht.

Guatemala leek ooit een land waar de regering-Carter misschien enig succes had kunnen hebben met haar mensenrechten-programma. Tussen 1974 en 1978 bleek Kjell Laugerud Garcia, de frauduleus verkozen president, verrassend tolerant jegens de opkomende vakbeweging en het Indiaanse streven naar landbouwcooperaties.

Maar binnen enkele maanden nadat zijn opvolger Lucas aan de macht was gekomen, verslechterden de betrekkingen tussen Guatemala en Washington in ernstige mate.

Lucas meende dat het Amerikaanse beleid inzake Nicaragua en El Salvador heel Midden-Amerika destabiliseerde. Toen de Nicaraguaanse Sandinisten steeds sterker werden, besloot de legerleiding een eind te maken aan de 'apertura' (de open-deur-politiek) en de oppositie te ontbinden. In hun belegeringsmentaliteit begonnen de rechtse leraren, vakbondsleiders, studenten, priesters, journalisten, christen-democraten en sociaal-democraten te beschouwen als communistische dreigingen. In twee jaar tijd werd de onderdrukking zo extreem dat zelfs vice-president Villagran aftrad en het land uit vluchtte. Amerika kreeg de kous op de kop. De kritiek van de regering-Carter op de naleving van de mensenrechten werd totaal genegeerd. Hoge afgezanten van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken kregen geen audientie bij de president, terwijl de plaatselijke pers hen smalend 'gematigde marxisten' noemde. Toen Washington in 1980 besloot zijn ambassadeur, de zachtzinnige Frank V. Ortiz jr., te vervangen door een ambitieuzer, assertiever diplomaat, George Landau, weigerde Guatemala Landau toe te laten. Al een jaar lang zit de bastion-achtige Amerikaanse ambassade in Guatemala City nu al zonder ambassadeur.

VS-functionarissen hopen nu dat een politieke oplossing op te hangen zal zijn aan de verkiezingen van maart 1982, maar het is moeilijk voor te stellen dat de politieke situatie in Guatemala de komende maanden zo zal veranderen dat de verkiezingen ook maar een schijn van geloofwaardigheid zullen hebben. Uiterst links heeft verkiezingen als politiek instrument verworpen na de fraude van 1974. De moorden op voormannen van vakbonden en boerenorganisaties hebben de achterban in de illegaliteit gedrukt, zoal niet gedwongen naar de wapens te grijpen, of althans de gewapende guerrillastrijdkrachten te steunen.

Twee van 's lands meest geachte en geliefde oppositieleiders, ex-minister van buitenlandse zaken Alberto Fuentes Mohr, voorzitter van een socialistische partij, en Manuel Colom Argueta, de populaire ex-burgemeester van Guatemala-stad, zijn vermoord door rechtse moordcommando's.

Voor de centrum-linkse en centrumgroeperingen is het onmogelijk geworden zich openlijk te manifesteren. Zelfs de christen-democraten, wier tegenhangers in El Salvador samendoen met de rechtse militairen daar, voelen zich in Guatemala geteroriseerd. Sinds de vorige zomer zijn er 76 vooraanstaande partijleden vermoord, zeven van hen op één dag.

JAKHALS

Nu het politieke midden zo goed als uitgestorven is, is het heel waarschijnlijk dat de verkiezingen opnieuw uitdraaien op een schermutseling om de macht op de rechtervleugel. Afgezien van Lucas zijn er nog drie kanshebbers. Een van hen is de vroegere vice-president Mario Sandoval Alarcon, het hoofd van de felrechtse Nationale Bevrijdingsbeweging (MLN). De MLN noemt zichzelf de "partij van het georganiseerd geweld" en beweert er een 3.000 mark sterk paramilitair legertje op na te houden. Het hoofdkwartier van de partij is beschilderd met afbeeldingen van het Zwaard en het Kruis, het symbool van de Middeleeuwse ridder-monniken.

Als vertegenwoordigster van de machtige Guatemalteekse landadel staat de MLN misschien het dichtst bij de Europese fascistische partijen. Sandoval zelf heeft zijn grote bewondering geuit voor de Spaanse fascistische Falange en de Chileense neofascistische organisatie Patria y Libertad.

Sandovals voornaamste rivaal is Carlos Arana, die niet opnieuw president kan worden, maar die zijn eigen kandidaat Anzueta, zijn vroegere minister van handel, die als hij wint, weinig meer zal zijn dan Arana's stroman.

Arana, heeft zich de bijnaam "de jakhals" verworven wegens zijn meedogenloze onderdrukking van politiek links. Als het brein achter de economische explosie van de afgelopen tien jaar, heeft hij een grote aanhang onder de militairen en in de conservatieve, maar wat modernere, zakenwereld, die niet geidentificeerd wil worden met het fanatisme van de MLN.

Maar nu de militairen minister van Defensie Anibal Guevara naar voren hebben geschoven als hun kandidaat, zijn de kansen voor Sandoval en Arana sterk verminderd. Als Guevara president wordt, betekent dat volgens degenen die hem kennen de voortzetting van het huidige beleid: uitroeiing tot elke prijs van oppositie en guerrilla's.

De vraag is, wat er zal gebeuren met de nu al verre van rooskleurige economische vooruitzichten. Als gevolg van de huidige instabiliteit zijn de investeringen drastisch verminderd. Er was zo'n grote kapitaalvlucht dat de regering zich een jaar geleden gedwongen zag een rem op het wisselen van geld te zetten. Aan het eind van 1978 stonden de nationale reserves op 922 miljoen dollar, maar de hogere rentestand elders en de politieke paniek binnenslands deed de reserves teruglopen tot $ 329 miljoen dollar aan het eind van 1980.

Hoewel Reagans regering vriendschappelijke contacten onderhoudt met de elite in Guatemala - Sandoval en Arana werden tijdens Reagans inauguratieweek in zijn directe omgeving gesignaleerd - is de Amerikaanse invloed op de militairen minimaal. Zelfs het soort rudimentaire invloed dat de VS in El Salvador ten gunste van hervormingen kan laten gelden bestaat niet in Guatemala. Als de regering in Washington het militaire regime zou willen dwingen tot hervormingen, moet volgens insiders ernstig worden betwijfeld of er ook maar een klein groepje progressieve officieren te vinden zal zijn dat het hervormingsbeleid zal willen steunen.

Het ondersteunen van de zittende regering zou betekenen dat de VS blijft berusten in de zinloze, brute praktijken uit het verleden. Het politieke gemoord op grote schaal - 30.000 moorden sinds 1954 - heeft een oplossing van Guatemala's werkelijke problemen geen stap dichterbij gebracht. De VS kan communistische inmenging van buitenaf niet gebruiken als voorwendsel om in te grijpen in Guatemala. De Cubaanse premier Fidel Castro heeft volgens berichten wel bemiddeld om te komen tot één opperbevel voor alle vier guerrillagroeperingen, ongeveer zoals hij ook in El Salvador heeft gedaan, en een onbekend aantal Guatemalteekse guerrilla's heeft Cuba bezocht. Sommigen zijn in Cuba opgeleid. Maar VS-functionarissen zeggen onofficieel dat hun niet gebleken is dat er vanuit Cuba of met Cuba in verband te brengen plaatsen wapenzendingen van enige omvang naar Guatemala zijn gestuurd.

Erop gokken dat de verkiezingen van 1982 de deur naar wezenlijke verandering weer op een kier zullen zetten, is niet meer dan het uiten van een vrome wens. Herstructurering van het politieke midden is welhaast onmogelijk in een zo laat stadium.

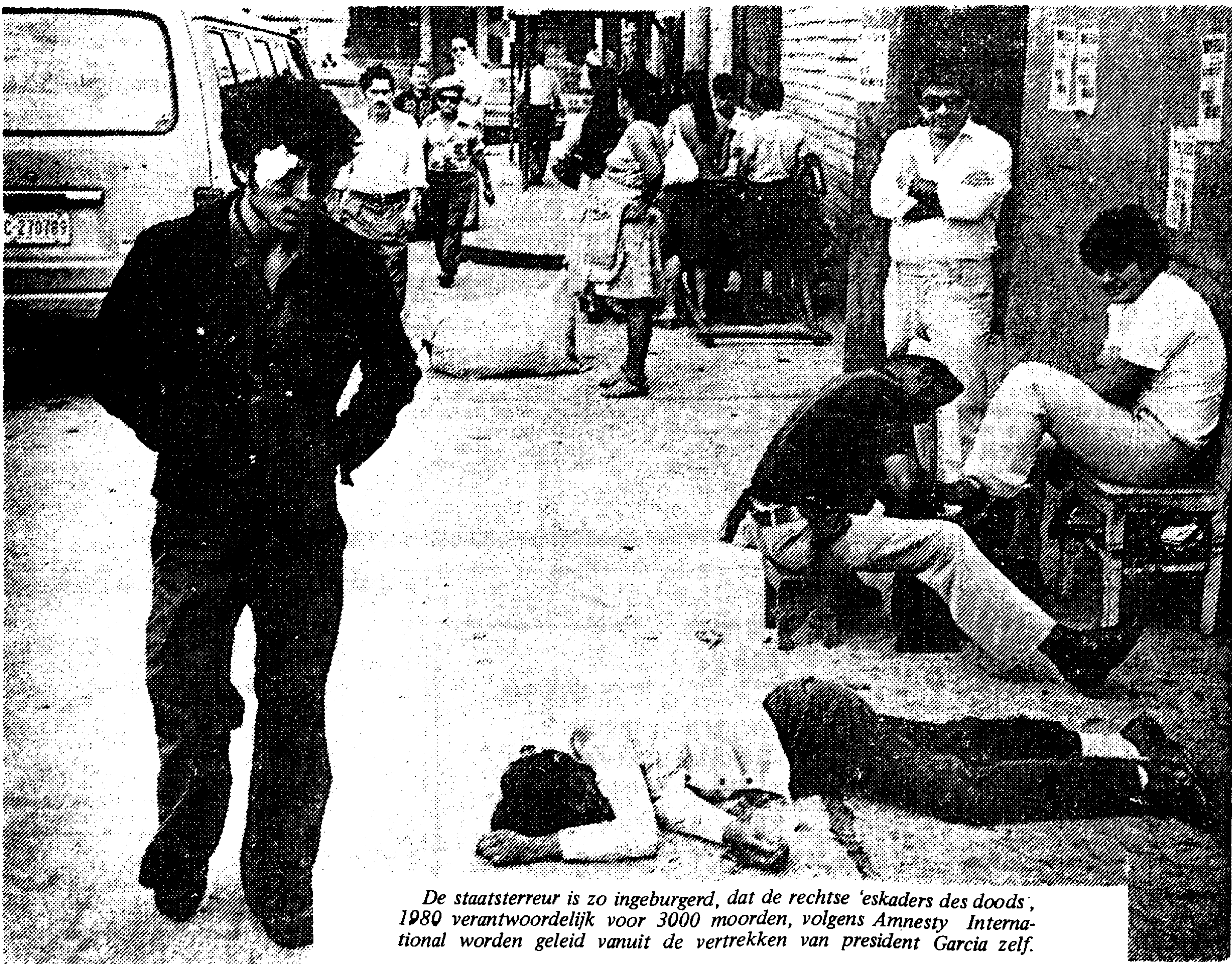
Naast de wapenleveranties verleent de VS ook economische hulp, in 1979 voor een totaal van $ 24,7 miljoen dollar, en dat zal naar verwacht wel meer worden. De VS verzuimt dus niet alleen de machthebbers in Guatemala te dwingen tot het doen van concessies, maar blijkt bovendien haar hulp uit te breiden zonder ook maar een eis te stellen, waardoor ze haar greep op de situatie al van meet af aan verzwakt. De regering-Reagan heeft het voordeel dat men haar in Guatemala kent en vertrouwt. De machthebbers weten dat ze nergens anders aan kunnen kloppen wanneer zij een conservatieve Amerikaanse regering van zich vervreemden.

Gesteld voor de keuze tussen een vijandige gezinde Verenigde Staten of het doorvoeren van werkelijke hervormingen zouden de bewindvoerders in Guatemala wel eens schoorvoetend voor het laatste kunnen kiezen. Maar Amerika moet niet gaan doen alsof het in Guatemala ook maar iets met gemak gedaan kan krijgen.

Veranderingen in Guatemala zijn onvermijdelijk. Ten behoeve van stabiliteit op de lange termijn zal Amerika op de korte termijn beroering moeten gedogen. Nogmaals, het gaat er in Guatemala niet om de verandering tegen te houden, maar haar te begeleiden. Het probleem is dat het voor de VS misschien al te laat is om nog een constructieve rol te spelen.

Hadden we nu maar een Arbenz', jammerde onlangs iemand van het State Department. 'We zullen er een moeten verzinnen, maar iedereen die in aanmerking Komt is dood'.

(Overgenomen uit het NRC-Handelsblad).

De staatsterreur is zo ingeburgerd, dat de rechtse 'eskaders des doods', 1980 verantwoordelijk voor 3000 moorden, volgens Amnesty International worden geleid vanuit de vertrekken van president Garcia zelf.